

STUDIJÍ PŘÍRUČKA

LIST APOŠTOLA PAVLA

Ř Í M Ā N Ů M

VYDAVATEL

© Interevropská Divize
Církev adventistů sedmého dne,
Schosshaldestrasse 17 / CH-3006 Bern,
Švýcarsko

Vedoucí projektu / Stephan Sigg

Biblický text / © Český ekumenický překlad – podle textu,
který byl revidován v letech 1998 - 2000. Vydání 22. (13. opravené)
Použito se svolením České Biblické společnosti.

Design a Layout / simon.eitzenberger@desim.de

Fotografie / Freepic.com & shutterstock.com

Tisk / Life and Health Publishing House

Web: www.viataसानatate.ro

Email: secretariat@viataसानatate.ro

Papír / Tisknuto na 100% recyklovaném papíru

VYTIŠTĚNO V RUMUNSKU
VŠECHNA PRÁVA VYHRAZENA

Žijeme ve světě, kde vědění a dostupnost informací stoupají přímo závratnou rychlostí. Pomáhá nám ale tato informovanost být lepšími manželkami a manžely, dětmi, rodiči, občany?

Jak můžeme jasně určit a vybrat si to nejlepší pro náš každodenní i věčný život? Klíčením k porozumění a správnému nastavení životních priorit je Ježíš Kristus – jeho příkladný život služby, smrti, vzkříšení a jeho přímlybné služby za nás.

Skrze něj chápeme, kdo jsme, a získáváme sílu k překonání hříchu a jeho ničícího vlivu. Sami nemůžeme udělat nic, čím bychom uzdravili sebe a náš vztah s Bohem i ostatními lidmi. Potřebujeme vírou přijmout Ježíše a vytvořit si s ním silné pouto.

Byl to právě tento objev, který Pavlovi z Tarzu obrátil život naruby a spustil reformaci. Ještě dnes nám pomáhá určit si správné priority a dělat dobrá rozhodnutí navzdory informační záplavě, která nás může zmást, přidusit a nakonec i utopit.

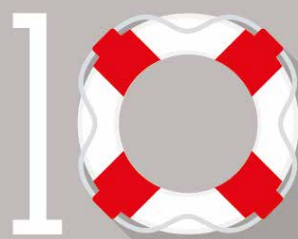
Velmi chválím rozhodnutí divizního oddělení mládeže vydat tento soubor studijních lekcí k Pavlově listu Římanům, který je systematickým, ohromujícím a stále aktuálním představením evangelia.

Kéž vám Bůh při studiu těchto lekcí bohatě zehná.

Mario Brito
Předseda
Inter-Eurospké divize

CITÁT

„VE SVÉM DOPISE OBJASNIL PAVEL ŘÍMANŮM DŮLEŽITOST ZÁSADY EVANGELIA. VYSVĚTLIL JIM SVÉ STANOVISKO K OTÁZKÁM, KTERÉ ZNEPOKOJOVALY JAK ŽIDOVSKÉ, TAK NEŽIDOVSKÉ SBORY, A DOKAZOVAL, ŽE NADĚJE A ZASLÍBENÍ, KTERÉ BYLY KDYSI URČENY PŘEDEVŠÍM ŽIDŮM, SE NYNÍ NABÍZEJÍ I POHANŮM. VELMI JASNĚ A PŘESVĚDČIVĚ VYLOŽIL APOŠTOL UČENÍ O OSPRAVEDLNĚNÍ Z VÍRY V KRISTA. DOUFAL, ŽE PONAUCNÍ, KTERÁ ZASLAL KŘEŠŤANŮM V ŘÍMĚ, MOHOU POMOCI I JINÝM SBORŮM. NEMOHL TUŠIT, JAK DALEKOSÁHLÝ VLIV BUDOU JEDNOU JEHO SLOVA MÍT. OD TÉ DOBY ZÁŘÍ VELKÁ PRAVDA O OSPRAVEDLNĚNÍ Z VÍRY JAKO OBROVSKÝ MAJÁK, KTERÝ UKAZUJE KAJÍCNÝM HŘÍŠNÍKŮM CESTU ŽIVOTA. TATO PRAVDA BYLA SVĚTLEM, KTERÉ ROZPTÝLILO TMU ZAHALUJÍCÍ LUTHEROVU MYSL A ZJEVILO MU, ŽE KRISTOVA KREV MÁ MOC OČISTIT NÁS OD HŘÍCHU. TOTÉŽ SVĚTLO JIŽ PŘIVEDLO TISÍCE HŘÍŠNÍKŮ K PRAVÉMU ZDROJI ODPUŠTĚNÍ A POKOJE. KAŽDÝ KŘEŠŤAN MÁ DŮVOD DĚKOVAT BOHU ZA DOPIS URČENÝ ŘÍMSKÉMU SBORU.“

Ellen G. Whiteová: *Poslové naděje a lásky*, s. 248.

ÚVOD

Dopis Římanům

TO NEJRYZEJŠÍ EVANGELIUM

„Dopis od Pavla z Tarzu? Bývalého farizeje? Není to ten člověk, co pronásledoval bratry v Jeruzalémě? Jmenoval se Saul, že? Takže on je teď spolu s učedníky Krista apoštolem?“ Takto mohlo reagovat nemálo členů římského sboru, když se otevíral Pavlův dopis ke čtení na jednom z jejich sborových shromáždění.

Určitě byli mezi křesťany v Římě lidé, kteří Pavla osobně znali, jako třeba Priscilla a Akvila (16,3; VIZ SK 18,2.18.26) nebo jiní (VIZ 16. KAPITOLA). Ale Pavel ještě nikdy v Římě nebyl, takže většina jej znala jen z doslechu. Mezi prvokřesťany se o Pavlovi říkaly různé věci. Jeho pochybná minulost horlivého farizeje a zastávce pravého a čistého náboženství byla všeobecně známa. Je jeho obrácení opravdové, nebo jenom skrytě pracuje a snaží se infiltrovat do křesťanské komunity, aby ji zasáhl, když to nikdo nebude čekat? Víme, že Pavel musel těmto obavám čelit, a občas o tom otevřeně hovořil (1K 15,9; GA 1,13.14). Jiní Pavla podezívali ze snižování Božích požadavků pro pohany a z opomíjení Božího zákona (SK 21,21–24). Vždyť se přece nedá věřit někomu, kdo říká, že je Židem pro Židy a Řekem pro Řeky (1K 9,20–23). Je to liberál.

To není pravda! Pavel je naprosto odevzdaný následovník Krista a oddaný misionář, je velvyslancem Ježíšovy dobré zprávy. Evangelium musí být hlásáno po celém světě mezi všechny lidi. Proto chce Pavel cestovat do Říma. Místní sbor by mu mohl posloužit jako hlavní misijní uzel, protože chce dojít až do Španělska (15,23.24). Aby připravil členy sboru na svůj příchod, píše jim pravděpodobně z Korintu okolo roku 57 n. l. úžasný dopis. Podle mnohých vykladačů je tento dopis vyjádřením Pavlova teologického přesvědčení a shrnutím celé křesťanské víry.¹

Pavel chce, aby se Římané přímo od něj dověděli, za čím stojí a co učí, a aby tomu porozuměli. Jako by v tomto listu chtěl shrnout všechna svá kázání a podat výklad toho, co poselství evangelia skutečně znamená. Proto má dopis Římanům výjimečné postavení v dějinách křesťanské církve.

To nebyla náhoda, že při sestavování novozákonního kánonu byl zařazen před všechny ostatní Pavlovy dopisy, hned za evangelia

a Skutky. Kdyby nebyl Luther přesvědčen – jak sám říká – čtením a studiem knihy Římanům,² nejspíše by k reformaci ani nedošlo. Pro Luthera byl tento dopis „ryzím evangelium“³.

I já velkou část vlastní zkušenosti obrácení připisuji listu Římanům. Byl jsem mládežník a čtení knihy Římanům mě dostalo. Stále mám tu starou, ošuntělou Bibli, kterou jsem četl tehdy před čtyřiceti lety a do které jsem si u pasáže Římanům 3,9–24 napsal: To jsem já! Tehdy jsem začal chápat Ježíšovo evangelium a Duch svatý se mě skrze Boží slovo dotkl. A pořád to dělá, takže má radost v Kristu je stále větší!

Kéž by se totéž stalo při čtení Římanům i vám. Kéž vám osobní uvažování, reflexe a komentáře jednotlivých vedoucích mládeží při Interevropské divizi (EUD) shromážděné v této brožuře pomohou růst ve vašem chápání Ježíšovy dobré zprávy. Při ní totiž **vzniká** opravdová reformace!

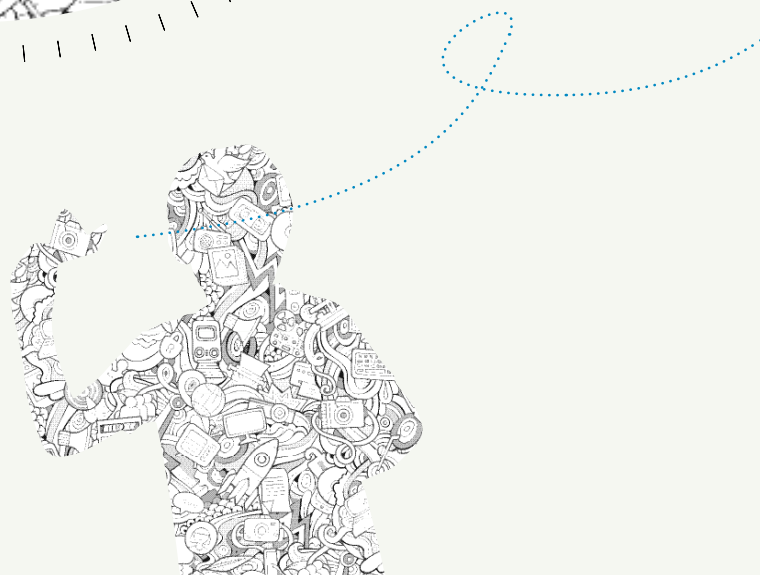

Stephan Sigg

Vedoucí oddělení mládeže
při Interevropské divizi

- ¹ Lutherův spolubojovník a reformátor Melanchton nazval epištolu Římanům „*doctrinea Christianea compendium*“.
- ² Martin Luther odkazoval na Římanům 1,17 jako na klíčový text jeho obrácení a pochopení evangelia.
- ³ Martin Luther, *Preface to the Letter of St. Paul to the Romans*, http://www.ccel.org/Mluther/romans/pref_romans.html, dostupné 22. 12. 2016.

1 . K A P I T O L A

VŠE PRO DOBROU ZPRÁVU – JEŽÍŠE!

Pavel: Nezahanben a dlužníkem všech

01 SHRNU TÍ KAPITOLY

V dnešní době používáme k představení nás samotných nebo toho, co děláme, vizitky. Na nich se většinou objevuje značka nebo společnost, pro kterou pracujete, a jednoduché vyjádření, které vás charakterizuje. Vizitka říká, kdo jste, jaká je vaše pracovní pozice a funkce. Někteří vám k tomu ještě dají katalog nebo přehled výrobků. Něco podobného dělá Pavel na začátku dopisu Římanům. K podnikání má samozřejmě daleko, ale je to cílevědomý člověk, jenž se představuje sboru, který jej nezná a který nezná ani sám Pavel. Hned na začátku proto uvádí, kým je, za čím si stojí a pro koho pracuje: Pavel, služebník Krista, povolán k hlásání *evangelio-nu* – dobré zprávy.

I když to není přímo vysloveno, jeho úvod a popis sama sebe (v. 1–4) odráží Pavlovu zkušenost obrácení. Jako oddaný Žid a respektovaný farizej pronásledoval Ježíšovy přívržence (GA 1,13.14). Na cestě do Damašku, kde měl zajmout kacíře, kteří znevažili Boha a jeho Zákon, jej však zasáhl blesk (SK 9,1–13). Pavel se považoval za ochránce pravdy, ale po tomto osobním setkání s Ježíšem byl přiveden ke zcela jinému poznání. Uvědomil si, že celou tu dobu brojil proti Božím Synu (SK 9,4–5). Osobní setkání na cestě do Damašku změnilo směr jeho života. Od té chvíle už nebojoval proti Ježíši a jeho následovníkům, ale naopak cítil osobní povolání bojovat **za** Ježíše a kázat o něm mezi národy (GAL 1,15.16). Pavel tedy našel povolání a úkol,

který pro něj Bůh již dávno plánoval. Díky své vlastní zkušenosti se naučil, že Ježíš Kristus, vzkříšený Pán, je středem naší víry a Písma, a také pochopil, že spravedlnost a Boží ochota nás přijmout jsou nezaslouženými dary od živého Boha, plného lásky a milosti.

Tuto dobrou zprávu je potřeba kázat nejen mezi Židy, ale i mezi pohanskými národy. Jako ideální místo k rozšíření evangelia Ježíše Krista mezi pohany Pavel vidí Řím. Při návštěvě římských křesťanů (v. 10.11; 16,5–7) je vyzývá, aby se k němu v tomto úsilí (v. 5.6) přidali. Dává jim najevo, že jsou jako Boží milovaní a svatí již vzájemně spojeni skrze společnou víru v Ježíše. Pavel přeje jim i nám to, co je v našich životech nejdůležitější: milost a pokoj od našeho nebeského Otce a Spasitele (v. 7). Pocit sounáležitosti je také patrný v Pavlově přímlově a jeho touze setkat se s těmito svými spolubratry a spolusestrami, aby se vzájemně povzbudili k růstu (v. 9–13).

Nakonec Pavel vyjadřuje svou plnou oddanost kázat Ježíšovo evangelium kdekoli. Nestydí se za něj. Skrze samotného Ježíše Krista zažil jeho osvobozující moc a ví, že Boží spravedlnost je zjevná ve spasení každého, kdo věří a důvěřuje Ježíši (v. 14–17). Opuštění je na dosah a smíření je nabídnuto celému padlému světu (2K 5,18.19). Otcova náruč je doširoka otevřena všem těm, kteří jej hledají. Ve skutečnosti jsme všichni jeho stvořením, ale ztratili jsme svůj zamýšlený úděl – Židé i nežidé. Chození po vlastních cestách nás nejen odvede od Boha, našeho Stvořitele, a poničí dar života, ať už v duchovní, fyzické nebo morální rovině, ale také nakonec vyústí ve věčnou smrt, která je důsledkem hříchu a představuje Boží „hněv“ na konci dějin (v. 18–32), až se Ježíš vrátí (1TE 1,9.10).

Co je pro vás dobrou zprávou? První den volna, na který jste se tak těšili? Výrazné zvýšení platu? Úspěšné absolvování testu na plný počet bodů? Když vám osoba, kterou milujete, konečně řekne, že vás také miluje? Nebo když vzorek vaší tkáně ukáže, že váš nádor není zhoubný, a tak se nemusíte bát smrtelné rakoviny? To všechno jsou dozajista dobré zprávy. Jsou to informace, které na vás osobně mají vliv a mění váš pohled. Dobré zprávy ve vás probudí emoce a nadšení.

To má Pavel na mysli, když hovoří o dobré zprávě – Ježíši Kristu. Slovo evangelion bylo v té době často spojováno s vyhlášením konce války (vyhráli jsme!) a začátkem období klidu a míru. Pro Pavla jsou však vítězství a pokoj spojeny s jednou osobou – Ježíšem – a se skutečností, že On je tím Kristem (řecké slovo pro Messiah), tím, o kom mluví celé Písmo, Starý i Nový zákon (VIZ L 4,17–21; 18,31, 24,27.32.44.45). Ježíš je tou dobrou zprávou, a když jej poznáme, všechno se změní. Určitě je to tím, že se Pavel osobně setkal s Ježíšem a nikdo mu to nemohl vzít. Mohl vidět, že je Ježíš skutečný a živý, proto byl pro něj tak zapálený.

Ježíš Kristus není další tragickou postavou v dějinách lidských proroků a dobráků. Nemá nic společného s historickými celebritami, židovskými léčiteli ani s podvodníky oslavovanými masami lidí jen do té chvíle, dokud je to nepřestalo bavit. Ježíš je Synem Božím, a tím i živým představením Božího charakteru a vtělením Božího slova. Ježíšův rodokmen nesahá jen ke králi Davidovi, ale až ke Králi vesmíru (VIZ KO 1,15–17; FP 2,5–8). Ti, kteří vidí Syna, vidí Otce a naopak (J 14,9.10). Takže jestli chcete poznat Boha, podívejte se na Ježíše. Pavel prohlašuje Ježíše za dobrou zprávu, protože skrze něj máme možnost vidět, kým a jakým je Bůh – Bůh lásky, který může uzdravit naši zkroutilost, odpustit i očistit naši vinu a obnovit život, který pro nás zamýšlel. Vzal na sebe prokletí našich hříchů a zemřel na kříži, ale vstal z mrtvých na svědectví, že konečný důsledek hříchu byl poražen. To je tím vítězstvím. A protože jsme pocítili jeho lásku a víme, že nás Bůh miluje, můžeme tuto lásku opětovat. Můžeme žít pod Boží milostí a v míru s ním, našimi sousedy i mezi sebou.

Jak je vidno, pro Pavla není Ježíš jen pěkným křesťanským nadpisem nebo prázdným chlácholicím slibem. Tato dobrá zpráva je existenčně důležitá a celý úvod Pavlova jedinečného svědectví výř pro křesťany v Římě se točí okolo Ježíše (v. 1–17). Je to fascinující, protože Ježíš je **skutečný**. Skutečnost, že vás Bůh miluje a dává vám nové životní vyhlídky, se v něm stává realitou. Pavel, který byl samospravedlivým a horlivým zastáncem náboženství, se náhle stává zapáleným poslem Boží lásky, milosti a odpuštění. Stal se

Ježíšovým služebníkem. Pochopil, že všichni potřebujeme milost bez ohledu na to, zda žijeme v nevědomosti, nebo v otevřené vzpouře vůči Bohu, a to i v případě, že se Bohu snažíme zalíbit a udělat na něj dojem. Všichni jsme hříšníci (V 1. AŽ 3. KAPITOLE SE TO PAVEL SNAŽÍ DOKÁZAT) a neexistuje jediný důvod, abychom pohrdali ostatními a zavrhovali je. Pavel už nedělal rozdíly mezi lidmi na základě rasy, barvy, kultury nebo vzdělání. Stal se dlužníkem všech (14. VERŠ), protože poznal Ježíše.

Díky tomu, že je Ježíš skutečný, můžeme mít opravdový smysl života. Už nemusíme usilovat o přijetí druhými lidmi a o jejich uznání jen proto, abychom byli milováni. V Ježíši **jsme** svatými, nemusíme se jimi stávat. Nazývá nás tak, protože jsme milované děti Boží. Jeho stvoření. Můžete volně dýchat. Můžete žít v míru. V Ježíši dobrá zpráva ožívá. Proto byl Pavel tak zapálený. Neměl se za co stydět, protože neexistuje jiná dobrá zpráva a není nic důležitějšího, v co věřit a co kázat, než že „Ježíš je skutečný“.

„PAVEL SI UVEDOMIL, ŽE VŠICHNI POTŘEBUJEME JEŽÍŠE. V NĚM NEVIDÍME JEN JAKÝ JE BŮH, ALE TAKÉ KÝM JSME MY A KÝM SE STANEME.“

Důsledky hříchu jsou však také skutečné a s velkým kontrastem to Pavel rozebírá v druhé části 1. kapitoly (v. 18–32). Hřích ničí život, protože jeho základem je satanská arogance, že život může fungovat nezávisle na Stvořiteli a původci života. Ale když jsme odříznuti od Boha, mjíme se cílem, uniká nám smysl života. Dokládá to skutečnost, že v takovém případě nahrazujeme uctívání našeho Stvořitele oslavováním sama sebe a věcí, které jsme stvořili my. Je to modlářství. Lidé uctívají všechno: moc, peníze, volný obchod, konzum, krásu, sport, zábavu, co si jen vzpomenete. Jen se rozhlédněte okolo. Vytváříme si své vlastní bohy. Věci, kterým důvěřujeme a se kterými spojujeme své životy. Věci, o kterých si myslíme, že je máme pod kontrolou, a můžeme je ovládat tak, jak si přejeme. To ale nemůžete udělat s Bohem. Máte svobodnou volbu jej nahradit, to vás však něco bude stát. Nic jiného nezaplňuje prázdnotu vaší duše. Žádné hmotné věci, žádné potěšení, žádné uměle vytvořené náboženství.

Ani sex nenaplní prázdnotu v člověku. Sexuální zvrácenost – zneužívání druhých, nebo dokonce zvířat k ukájení svých smyslných tužeb a chťiče – se stala v helénistické kultuře velice rozšířenou

a Pavel nepochybně zmiňuje soudobý sexuální zmatek jako příklad chaosu, který je způsoben hříchem. Slova *epithumia*, hříšná rozkoš, a *akatharsia*, (sexuální) nečistota, která Pavel zmiňuje (v. 24), byla obecně spojována s cizoložstvím, velice častou homosexuální praktikou sexu mezi dospělým mužem (většinou vyšší třídy) a mladistvým chlapcem, obecnou homosexualitou mužů či žen a také se zapojením zvířat do sexuálního aktu. To všechno dokládá, že něco je špatně.

Je to ale také viditelné na tom, jak se lidé k sobě chovají a co si provádějí (v. 29–31). Lidstvo trpí pod tíhou sobeckého a zvráceného jednání – je to důsledek ztráty Zdroje lásky. Harmonie života, která existovala po slovech „*Bůh viděl všechno, co učinil, a hle, bylo to velmi dobré!*“ byla narušena. Mír je ztracen.

Konec konců, sklízíme to, co jsme zaseli. Oddělením od Boha ztrácíme spojení se Zdrojem lásky a pokoje, ale také se samotným životem. Konečným důsledkem této skutečnosti je smrt. Pavel to nazývá Božím „*hněvem*“. Ve stavu, v jakém se nacházíme, však pro nás existuje řešení: Ježíši! Bůh byl připraven tento nepořádek uklidit a obnovit lásku, mír a život, který jsme ztratili. A toho se můžeme účastnit ty i já. [—————](#)

03 APLIKACE

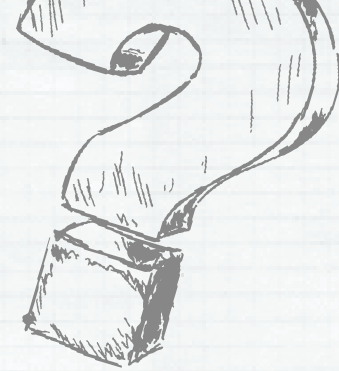

Mnoho lidí má v dnešní době pokřivené vnímání Boha. Někteří kvůli tomu, co vidí, když se podívají na různé náboženské projevy a instituce, jež tvrdí, že reprezentují Boží jednání, jeho vůli a ukazují cestu k němu. Všichni dobře víme, jak strašné věci se děly a dějí ve jménu náboženství, včetně křesťanství. Sám Pavel byl zpočátku zástupcem samospravedlivého a povýšeneckého postoje a myslel si, že zastávání Boha a pravdy ospravedlňovalo použití násilí vůči těm, kteří smýšleli jinak. Když se však setkal s Ježíšem, zjistil, že Bůh je jiný.

Jiní lidé vidí jen utrpení a to špatně, co se ve světě děje, a zazlívají Bohu – jestli vůbec nějaký je –, že nezasahuje. Mají za to, že pokud by existoval Bůh, zabránil by nám v tom, abychom ubližovali jeden druhému a naší planetě. Ale Bůh se nestaví ke stavu lidstva lhostejně, vždyť přišel na tento svět a stal se jedním z nás, aby nás zachránil! Rád by uzdravoval a obnovoval. Také nám ukázal, že je plný lásky a milosti. I navzdory našemu hříchu nás Bůh nezatrácuje, ale odpouští nám a přijímá nás. Je plný lásky a pokoje. Dobrý život se však na nás nesnese jen tak, zčistajasna. Musíme ho přijmout. To zjišťujeme, když se setkáme s Ježíšem a přijmeme jeho povolání k následování.

Pavel si uvědomil, že **všichni** potřebujeme Ježíše. V něm nevidíme jen jaký je Bůh, ale také kým jsme my a kým se staneme. S Ježíšem se můžeme setkat mimo jiné, když jej budeme hledat v písmu. Požádejte Je, aby se vám dal poznat a pak uvidíte! [—————](#)

04 OTÁZKY

01 Zkuste si vzpomenout na chvíli, kdy vám byla oznámena dobrá zpráva. O co šlo a jaký to na vás mělo dopad?

02 Co pro vás znamená dobrá zpráva o Ježíši? Co se od Ježíše učíte?

03 Jaký je důsledek hříchu a proč to Bůh prostě nezastaví? Nebo zastavuje?

„I KDYBYSTE
SE SNAŽILI
SEBEVÍC, JESTLIŽE
NENALÉZÁTE
BOHA V KRISTU,
NENAJDETE JEJ UŽ
NIKDE JINDE.“

Martin Luther

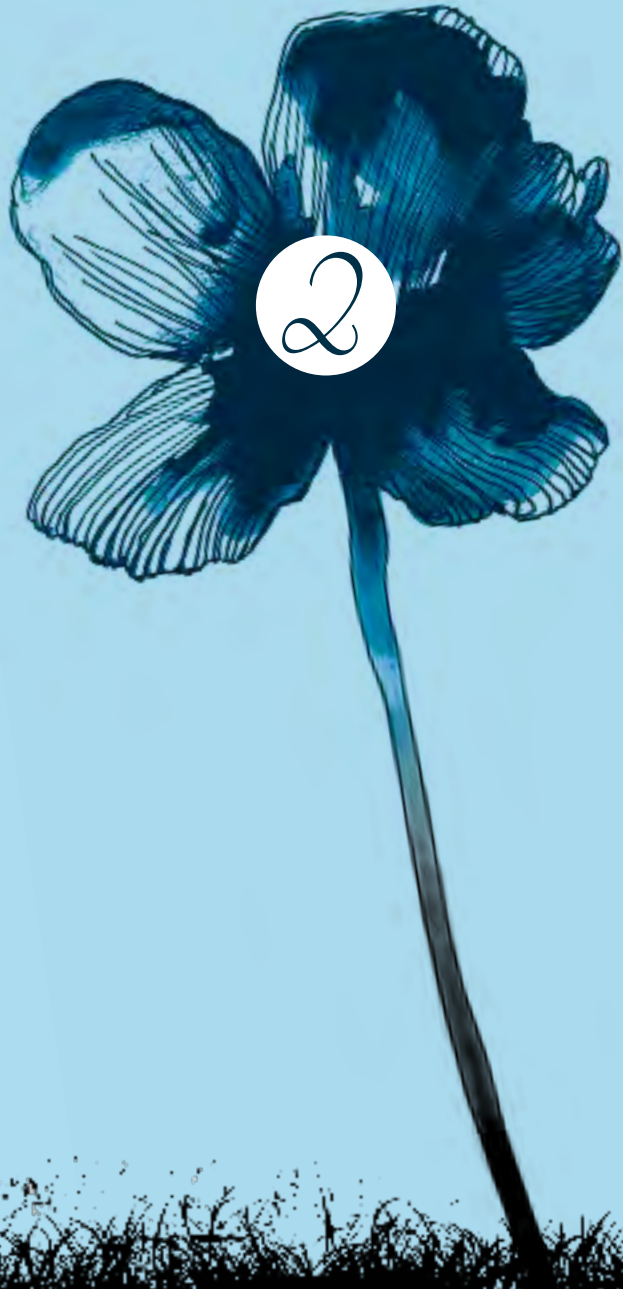
Stephan Sigg

Vedoucí oddělení mládeže
při Interevropské divizi

*Boží
Spravedlivý*

Soud

NÁROČNÁ LÁSKA!

Má Bůh své oblíbence?

01 SHRNU TÍ KAPITOLY

Když Pavel přechází z první kapitoly do druhé, zaměřuje svou pozornost na členy římské synagogy, na ty, kteří jako první odsuzují druhé kvůli jejich hříšným životům. Pavel začíná své poselství upozorněním na skutečnost, že Židé nesou stejnou míru viny v potlačování Boží pravdy jako pohané. Bůh se zjevil oběma, Židům dokonce ve větší míře, aby nikdo neměl výmluvu na svou hříšnost. Židé však od Boha obdrželi výjimečné požehnání, a začali se chovat povýšeně. Shlíželi pak na ostatní s pohrdáním, stali se soudci a naprosto ignorovali Ježíšův příkaz: „Nesudte, abyste nebyli souzeni“ (MT 7,1).

Tolik se zaměřili na to, že jsou Božím vyvoleným lidem, až zapomněli, že tak jako Boží ostražitě oko sleduje pohany, sleduje i Židy. „Věz, že sám nemáš výmluvu, ať jsi kdokoli. Tím, že soudíš druhého, odsuzuješ sám sebe – vždyť sám děláš to, co soudíš!“ (Ř 2,1).

Pavel jim chtěl připomenout, že Bůh nemá při soudu své oblíbence. Bůh je Pravda a soudí na základě pravdy (v. 2), je spravedlivý a nestranný. Ani Boží dobrota a tolerance tuto skutečnost nezmění. Bůh se nás snaží přivést k pokání (v. 4). Nebude to tak ale navždy. Pokud k pokání nedojde, Bůh „odplatí každému podle jeho skutků“ (v. 6) – buď spasením (v. 7), nebo zatracením (v. 8), „předně Židům“ a pak i pohanům.

Proč odsouzení padne „předně na Žida“ (ČEP)? Důvod nalézáme v množství požehnání, které Židé od Boha dostali. Jedním z těchto předností je Zákon (v. 14), který se pro některé stal tak významným, že jej přestali dodržovat a začali jej uctívat jako neživou věc. Zákon se však musí přijmout do srdce, a pokud je opravdově

dodržován, bude viditelný v životech lidí, jejichž srdce jím byla zasažena. Avšak bez ohledu na jakákoli privilegia, soud bude vynesen nad všemi (v. 16).

Protože Pavel miluje Boží vyvolený lid a touží, aby byli spaseni, hned na začátku poukazuje na hodnotu výsad daných tím, že patří k židovskému národu. Bůh jim dal svůj psaný Zákon a vstoupil s nimi do výjimečného smluvního vztahu. Díky tomu poznali Boží vůli a byla jim dána schopnost rozlišovat, co je dobré a co zlé. Byli Bohem ustanoveni k tomu, aby se stali průvodci slepých, světlem pro ty, kteří jsou ve tmě (1Z 42,6.7), příkladem a vychovatelem pohanům (v. 20). Pavel chtěl, aby věděli, že všechny tyto výsady nedostali proto, aby se jimi mohli chlubit, ale aby přijali zodpovědnost Božího povolání.

Otázkou „*Proč, tedy poučuješ druhého, a sám sebe neučíš?*“ Pavel otevírá sérii řečnických otázek, které jim mají ukázat jejich hříšné cesty a pomoci jim je změnit. Pokud to neudělají, existuje nebezpečí, že způsobí rouhání pohanů proti Božímu jménu.

Ke konci se Pavel dotkl dalšího důvodu nadřazenosti a znaku, který odlišoval Židy od jiných národů – obřizky. Pavel se nestaví za obřizku ani proti ní, ale stejně jako u Zákona dává důraz na poslušnost. A zatímco Židé jdou stále svou cestou neposlušnosti a tvrdí, že jsou jediní, kteří mohou být ve smlouvě s Bohem, Pavel jim říká, že jestliže nedodržují Boží zákon, jejich vnější znak ztrácí svou hodnotu. Existují dokonce pohané, kteří přijali Boží vůli do svého života, a Bůh s nimi tak vstoupil do smlouvy a z tohoto vztahu se těší. Nic si proto nenamlouvejme – všichni si potřebujeme přivlastnit Ježíšovo „*nesudte, abyste nebyli souzeni*“.

FALEŠNÝ POCIT BEZPEČÍ

Jeden z mých oblíbených příběhů vypráví, že kdysi dávno v dalekém království najal bohatý král blázna, aby jej bavil a rozesmál, kdykoli byl král smutný. Daroval mu zlaté žezlo a řekl mu, že pokud potká většího blázna než je on sám, má mu toto zlaté žezlo předat.

Léta plynula. Jednoho dne král vážně onemocněl. Na své smrtelné posteli si nechal zavolat svého blázna, aby jej naposledy rozesmál. „Vydávám se na velice dlouhou cestu,“ řekl král bláznovi. „Připravil jste se na ni a zajistil si ubytování?“ zeptal se blázen. „Ne,“ odpověděl král, „byl jsem příliš zaneprázdněn.“ Blázen podal zlaté žezlo králi a se smutkem v hlase řekl: „Pak jste větší blázen než já, pane.“

Při čtení této kapitoly můžeme velmi snadno spadnout do jedné ze dvou pastí. První je myslet si, že když Pavel promlouvá k Židům, jeho varování se nás netýká. Jakmile se začnu porovnávat s adresáty tohoto poselství, mám pokušení děkovat Bohu za to, že jsem dobrý, spravedlivý, ctihodný občan, který nemá nic společného s příjemci Pavlových listů. Druhou pastí je myslet si, že Pavel po nás chce, abychom vůbec nesoudili – abychom odložili své morální zásady a neměli odvahu nazývat špatné špatným, abychom zavírali oči a stali se natolik tolerantní, až se staneme netolerantními vůči těm, kteří nejsou tak tolerantní jako my.

Nebezpečí těchto pastí spočívá v tom, že jsme hříšníci. Omezení hříšníci, kteří se mohou ve svých soudech mýlit. Buď jsme tolerantní ke všemu, nebo jsme příliš kritičtí. A přitom Bůh nechce, abychom odsunuli morální úsudek do pozadí a neuměli čelit morálním dilematům, ani si nepřejde, abychom si mysleli, že jsme Bohem povoláni k upozorňování na chyby druhých. Věřím, že opakem k mému odsuzování není přijímání, ale pokora.

Pokora přijmout to, že nejsme lepší než druzí, a pokora nechat Toho, který vidí všechna fakta, pohnutky, postoje a viditelné či neviditelné činy, správně rozhodnout (soudit). Být ochotní přijmout skutečnost, že On vidí všechno, a pokud zatím nepřišel soud, není to proto, že by nás ignoroval a toleroval hřích, ale proto, že nás miluje a pro svou velikou milost a slitování nám dává čas, abychom měli šanci být obnoveni. Otázkou je, kdy tomu uvěříme.

ŠETŘÍ HNĚVEM

Abraham Lincoln řekl, že můžeš občas oklamat všechny lidi, a některé dokonce pokaždé, ale nemůžeš oklamat vždy všechny. V Římanům 2. kapitole Pavel říká, že Bůh nemůže být oklamán vůbec. Zatím však máme příležitost činit pokání. Pokaždé, když zhřešíme a myslíme si, že jsme Boha obelstili, místo toho, abychom

si na náš duchovní účet ukládali milost, ukládáme si odsouzení. Nezáleží na tom, kým jsme nebo kde jsme, Bůh nás stále vidí. Přijde čas, kdy všechny záchytné sítě budou odřaty. Pak už se nebude řešit, jestli jsme se ocitli v úzkých nebo byli pod tlakem okolí. Veškeré naše záměry a cíle budou měřeny tím, kým jsme, a hodnocení bude důkladné.

Zatím ale nacházíme dostatek výmluv pro naše chování. Zatímco ostatní vybuchují, my se spravedlivě hněváme. Zatímco jsou ostatní otravní, my máme jen špatný den. Zatímco ostatní mají kritického ducha, my jenom říkáme pravdu. Zatímco ostatní pomlouvají, my mluvíme o námětech na modlitbu. Zaměřujeme se na ostatní, a přitom sami sebe omlouváme do takové míry, že přestáváme vidět, čím Boha znevažujeme. Kdy si už uvědomíme, že Boha nemůžeme oklamat?

VEPSÁNO DO KAMENE/SRDCE

V knize *Mé oblíbené dítě* Erma Bombecková píše: „Každá matka má své oblíbené dítě. Neumí to jinak. Je jen člověk. Já mám taky své oblíbené dítě, ke kterému jsem cítila výjimečnou blízkost. Dítě, ke kterému jsem se natáhla ve výjimečném okamžiku, abych s ním sdílela lásku, kterou nikdo nemohl pochopit... Všechny matky mají své oblíbené dítě. Je to vždy to jedno dítě, to, které vás právě z jakéhokoli důvodu potřebuje – abyste se k němu upnuli, křičeli na něj, objali jej, chlácholili ho, prominuli mu, svěřili se mu – ale hlavně abyste byli u něho.“ (úryvek z knihy *Forever*, Erma; iBooks)

A jak nás miluje Bůh? Kdo je jeho oblíbencem? Ten, kdo chodí do sboru, čte Bibli, misionáři, ti, kdo dávají desátky, hudebníci, milovníci přírody, profesori, studenti...? Má Bůh své oblíbence? Jsme v nebezpečí myslet si, že má.

Izraelci o tom byli přesvědčeni. Měli přece v rukou Desatero, vyryté do kamene. Věděli, že jim ho Bůh dal, protože je miloval. A On je opravdu miloval. Oni se ale rozhodli být ochránci Zákona místo toho, aby byli těmi, kteří jej budou předávat dál. Věřili, že Zákony je ochranou před soudem. Věřili, že pokud si jej přitlučou na stěnu, umístí jako magnet na lednici nebo pověsí na zpětné zrcátko, i kdyby zhřešili, na rozdíl od ostatních budou zase s Bohem usmířeni. Ti ostatní stejně nebyli moc duchovně zapálení, jinak by přece měli Zákony někde na očích. Ale mýlili se.

Protože ostatní měli Zákony také. Vepsán do svých srdcí. Pavel přece říká, že všichni, věřící i nevěřící, mají požadavky Desatera vepsány do svých srdcí. Je pravda, že nevěřící lidé často dodržují části Zákona a mohou být mravně na výši. Je mnoho těch, kteří jsou čestní, dobrého charakteru, věrni svému manželovi nebo manželce, ctí své rodiče, nekradou a ani nepáchají zločiny. Neznamená to, že by byli usmířeni s Bohem, ale znamená to, že mají Boží zákon ve svých srdcích.

Všichni máme morální kompas. Bůh jej vložil do každého z nás. Možná už kvůli působení hříchu v našich životech nefunguje správ-

ně, ale je tam, aby nám řekl, kdy překračujeme Boží zákon a tím se proviňujeme. Nikdo z nás proto nemůže obstát před Božím soudem na základě své mravní čistoty nebo zásluh.

Má tedy Bůh své oblíbence? Věřím, že má. A nejen jednoho. Dokonce jste jedním z nich i vy. Pravdou je, že jsme jeho oblíbenci všichni (J 3,16). Bůh nechce, abychom se zapletli do soudů o druhých, protože nás to může zaneprázdnit natolik, že nebudeme mít čas připravit se na tu skutečnou cestu do božího království.

Nezapomeňte, že „Bůh tak miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna, aby žádný, kdo v něj věří, nezahynul, ale měl věčný život. Bůh neposlal svého Syna na svět, aby svět odsoudil, ale aby svět byl skrze něj spasen.“

„POKORA PŘIJMOUT TO, ŽE NEJSME LEPŠÍ NEŽ DRUZÍ, A POKORA NECHAT TOHO, KTERÝ VIDÍ VŠECHNA FAKTA, POHNUTKY, POSTOJE A VIDITELNÉ ČI NEVIDITELNÉ ČINY, SPRÁVNĚ ROZHODNOUT (SOUDIT).“

03 APLIKACE

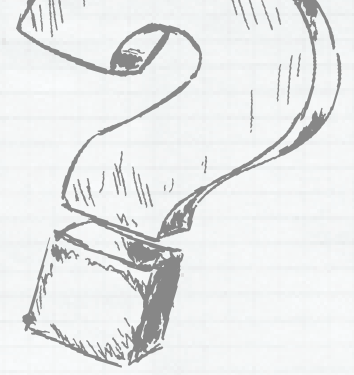
Odsuzování druhých skutečně škodí naší duchovní cestě. Dává nám falešný pocit bezpečí, že jsme na tom líp než druzí, že nic nepotřebujeme, dokonce ani vztah s Bohem. Vede nás to k tomu, že se zaměříme na chyby druhých, až ztratíme schopnost vidět ty naše. Získáme dojem, že máme nárok vyjadřovat se o druhých. Oč více budeme svou vírou ukazovat, o to míň jí budeme žít.

Co tedy máme dělat? Přijměme Boží nabídku a začněme žít opravdové životy zasvěcené jemu tím, že se místo našich vnějších rituálů zaměříme na vnitřní vztahy. Dělejme to, co říkáme. Ať je naše víra a vztah s Bohem vidět, slyšet i cítit.

„Vy jste světlo světa. Město ležící na hoře nemůže být skryto. Stejně tak se nerozsvěcí lampa, aby ji postavili pod vědro, ale na svícen, a tehdy svítí všem, kdo jsou v domě. Tak ať vaše světlo září před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a vzdali slávu vašemu Otci v nebesích.“ (MT 5,14–16).

Prožijte dnes s Kristem ničím nerušený čas. Řekněte mu všechno, co máte na srdci.

04 OTÁZKY

01 Zkuste si vzpomenout na chvíli, kdy jste se považovali za lepší než ostatní. Jaké z toho dnes máte pocity? Proč je nebezpečné někoho soudit?

02 Jaký je rozdíl mezi lidským a Božím soudem?

03 Tato část Bible hovoří také o tom, jak je důležité mít zdravé sebevědomí. Co pozitivně ovlivnilo tvé sebepojetí?

„CÍRKEV NIKDY NEVYMŘE KVŮLI NEMRAVNOSTI V HOLLYWOODU NEBO KVŮLI KORUPCI MEZI POLITIKY. ZAHYNE NA VNITŘNÍ KOROZI – KVŮLI TĚM, KTEŘÍ NOSÍ JEŽÍŠOVO JMÉNO, ALE NIKDY JEJ NEPOTKALI, A KVŮLI TĚM, KTEŘÍ MAJÍ NÁBOŽENSTVÍ, ALE ŽÁDNÝ VZTAH S BOHEM.“

Max Lucado

Benjamin Stan

Vedoucí oddělení Pathfinder
v Rumunské unii

3 . K A P I T O L A

NIKDO, NEBO VŠICHNI?

*Je milost příležitostí jen pro někoho,
nebo pro všechny?*

01 SHRNU TÍ KAPITOLY

Po prvním hříchu ztratilo lidstvo možnost zakoušet Boží přítomnost a zůstat s ním v hlubokém vzájemném vztahu. Je zajímavé, že ve verších 10 až 18 jsou citovány některé pasáže ze Starého zákona, které odkazují na tělo (krk, jazyk, rty, ústa, chodidla). Tím je zdůrazněno, že hřích zasáhl celé tělo – něco se změnilo a následně jsme se změnili i my, od hlavy až k patě. Po této smutné mezihře však Pavel pokračuje a říká, že již existují plány, jak všechno vrátit do původního stavu.

Při pročítání této kapitoly si můžeme povšimnout několika vzájemně se vylučujících výrazů: nikdo proti všem, Zákon proti víře, spravedlnost proti hříchu. Záměrem Pavla bylo zdůraznit jeden výraz kontrastem s druhým nebo také jeden koncept vyjádřit druhým. Pavel se zde snaží vysvětlit, že tak jako všichni zhřešili, mají také všichni možnost záchrany. Nikdo není vyděděnec a hlavně nikdo není před druhým upřednostňován. Židé si mysleli, že narodit se jako Žid automaticky znamenalo výhodu jen proto, že byli potomky vyvoleného Boží lidu – Izraele. Pavel ale říká, že navzdory biologickým a etnickým rozdílům jsou si, co se týče víry, v Božích očích všichni lidé rovni.

Díky víře v Ježíše Krista Pavel objevil to, co boží zábrany mezi pohany a Židy – a sice že skrze Ježíšovu oběť již není plně dodržování Mojžíšova zákona jedinou cestou záchrany. Díky Ježíši dostaly

všechny lidské bytosti stejnou příležitost k záchraně. Ospravedlnění, vykoupení a Ježíšova přimluva jsou nabízeny všem bez rozdílu. Tato slova mohou znít zvláště a tajemně, ale jsem přesvědčen, že studiem tohoto Pavlova dopisu tomu můžete lépe porozumět.

Mojžíšův zákon byl dán Izraeli nejen jako návod pro vztah s Bohem, ale také jako omezení jejich tendence pyšnit se před Bohem, že dokážou tento Zákon zachovávat. V Pavlově době, což byla i doba Ježíšova, Židé považovali zachovávání Mojžíšova zákona za základ souzení druhých – zda patří Bohu a mají nárok na spasení, nebo nikoli. Běda tomu, kdo by se opovážil Zákon překročit! Na někoho takového se dívali jako na buřiče. Z toho důvodu Pavel říká: „Rušíme tedy vírou Zákon? V žádném případě! Naopak, Zákon potvrzujeme“ (v. 31). Židé nepochopili smysl Zákona. Zákon nás informuje o hříchu, ukazuje nám, jak jsme bezmocní, ale není lékem. Ať je lidská touha po řešení sebevětší, hříšné lidské bytosti si samy pomoci nemohou. Židé zapomněli, že naplněním Zákona je láska a že vírou je Zákon naplněn, ne zrušen. Zapomněli jsme snad na to i my? Chtěl bych vám připomenout, že tento problém byl již díky Někomu vyřešen, bez ohledu na cokoli nebo kohokoli. —

Před pár lety jsem jel pro svého kamaráda. Měl jsem ho vyzvednout a vzít na jedno setkání. Jeho dům stál na rohu jednosměrné ulice, a proto bylo třeba objet celý blok. Jel jsem autem a měl jsem zpoždění. U odbočky do této jednosměrky jsem se podíval, jestli něco nejede. Nic jsem neviděl, a tak jsem se rozhodl vjet do protisměru, vždyť šlo jenom o pár metrů. Je mi jasné, že si říkáte: „Jsi blázen! Tak nezodpovědné jednání!“ No, asi máte pravdu, ale ten večer jsem si říkal: „Je to jenom pět metrů... bydlí přímo na rohu... nikdo nejede, tak to risknu.“

Dopadlo to dobře, vjel jsem do ulice a po několika metrech jsem zaparkoval. Když jsem ale vystupoval z auta, blížil se ke mně muž v uniformě. Určitě si myslíte: „Dobře ti tak, šílenče!“ Skutečně to byl policista a žádal mě o doklady. Auto bylo z půjčovny. Instinktivně jsem sáhl do přihrádky, kde ve svém autě mívám doklady, ale nic jsem nenašel. Začal jsem se potit. Policista mě stále vybízel, abych předložil doklady, ale já jsem je vážně nemohl najít. Poté mi řekl, abych vystoupil z auta a šel za ním. Dům mého přítele byl přímo naproti policejní stanici. Policista mě viděl provést riskantní manévr právě ve chvíli, kdy ze stanice odcházel. Následoval jsem ho do kanceláře, dal jsem mu svůj řidičský i občanský průkaz (ze kterého vyčtete, že jsem kazatel) a smlouvu z autopůjčovny. Poté, co mi řekl ještě něco horšího, než jste si o mně asi pomysleli vy, šel do své kanceláře a nechal mě čekat. Nemohl jsem mu nijak oponovat, nemohl jsem říct ani slovo. Cítil jsem se trapně. Připadal jsem si jako úplný idiot, nezodpovědný blbec.

„PROSTŘEDNICTVÍM VÍRY MŮŽEME ZAKUSIT, CO PRO NÁS KRISTUS VYDOBYL. JEŽÍŠ ZEMŘEL ZA KAŽDÉHO, NEJEN ZA NĚKOHO. NEDĚLEJTE Z JEHO OBĚTI OBĚŤ ZBYTEČNOU.“

Po nějaké chvíli se policista vrátil a řekl mi: „Zničím vás! Jste blázen! Sebereme vám řidičák, abyste už nemohl ohrožovat lidské životy, včetně toho vašeho!“ Opět se odebral ke svému stolu a nechal mě samotného. Po jeho slovech jsem si začal uvědomovat, co jsem ve skutečnosti provedl a jaké následky to mohlo mít. Zpočátku jsem své jednání obhajoval, pak jsem se ale cítil o to provinileji – koledoval jsem si o to! Radši vám nebudu říkat, co jsem si v tu chvíli myslel. Už jsem se viděl, jak budu z jednoho konce města na druhý chodit do práce pěšky nebo běhat na autobus, který nesnáším. Byl jsem nervózní. Zažíval jsem nepěkné chvíle.

Asi po čtyřiceti pěti nekonečných minutách vešel policista do čekárny, vrátil mi doklady a řekl: „Můžete jít!“ Ptal jsem se sám sebe: *Právě mi řekl, že můžu odejít, a to i s mými doklady... Pochopil jsem to správně?* Policista viděl, že jsem v rozpacích, a tak mi to zopakoval: „Můžete jít! Už vás nikdy nechci vidět!“ Snažil jsem se ze sebe dostat něco jako: „Děkuji, pane!... Omlouvám se... Už to nikdy neudělám, slibuji!“, ale on bez přestání opakoval: „Odejděte!“ Vzal jsem si tedy své doklady a odešel jsem, jako by se nic nestalo. Dostal jsem svou lekci a poučil jsem se – kdykoli jedu okolo nebo vidím jinde jednosměrku, nedokážu myslet na nic jiného než na to, čím jsem si ten večer prošel.

Vím, co si myslíte: „To ti ještě prošlo hladce! Měl jsi štěstí!“ Bylo to štěstí? To nevím. Ale zato už vím, jaké to je, být hříšníkem, někým, kdo udělal chybu. Pochopil jsem, co znamená slovo „milost“ – neočekávaně, ale hlavně nezaslouženě něco získat. Pochopil jsem, jak se člověk může cítit, když udělá spoustu chyb, nemá vůbec pravdu, a když očekává trest, protože je vinen - a přesto je osvobozen, aniž by si to zasloužil. Pochopil jsem, co znamená být „zdarma ospravedlněn jeho milostí“ (v. 24). Pochopil jsem také, co znamená, že „nyní je však mimo Zákon zjevena Boží spravedlnost“ (v. 21). Nezasloužil jsem si být omilostněn, spíše jsem měl být potrestán.

Jako lidské bytosti se často nacházíme v podobné situaci. Děláme chyby. Někdy chybujeme až bezostyšně a nepřemýšlíme nad důsledky. Pavel nám připomíná, že „všichni zhřešili a chybí jim sláva“ (v. 23). Nikdo není bez viny, ale spasení, které nám Ježíš zajistil, dokáže obsáhnout všechny lidi a také hřích v celé své univerzálnosti. Něco takového vám může nabídnout jen někdo, kdo vás opravdově miluje. Pamatujte si, že „sláva a čest, které chce člověku dát zachraňující láska Ježíše Krista, je větší než hanba a potupa, kterou působí hřích“ (E. G. WHITEOVÁ, KRISTOVA PODOBENSTVÍ, COL 162).

Boží spravedlnost byla zjevena skrze Ježíše Krista všem hříšníkům. Je těžké pochopit, tak jako to pro mě bylo a stále je těžké, že mě ten policista nechal jít bez jakéhokoli potrestání. Proto Pavel říká, že „víra“ – důvěrování Ježíši – je nezbytná. Každý má skrze víru přístup k milosti. Kromě naší ochoty ji přijmout nestojí v cestě žádná jiná bariéra, která by nám v tom mohla zabránit. Všichni jsme dostali skrze Ježíše Krista spasení zdarma a nezaslouženě. Tento dar může přijmout každý, kdo tomu uvěří a přijme jej (v. 22). Prostřednictvím víry můžeme zakusit, co pro nás Kristus vydo byl.

„NĚKDY SE MOŽNÁ CÍTÍTE NEHODNI, ALE UVĚDOMTE SI, ŽE BŮH O VĚŘÍCÍCH PROHLÁSIL UŽ NA POČÁTKU JEJICH CESTY (NE NA KONCI), ŽE JSOU V KRISTU SPRAVEDLIVÝMI.“

Ježíš zemřel za každého, nejen za někoho. Nedělejte z jeho oběti oběť zbytečnou. Někdy se možná cítíte nehodni, ale uvědomte si, že Bůh o věřících prohlásil už na počátku jejich cesty (ne na konci), že jsou v Kristu spravedlivými. V Pavlově a Ježíšově době si lidé mysleli, že musí něco vykonat, aby si spasení zasloužili. A z lidského pohledu je to pochopitelné. Jsme naučeni, že dary dostáváme, až když něčeho dosáhneme (na narozeniny, k výročí nebo po závěrečných zkouškách). K tomu, abychom byli obdarováni, obvykle musí být nějaký konkrétní důvod. Jestliže nás však Bůh nazval spravedlivými v Kristu na počátku naší cesty, může to být za něco, čeho jsme ještě nedosáhli. Ale je to tím, že spasení je opravdový dar pro každého, kdo se jej rozhodl vírou přijmout. _____

03 APLIKACE

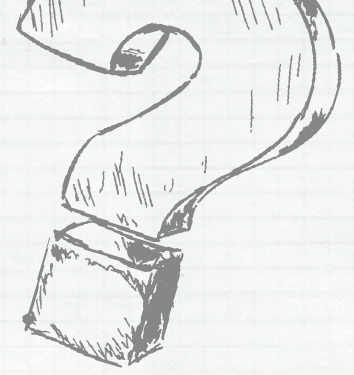

Ježíšova smrt a zmrtyvýchvstání měly účinek nejen v minulosti, ale také v současnosti.

Ježíš dovedl lidské bytosti zpět do stavu spravedlnosti, nevinnosti a odpuštění. Z jeho daru mohu mít užitek už dnes, i když žiji v neklidném světě plném utrpení. Mohu se také o tento dar dělit s ostatními a tím je zapojit do toho, co pro mě Ježíš udělal.

Jak? Snažou napodobovat Ježíše a sloužit mu prostřednictvím schopností a talentů, které mi dal. V každém projektu, který začnete, dejte prostor Ježíši. Nezakopávejte své dary do země, ale používejte je v službě Bohu. Když si uvědomíte, že vás něco od Boha odtahuje, zastavte a ptejte se jej: „Pane, zde jsem. Co chceš, abych dělal?“ On vás miluje a bezvýhradně vás přijme. Do puntíku vám vše odpustí, protože je laskavý a shovívavý – nechce, abyste promarnili příležitost žít věčně. Je to váš přítel. _____

04 OTÁZKY

01 Víra je způsob, jak přijímáme výzvu evangelia. Je to způsob, jak můžeme zažívat působení toho, co pro nás Ježíš učinil. Složili jste svou důvěru v Ježíši?

02 Co vám pomohlo nebo pomáhá mu důvěřovat? Jaké změny to přineslo do vašeho života?

03 Jak na vás působí fakt, že máte přijmout nezasloužený dar?

„MILOST NÁS TEDY NIC NESTOJÍ,
ALE STÁLA MNOHO TOHO, KTERÝ
JI PRO NÁS ZÍSKAL. MILOST BYLA
VYKOUPENA NEVYČÍSLITELNÝM
A NEKONEČNÝM BOHATSTVÍM,
SAMOTNÝM BOŽÍM SYNEM.“

Martin Luther

Ignazio Barbuscia

Vedoucí oddělení mládeže
v Italské unii

4 . K A P I T O L A

BOŽÍ DAR PRO VÁS!

*Co má člověk žijící v dávné minulosti
společného s mou vírou*

01 SHRNU TÍ KAPITOLY

O ČEM TO VŠECHNO JE?

Ještě než začneme, rádi byste asi věděli, o čem 4. kapitola listu Římanům vlastně je. Mohu vám říci, že jste se rozhodli podívat se do jedné z nejpřevratnějších a nejvíc vzrušujících kapitol Bible. Změnila životy lidí žijících v Pavlově době a jsem si jist, že má moc změnit i váš život dnes.

Možná jste si už přečetli prvních pár veršů a stále nevidíte nějaké převratné myšlenky. Možná si i trochu stěžujete, že kapitola mluví hlavně o nějakém muži ze Starého zákona a ještě navíc řeší podivné téma – obřízku. Víte, přemýšlení nad obřízkou není ani mou zálibou. Nelíbilo by se mi to ani v případě, že by se probírala na hodině dějepisu.

Přesto by bylo příliš krátkozraké označit tuto kapitolu za bezvýznamnou a zastaralou. O mnoho bychom tím přišli! Ptáte se proč? Protože význam čtvrté kapitoly je mnohem širší. Obsahuje totiž dva nejzávažnější aspekty naší víry. Teď se držte – toto jsou klíčové body. Zaprvé: Pavel uvádí, že jsme „ospravedlnění“ pouze z víry bez jakýchkoli dalších činů. Možná se ptáte, proč jsem použil slovo *ospravedlnění*, a ne nějaký současnější výraz. Počkejte a uvidíte. Toto slovo je totiž svým významem neuvěřitelně bohaté a může se s velkou pravděpodobností stát se vašim oblíbeným slovem.

Být ospravedlněn znamená být skrze víru považován za dobrého a spravedlivého – a tedy obstát před Bohem i přesto, že jsme všichni hříšníci. Přesně to Pavel vysvětluje v předchozích kapitolách listu Římanům. Všichni jsme hříšníci a nejsme schopni obstát před Bohem – já ani vy. Možná to nezní příjemně, ale je to pravda. V Pavlově době se Židé snažili dodržovat Zákon a nařízení co nejpřísněji. Pavel ale říká: Je to bez šance. Jsme tak či onak ztraceni. Zároveň s tímto hořkým vyjádřením však přichází i ujištění, že můžeme být ospravedlněni naší vírou. Následuje druhá klíčová část kapitoly: Když mluvím o ospravedlnění, mám na mysli sebe, vás, nás všechny. Jenže v Pavlově době to nebylo tak jednoznačné. Tehdy nebylo možné o něčem takovém mluvit. Jediným způsobem, jak být Božím dítětem, bylo narodit se jako Žid. Pak ale najednou přichází slib, že ospravedlněn může být každý!

Tady to ale nekončí. V této kapitole je ještě hodně toho, co můžeme objevit. Kromě jiného zjistíme, proč Pavel dává za příklad spíše staršího člověka z Bible a co s tím má co do činění obřízka. Takže se nadechněte, podívejte se do zrcadla a řekněte si: „Možná jsem hříšník, ale Bůh mě chce ospravedlnit. A to zní dost dobře!“ Doufám, že jste se na sebe usmáli. Jste tedy připraveni? Tak pojďme dále.

PROČ PAVEL PÍŠE O ABRAHAMOVI (V. 1)

Pavel používá příklad Abrahama, aby ilustroval skutečnost, že skrze víru může být ospravedlněn úplně každý. Pro správné pochopení Pavlových slov je důležité uvést, že Abraham byl velmi respektovanou a váženou postavou. Když Židé uslyšeli vyslovit jeho jméno, okamžitě si vybavili čestného a bezúhonného člověka, který dodržoval Zákon. Někteří měli za to, že Pavlovy zmínky o Abrahamovi, otci Židů, jsou – kvůli jeho konverzi ke křesťanství – spíše provokací. Přesto si Pavel získal jejich pozornost. On sám to jako provokaci nevnímal, snažil se jen vyjádřit pomocí jim známým obrazům to, co měl na srdci. Nechte se překvapit, proč byl tento starý muž ze Starého zákona tak klíčový pro Pavla, pro tehdejší lidi a v čem je tak důležitý i pro nás!

ABRAHAMOVO OSPRAVEDLNĚNÍ Z VÍRY BEZ SKUTKŮ (V. 2–5)

Možná namítnete: „O jaké víře bez skutků to mluvíš? Abraham přece vykonal řadu velkých a dobrodružných skutků víry!“ Dovolte, abych vás zastavil. Pavel totiž při odkazování na První Mojžíšovu 15. kapitolu a 6. verš nedává za příklad ani jeden z jeho činů. Nic nenásvedčuje tomu, že by Abraham udělal něco výjimečného, kromě toho, že zareagoval na Boží výzvu k jeho následování. Pavel to vysvětluje hned na začátku kapitoly: Bůh je tím, kdo jedná. Je tím, kdo Abrahamovi přičítá spravedlnost. „Přičítá“ – to je pro mě další velmi důležitý pojem v Bibli. Bůh přičítá Abrahamovi spravedlnost a je to právě ten krok do neznáma – rozhodnutí na základě víry, že ho Bůh povede – který k tomu vede.

Porozuměli jste tomu? Nemusíte vykonat něco velkého. Nemusíte něčeho dosáhnout. My dokonce ani nejsme schopni žít tak, abychom mohli obstát před Bohem. A přesto se můžeme zbavit tohoto tlaku, uvolnit se a začít důvěřovat Bohu, že všechno povede k dobrému. Tento dar získal Abraham od Boha. A On jej chce dát i nám. Jen mu musíme věřit.

ABRAHAM JAKO OTEC VÍRY PRO POHANY (V. 6–12. 16. 17)

Přestože dnes vztahujeme tato zaslíbení na sebe, v tehdejší době se ospravedlnění nezdálo být platné pro všechny lidi. Už jsme si připomněli přesvědčení Židů, že se k Bohu přibližují skrze pravidla a zákony. Nevěřící člověk nebo jinověrec, tzv. pohan, mohl být také spasen, ale musel nejprve konvertovat k judaismu. Představte si to pozdvižení, poté co se Pavel postaví před lidi a řekne: „Můžete zachovávat Desatero a pravidla, jak chcete – nebo si myslet, že je zachovááte –, to vás však neudělá spravedlivými ani vám to nezaručí vaše spasení! Věřte v Boha a důvěřujte mu. Jedině tak

od něj můžete získat dar ospravedlnění. A nejen vy, ale také vaši bližní, kteří nejsou Židé. I pohané mohou k Bohu přicházet a být zachráněni, vždyť spasení je Božím darem.“

Aby Pavel dodal svému výroku ještě větší váhu, cituje další významnou osobu: krále Davida. A teď si to poslechněte: Pavel propojuje Davidova slova s příběhem Abrahama a vytváří tak společný základ, který zdůrazňuje myšlenku ospravedlnění z víry pro celé lidstvo. Pavel se odvolává na jeden Davidův citát v Žalmu 32,1.2, kde je tato myšlenka vyjádřena, ale již před tisíci lety. David zde používá stejný výraz, jaký zmiňuje Pavel ve vztahu k ospravedlnění. Vzpomínáte? Před chvílí jsme hovořili o spravedlnosti, která byla Abrahamovi připočtena. David naopak mluví o něčem, co není „přičítáno“ nebo „připočteno“ – o hříchu. To vyvolává další otázku: Pavel se ptá, pro koho to platí. Teď zbystřete – dochází na téma obřízky. Pavel se sám sebe táže, zda tento výrok o hříchu, který se nezapočítává, platí pouze pro ty, kteří jsou obřezáni (mají odlišující znamení Božího lidu), nebo také pro ty, kteří obřezání nejsou. A sám si i odpovídá. Ostatně hned v prvním verši Pavel říká, že Abraham byl ospravedlněn nezaslouženě. Znamená to, že jeho hřích nebyl počítán, i když nebyl ještě obřezán. Obřízka tedy nebyla podmínkou ospravedlnění.

Uf! Po překonání této překážky to už půjde snadno. Z následujících odstavců bude zřejmé, proč je Abraham nazýván „otcem víry všech lidí“. Je otcem Židů; židovský lid je jeho potomstvem. Je ale také otcem pohanů, kteří jsou ospravedlněni vírou i bez obřízky. Pavel to zdůrazňuje ještě jednou v 16. a 17. verši, kde cituje 1. knihu Mojžíšovu 17,5: „Neboť jsem tě učinil otcem mnohých národů.“ No teda! Co kdyby tohle Pavel nikdy nenapsal? Co by se mnou a s vámi bylo? Vždyť je to i dnes základ mé víry a naděje. Naděje, která přetrvává navzdory všemu. Naděje, kterou se chci naučit od Abrahama, jenž pevně věřil v Boží zaslíbení, že ve svých sto letech a devadesáti letech jeho manželky se stanou rodiči, jak Pavel píše ve verších 18 až 22. Abraham pochopil Boží velikost a podřízení se této velikosti mu dalo naději.

CO DOKÁŽE A NEDOKÁŽE ZÁKON (V. 13–15)

Pavel objasnil, že ospravedlnění si nezasloužíme obřízkou ani dodržením Zákona. Co však čtenáři jeho dopisu? Měly by obřízka a Zákon pozbyt svůj smysl? Co by se potom stalo? Pavel má odpověď i na to. Vysvětluje, že Zákon nás nemůže ospravedlnit. Zákon nevede k ospravedlnění, ale k Božímu hněvu. Boží hněv? O tom, na koho se Bůh hněvá a jak vyřešit tento problém hněvání se na někoho, si řekneme trochu později. Vezmeme to však krůček po krůčku. Zaprvé si vzpomeňte na naše zrcadlo. V tomto textu Pavel říká, že samotný Zákon nás ničeho nezbaví. Zákon je důležitý pro naši orientaci, ukazuje nám, že jsme hříšní, nemůže nás však vysvobodit. Rád si to připodobňuji k zrcadlu. Zákon funguje jako zrcadlo, které nám ukazuje, jak jsme špinaví. Nepomůže nám ale k umytí. Zákon mě upozorňuje na to, že jsem hříšník a že potřebuji někoho, kdo mě dokáže zachránit a očistit od mých hříchů, čehož sám nejsem schopen.

„SPRAVEDLNOST BUDE
PŘIPOČTENA KAŽDÉMU,
KDO VĚŘÍ V BOHA
A DŮVĚŘUJE JEHO
ZASLÍBENÍM. VŠECHNA
ZASLÍBENÍ A ZMÍNKY
O NĚKOM, KDO NÁS
DOKÁŽE ZBAVIT VŠECH
HŘÍCHŮ, VEDOU K JEŽÍŠI
KRISTU, KTERÝ ZA NÁS
VŠECHNY ZEMŘEL A BYL
VZKŘÍŠEN.“

OD ABRAHAMA K JEŽÍŠI KRISTU (V 23–24)

Vidíte, jak nás Pavel jemně směřuje k našemu cíli? Dostáváme se k posledním veršům. Začíná být zřejmé, že Pavel zamýšlel daleko víc než jen nám dát lekci z historie. V závěru ještě zvýrazňuje klíčové body celé kapitoly: Spravedlnost bude připočtena každému, kdo věří v Boha a důvěřuje jeho zaslíbením. Všechna zaslíbení a zmínky o Někom, kdo nás dokáže zbavit všech hříchů, vedou k Ježíši Kristu, který za nás všechny zemřel a byl vzkříšen.

Krásné poselství. Ale počkat, ještě něco tu chybí. Vzpomínáte? Hovořili jsme o Božím hněvu a proti komu může být namířen. Tady se říká, že Ježíš vzal na sebe naše hříchy a zemřel za ně. Boží hněv byl přesměrován, abychom mohli žít! _____

03 APLIKACE

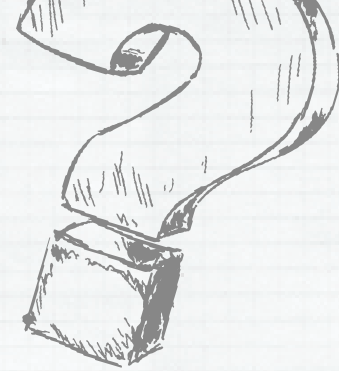
CO S TÍM TEDY MÁME DĚLAT?

Jak úžasná byla tato cesta, na které nás Pavel vedl od Abrahama až k Ježíši Kristu! Už tehdy Pavel pomáhal lidem pochopit a přijmout dar milosti a pomáhá nám v tom i dnes.

I dnes jsme vyzýváni k tomu, abychom udělali první krok do neznáma, krok víry. Pokud na toto volání zareagujete a začnete svou cestu víry jako Abraham, už se nebudete moci doma válet na pohovce jako peciválové.

I když nebudete pěšky zdolávat stovky kilometrů, jsem si zcela jist, že s Bohem zažijete a uděláte spoustu velkých věcí. Ne proto, abyste byli ospravedlněni, ale právě proto, že jste už ospravedlněni byli. Ať vám Bůh žehná! _____

04 OTÁZKY

01 Jak se pro vás stane někdo vzorem?
Co se můžete naučit od Abrahama?

02 Co cítíte, když čtete, že vaše ospravedlnění je Božím darem?

03 Jestliže je to dar celému lidstvu, jak chcete žít, aby ostatní lidé poznali, že jste jej přijali do svého života?

„S KRISTEM BYLO NALOŽENO TAK, JAK JSME SI ZASLOUŽILI MY. A TO PROTO, ABY S NÁMI MOHLO BÝT NAKLÁDÁNO TAK, JAK SI ZASLOUŽIL ON. BYL ODSOUZEN ZA NAŠE HŘÍCHY, NA KTERÝCH NEMĚL ŽÁDNÝ PODÍL, ABYCHOM MOHLI BÝT OSPRAVEDLNĚNI JEHO SPRAVEDLNOSTÍ, NA KTERÉ NEMÁME ŽÁDNOU ZÁSLUHU. PODSTOUPIL SMRT, KTERÁ MĚLA STIHNOUT NÁS, ABYCHOM ZÍSKALI ŽIVOT, KTERÝ PATŘIL JEMU. JEHO JIZVAMI JSME UZDRAVENI.“

Ellen G. Whiteová, *Touha věků*, str. 20

Ruben Grieco

Vedoucí oddělení mládeže
v Jíhoněmecké unii

5 . K A P I T O L A

5

OPĚT PŘÁTELE

přátelé již navždy

01 SHRNUŤÍ KAPITOLY

PO ČEM VOLÁ NÁŠ SVĚT

Navzdory vysokému životnímu standardu zjišťujeme, že žijeme v neklidném světě poháněném chtičem, kde tisíce lidských potřeb doslova volají po naplnění. Na chvíli se u této myšlenky zastavme. Je to pravda? Nespěchejte, přemýšlejte o své největší potřebě. Je shodná s potřebou světa?

Přibližně před dvěma tisíci lety vzal jeden muž pero a v několika větách popsal, po čem náš svět touží. Možná vás to překvapí. Není to nasycení hladových ani objevení léku proti AIDS nebo rakovině. Je to pradávna touha – **touha po pokoji**. Ano, potřebujeme pokoj mezi etnickými a náboženskými společenstvími, mezi soupeřícími politickými stranami, mezi přáteli, pokoj v rodině. Ale ještě víc zneklidňuje naše nekončící selhávání v dosažení tohoto pokoje. A je logické, že se naše nitro vzpouzí a zoufale se ptá: Co jsem udělal špatně? Co jsem přehlédl?

Tady to je – dobrá zpráva, jak bývá nazývána pátá kapitola listu Římanům. Apoštol Pavel nám skrze další zjevení od Boha klade na srdce: „Ať vám neunikne ta neviditelná, ale obrovská potřeba pokoje... **pokoje s Bohem**.“

ÚNIK K POKOJI

Říkají o mně, že jsem hodnej chlapík. Musím ale přiznat, že jsem v mládí nebyl tím nejposlušnějším klukem na světě. Měl jsem i své pády, jako každý. Vážně, potkaly mě velké problémy. Zradili mě přátelé, dívka, do které jsem se zamiloval, lásku neopětovala. Přidejte k tomu slušnou dávku nudné rutiny a sami zjistíte, že můj život prostě nebyl zrovna ideální. Rozhodl jsem se to řešit útekem. Muselo pro mě existovat lepší místo, tedy alespoň jsem si to myslel, když jsem si dával svačinu do batohu a vydával jsem se na cestu do... nikam.

Studený zimní den byl obrazem mé duše. Šel jsem bez jediného zastavení. Poté, co jsem prošel okrajovými sídlišti města, dostal jsem se k lesu a zastavil jsem poblíž řeky. Odhrnul jsem sních, rozdělal oheň a snědl jsem zbytek mého jídla. Celou noc jsem podřimoval kousek od skomírajícího ohně a snažil se zahřát.

Vzbudil jsem se promrzlý a hladový. Musel jsem udělat rozhodnutí. Zjistil jsem, že utéct z domu není zdaleka tak těžké jako se domů vrátit. Víte totiž, co vás čeká – krutý trest, ale tím nejděsivějším je nekonečná záplava otázek. Když vám ale chybí peníze, jídlo a přístřeší a navíc máte kompletně promočené boty, nemáte moc na výběr. Možnost vrátit se domů jsem si však nepřipouštěl.

Den byl studený a já jsem se začal třást. Dal jsem si ruce do kapes a ucítil chlad klíčů. Pak mě najednou napadlo, že v nejvyšším poschodí našeho domu máme půdu, kde jsme často s kamarády trávili čas. Už mě tam určitě museli hledat, takže bych tam mohl nalézt alespoň teplé místo k přenocování.

Celý den jsem chodil po městě a pozdě večer jsem se dostal do tepla domu. V provizorní posteli na půdě mě přepadaly tíživé otázky. Měl můj život pořád vypadat jako neustálá hra na schovávanou? Nevěděl jsem, co dělat dál. Jen jsem se hrozně potřeboval vyspat.

Vzbudil mě zvláštní hluk. Někdo klepal na okýnko dveří vedoucích na dlouhý balkon, který spojoval jednotlivé půdní místnosti. Hned jsem věděl, kdo to je. Celé dva dny i během nocí mě můj otec nepřestal hledat. A teď tam zase stál u těch starých dveří. Mám otevřít, nebo ne? Co se pak stane? Věděl jsem, že můj otec je milý člověk a nikdy mě nepotrestal příliš tvrdě, teď jsem ale trochu pochyboval. Byl jsem jakoby ochromen vinou a strachem. Mám otevřít? Byla to otázka důvěry v jeho charakter, víry v jeho dobrotu.

Zatímco se mi v hlavě vytvořil vír myšlenek, slyšel jsem další zaklepání. Tentokrát však otec vyslovil mé jméno, tak jemně a mile, jako vždy. S obrovským studem jsem se natáhl ke klíce a otevřel jsem dveře. Otec vešel do pokoje a zeptal se mě: „Jak je?“ Žádné vynadání, žádný trest... jen teplé otcovské objetí.

KDE TO VŠECHNO ZAČALO? (V. 12)

Kdysi dávno se dva lidé rozhodli utéct od svého Otce. Celý svět je zná jménem – byli to Adam a Eva. Nejspíše se také cítili nespokojeni a chtěli lepší život.

Nedlouho poté začali zakoušet hořkost svého nového života, který jim kromě bolesti přinesl i vážnou dědičnou chorobu – krutou nemoc, která se přenáší z generace na generaci a nese zlověstný název: „nedůvěra v mého Otce“ nebo také „hřích“ (V. 12).

A teď, o tisíce let později, my všichni hledáme absolutní štěstí daleko od domova našeho Otce, tak jako oni. Po věky jsme se toulali a trpěli, a nyní si říkáme, že by možná bylo lepší vrátit se domů. Pak si ale uvědomíme, že je to těžší než z domu utéct. Proč? Protože jsme byli nakaženi „nedůvěrou v mého Otce“.

Všechno to, co nám doposud život natlačil do hlavy – stihne mě trest, zasluží si to, je příliš pozdě, zašel jsem příliš daleko – nám zabráni se vrátit zpět. Jsme zvyklí na krátké a povrchní vztahy, hned všechno vzdáváme, když se dostaneme do slepé uličky, a pálíme za sebou mosty. Před mnoha lety jsme „přetrhli“ vazbu s naším Otcem, ale On nás nikdy nepřestal hledat. A teď, když nás konečně našel, stojí přede dveřmi, které se dají otevřít jen zevnitř, a klepe. Co nám přichází na mysl? Budu pokárán, potrestán, odsouzen?

Apoštol Pavel nás ujišťuje o opaku. Bůh není jako my. Nechce žádné „potrhané“ vztahy. Chce je obnovit. Přeje si, abychom s ním opět šli životem. Chce mezi námi obnovit pokoj. Je to vůbec možné? Apoštol Pavel říká, že ano.

DVA PŘEDPOKLADY PRO POKOJ S BOHEM (V. 1.2)

Historie daného odvětví si vždy pamatuje své průkopníky. 29. května 1953 se Edmund Hillary a nepálský horský šerpa Tenzing Norgay stali oficiálně prvními horolezci, kteří zdolali horu Mount Everest. 21. července 1969 doletěl Neil Armstrong na měsíc a udělal na něm prvních několik kroků.

Snad ještě uznávanějšími jsou ti, kteří natáhli ruce ke zlomeným lidským srdcím. Každý slyšel o Mahátmu Gandhím nebo o muži, který udělal první krok k rovnosti mezi černochoy a bělochoy – o Martinu Lutherovi Kingovi. Čím déle trvá mír, tím déle zůstává jméno člověka, který prošlapal cestu k tomuto cíli, v našich myslích. Lidé proto nikdy nezapomenou jedno jméno, jméno Boha, který na kříži roztáhl své ruce, aby zajistil svým dětem pokoj – Ježíše Krista. „... máme pokoj s Bohem skrze našeho Pána, Ježíše Krista“ (V. 1B).

Prvním předpokladem k získání pokoje je přítomnost někoho, kdo je připraven udělat první krok.

Nevím, co by se stalo, kdyby mě můj otec nehledal. Ptal jsem se sám sebe, proč to udělal, když to byla jednoznačně moje chyba. Odpověď je jednoduchá – protože jsem jeho synem.

Před dvěma tisíci lety se Bůh vtělil do podoby člověka, aby „hledal a zachránil, co bylo ztraceno“ (L 19,10). Prošel cestou usmíření a díky tomu je teď můj pokoj skutečný (Ř 5,11). Stojí před vašimi dveřmi a klepe. Otevřete mu? (napište)

Když jsem byl ještě malé dítě, rodiče mě důrazně varovali, abych nikdy neotevíral cizím lidem, když jsem doma sám. Kdyby zazvonil zvonek, měl jsem se zeptat: „Kdo je tam?“

„PŘED DVĚMA TISÍCI LETY SE BŮH VTĚLIL DO PODOBY ČLOVĚKA, ABY ,HLEDAL A ZACHRÁNIL, CO BYLO ZTRACENO.““

Je těžké otevřít dveře cizímu člověku a věřit, že vám osoba, kterou vidíte poprvé v životě, přinese do vašeho domova radost. A když k tomu přidáme skutečnost, že jste právě udělali tu největší neplechu v životě, bude těžké pustit dovnitř i vlastního otce. Ledaže... ho znáte tak dobře, že mu věříte, jinými slovy, jste si jisti jeho přízní a touhou dát celou situaci do pořádku.

Možná vás překvapí, že víra není slepá zkušenost založená na chabých základech, ale „podstatou věcí, v něž doufáme“, a také „důkaz skutečností, jež nevidíme“ (ŽD 11,1).

Druhým předpokladem pro vnitřní klid je jistota, víra v přízeň druhého k nám.

„Nyní, když jsme ospravedlněni z víry, máme pokoj s Bohem“ (Ř 5,1). Řecké slovo, které je zde překládáno jako „ospravedlnění“, je požito v čase minulém prostém a vyjadřuje tak zcela dokončenou činnost. To znamená, že když Ježíš stojí přede dveřmi našich srdcí a tluče, už nám všechno odpustil. Ne proto, že bychom udělali něco, čím jsme si to zasloužili, ale protože jsme jeho dětmi. Věříte tomu? (napište)

LÁSKA, KTERÁ VŠECHNO PŘEKONÁ (V. 3–5)

Určitě jste slyšeli o obrovských lesních požárech, které dokážou za jediný den zničit tisíce hektarů země. Plameny nekontrolovatelně šlehají do všech stran a teploty jsou tak vysoké, že při pokusech uhasit oheň vodou se oheň rozhoří s ještě větší intenzitou. Největší hrozba pro oheň se kvůli vysoké teplotě stává tím nejlepším palivem, rozkládá se totiž na vodík a kyslík. Tato situace se může stát silnou metaforou ohně v našich srdcích. Když vás někdo miluje – ne láskou velikosti ohně ze zapalovače, ale láskou jako lesní požár – ani krutý posměch, výhružky nebo krize nebudou moci tento oheň uhasit. Rozhoří se s ještě větší intenzitou.

V listu Římanům 5,3–5 Pavel hovoří o těžkostech a zkouškách podporujících hoření. Ne proto, že by šlo o nějaké „vysoce hořlavé“ potíže, ale proto, že se něco předtím odehrálo v našich srdcích: „... vždyť Bůh do našich srdcí vylil svou lásku skrze Ducha svatého“ (v. 5).

Ať už budeme muset čelit jakýmkoli zkouškám, pokoj, který nám Ježíš nabízí, nebude nikdy vyčerpán. Ba právě naopak, v takových chvílích jej ucítíme v daleko větší míře.

CO JE TO VLASTNĚ LÁSKA? (V. 6–8)

Vzpomeňme si na „zlatý verš Bible“ – Jan 3,16 – který vyjadřuje Boží lásku k nám. Znáte snad lepší popis lásky? Já popravdě asi ano. V Pavlových slovech je něco velmi silného. Jde o popis naší přirozenosti, přirozenosti lidí, za které se Bůh rozhodl položit svůj život: „Kristus zemřel za bezbožné ještě v době, kdy jsme byli bezmocní“ (v. 6). Nabízím vám to jako nový „zlatý verš“. Pořádně si jej zvýrazněte. A pokud si pořád nebudete jisti tím, co znamenají slova „bezmocní“ a „bezbožní“, neschovávejte tužky a pokračujte v podtrhování: „Bůh ale dokazuje svou lásku k nám: Kristus zemřel za nás, když jsme ještě byli hříšníci“ (v. 8).

Nemám slov. Dlouhé ticho přeruší až slzy tekoucí po hříchem pokřivené tváři. Znovu a znovu si pročítám tyto verše a uvědomuji si, že toto je láska – skutečná láska, která miluje ne „protože“, ale „přestože“.

03 APLIKACE

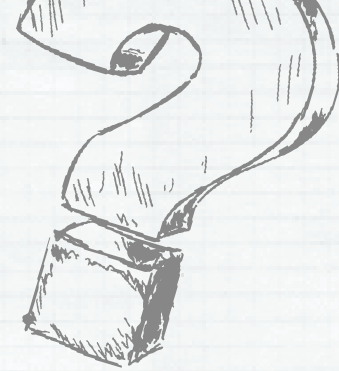

Dne 20. července 2012 se Petr a Christo, muži ve věku okolo padesáti let, procházeli po pláži u rozbouřeného moře. V dálce si i přes neustálé napomínání rodičů ve vodě hrály dvě děti. Ve vteřině se však ze smíchu stal nářek a muž i žena teď hlasitě volají jména dětí a snaží se je v rozbouřeném moři zahlédnout. Petr ani Christo neváhali ani vteřinu a okamžitě skočili do vody. Proč to udělali? Nebyly to jejich děti, mohli to nechat na rodičích, aby se postarali o ty dva malé darebáky. Po tvrdém zápase s rozbouřeným živlem byly tyto dvě děti zachráněny, ovšem muži byli tímto zápasem natolik vyčerpáni, že ve vodě utonuli. Za několik hodin budou jiná srdce zasažena žalem. Dvě ženy budou klečct a ne-útěšně plakat nad bezvládnými těly těchto dvou mužů. Pláž zůstala opuštěná, zůstala na ní jen dvě vyplavená těla a studený vítr. Po rodině, které se děs změnil v radost, teď nebylo ani stopy. Rodině dvou mrtvých mužů nikdo za záchranu dětí nepoděkuje ani dnes, ani za dva dny na pohřbu těchto odvážných mužů. (INSPIROVÁNO SKUTEČNÝMI UDÁLOSTMI.)

Před dvěma tisíci lety leželo jedno bezvládné tělo člověka po těžké bitvě před očima jeho Otce. Existuje jen jediný důvod, proč se to celé stalo – touha zachránit jeho dvě neposlušné děti, zachránit ztracený svět. Téměř nikdo mu nepřišel na pohřeb. I když věděl, že se to stane, rozhodl se skočit do rozbouřených vod tohoto světa. Možná se ptáte proč. Protože dokud jsme ještě byli hříšníci, zemřel za nás, aby nám dal život. Protože pokoj mezi námi a Bohem byl pro něj cennější než jeho vlastní život. (INSPIROVÁNO SKUTEČNÝMI UDÁLOSTMI.)

Ježíš stojí přede dveřmi a usmívá se... Usmějete se i vy na něj?

04 OTÁZKY

01 Co dokáže oživit vaši touhu po obnovení pokoje a vztahu s Ježíšem, po obnovení důvěry v něj a k otevření dveří vašeho srdce? Napište o tom několik vět:

02 Přemýšlejte o ceně, kterou Bůh zaplatil za obnovení pokoje a vztahu mezi ním a vámi. Proč to udělal?

„MÍR ZAČÍNÁ
ÚSMĚVEM.“

Matka Tereza

Slavi Mitrev

Vedoucí oddělení mládeže
v Bulharské unii

6

ZEMŘÍT HŘÍCHU,

• ŽÍT V BOHU •

←¹CO TEDY MÁME ŘÍCI? ŽE MÁME
DÁLE ŽÍT V HŘÍCHU,
→ ABY SE ROZHOJNILA MILOST?

◆²NAPROSTO NE! ◆

★ HŘÍCHU ★

JSME PŘECE ZEMŘELI

◆
JAK BYCHOM V NĚM MOHLI DÁLE ŽÍT?

MOCNÁ MILOST

Manuál k poražení hříchu

01 SHRNU TÍ KAPITOLY

Růst u následování Krista

V BODĚ ZVRATU

Otočením stránky na začátek 6. kapitoly listu Římanům se ocitáme na počátku něčeho nového. Doteď Pavel poukazoval na potřebu spravedlnosti každého jedince, Žida i pohana (Ř 1, 18–3, 20). Poté vysvětloval, že spravedlnost přichází skrze víru v Ježíše Krista (Ř 3, 21–5, 21). Toto učení se nazývá „ospravedlnění“ – zavržený hříšník je prohlášen za spravedlivého díky Ježíšově smírné oběti.

Jakmile Pavel dokončil právní aspekty ospravedlnění, obrací svoji pozornost ke zkušenosti a každodennímu životu věřícího křesťana. Co pro náš život znamená tento nový vztah? V 6. až 8. kapitole Pavel odhalí důsledky spravedlnosti, konkrétně růst a dospívání v následování Ježíše Krista. Při čtení této pasáže jsme konfrontováni s učením zvaným „posvěcení“, což je celoživotní proces přetváření se do Kristovy podoby.

MRTVÝ MUŽ CHODÍ (V. 1–14)

„Posvěcení“ je výraz, který Pavel v celém listu Římanům nikde jinde nepoužívá (VÝJMA Ř 15, 16, KDE POUŽÍVÁ SLOVO „POSVĚCENÝ“).

Význam tohoto slova bude tématem následující části. Hovoří se v ní o zaslibení vítězství nad hříchem. Není to pro Pavla příliš velké sousto? Nebo je vítězství nad hříchem opravdu možné?

Kristus nás osvobodil nejen od trestu za hřích, ale také z moci hříchu. Smrt plní požadavky hříchu, ale také otevírá dveře ke vzkříšení. Teď, když je staré já bezmocné, neexistuje důvod, proč by měl člověk zůstat v zajetí hříchu. Jsme mrtví hříchu, ale živí v Kristu.

Posvěcení oddělené od ospravedlnění končí zákonitvím, zatímco posvěcení sloučené s ospravedlněním vede k nedorozumění, že se všechno stane samo, bez našeho přičinění. „Hřích už nebude vašim pánem, protože nejste pod Zákonem, ale pod milostí“ (V. 14). Někdo by si mohl myslet, že teď, když jsme pod milostí, křesťan není zodpovědný za dodržování Desatera. Takto to Pavel ale nemyslel. Jeho zásadním prohlášením je: Když teď žijete ve vztahu s Bohem, hřích nad vámi nemůže panovat.

Z OTROCTVÍ DO OTROCTVÍ (V. 15–23)

Zdá se, že existuje jen jedno řešení: buď zůstat v otroctví hříchu, který vede ke smrti, nebo být otrokem poslušnosti, což vede k spravedlnosti (V. 16). Neexistuje žádná prostřední cesta, jen bílá, nebo černá a já si musím vybrat. Víra je radikální! To ale není nic nového. Jozue už u Šechému Izraelce vyzýval: „Vyberte si dnes, komu budete sloužit!“ (Joz 24, 15). A sám Ježíš řekl: „Nikdo nemůže sloužit dvěma pánům“ (Mt 6, 24). Všichni jsme otroky. Nikdo není svobodný. Avšak když přijdeme ke Kristu, naše otroctví hříchu se změní na otroctví Bohu. Být Božím otrokem znamená, že jsme byli osvobozeni od předchozího pána a můžeme z celého srdce říct: Jsme navždy zbaveni všeho zlého! —

Umírat k životu

SVOBODA OD HŘÍCHU, NEBO SVOBODA HŘEŠIT?

Mé hříchy mi byly prominuty a v Božích očích jsem spravedlivý. Co teď ale bude dál? Pavel nás vybízí k přemýšlení nad touto otázkou provokativními poznámkami. Ptá se: „Budeme pokračovat v hříchu, aby se rozmnožila milost?“ (v. 1). Neznám pozadí této otázky, ale evidentně něco znamenala pro Pavlovy posluchače. Byla snad motivována strachem z toho, že učení o spasení z víry by povzbudilo morální nezodpovědnost nebo že by mohlo být výmluvou pro hříšný životní styl? Jak se mě to dotýká?

Pavlova řečnická otázka je okamžitě zodpovězena jasným NE! Vůbec ne! Pokud jsem učedníkem Ježíše Krista, musím jej brát vážně a na jeho vůli mi samozřejmě záleží. Bůh zve k sobě všechny, ale to v žádném případě není konec procesu. Nemůžete si vybrat, že zůstanete takoví, jací právě jste. To, co Bůh zamýšlí, je změna, obnova, růst a uzdravení.

MRTVÍ HŘÍCHU, ŽIVÍ V KRISTU

Když je tohle vyjasněno, Pavel rozvíjí svou argumentaci (v. 2–14). K ilustraci používá obřadní akt křtu. Kristus zemřel na Golgotě místo mě. Když jsem se nechal pokřtít, byl jsem pohřben s Kristem. Mé „staré já“, jak to vyjadřuje Pavel, bylo pohřbeno a z vody povstává nový člověk. Po pohřbení následuje vzkříšení. Tak jako byl vzkříšen Kristus, jsem i já vzkříšen k naprosto novému způsobu života. Stručně řečeno – aby člověk mohl žít, musí zemřít.

Hřích zázračně nezmizí v den, kdy jsem byl pokřtěn. Po pečlivém pročtení si uvědomuji, že v textu není žádný slib toho, že by hřích zemřel věřícímu, je to věřící člověk, kdo umírá hříchu. Bůh mě stvořil jako morální stvoření se svobodnou vůlí. Je to otázka mé schopnosti rozhodovat se. Zaslíbení stále platí. Máme vítězství nad hříchem. Rozhodnu se toto zaslíbení přijmout?

„Musíš jen pochopit, co je pravá síla vůle. Vůle je ovládací síla v lidské povaze, je to moc rozhodování, moc volby. Všechno závisí na správném nasazení vůle. Bůh dal člověku schopnost volby a je na lidech, aby ji užívali. Nemůžeš změnit své srdce, nemůžeš dát Bohu sám od sebe náklonnost svého srdce; můžeš se však sám ze své vůle rozhodnout, že mu budeš sloužit.“ (ELLEN G. WHITEOVÁ, STEPS TO CHRIST, STR. 47).

SÍLA SKRZE IDENTITU

Vzpomínám si na příběh Raynalda. Byl to vévoda, který žil ve 14. století v Belgii a časem se stal králem. Jeho bratr Edward mu

však velmi záviděl, a tak Raynald svrhl. Svého bratra ale nezabil, postavil pro něj žalář. Ten byl vybaven vším, co jen Raynald mohl potřebovat ke svému pohodlí. Zajímavé na tom bylo, že toto vězení nemělo dveře, jen zárubeň. Je třeba se zmínit o tom, že Raynald byl hodně obézní. Proto mu bratr řekl: „Když se ti podaří projít dveřním otvorem, můžeš odejít.“ Edward samozřejmě zajistil, aby jeho bratrovi byla servírována ta nejchutnější jídla a v dostatečném množství. Když byl kvůli tomu Edward označen za krutého, namítal: „Ale vždyť můj bratr není vězněm. Může odejít, kdykoli se pro to rozhodne.“

Mnozí věřící žel žijí jako bezmocní křesťané, protože zapoměli na svou identitu v Kristu. Musíme přestat věřit satanovým lžím a uvědomit si, kým jsme v Kristu. „Hřích už nebude vašim pánem, protože nejste pod Zákonem, ale pod milostí“ (v. 14). Tento verš je povzbuzujícím zaslíbením, že hřích nebude nade mnou panovat. Mám vztah s Bohem – jsem skrze čin spasení Ježíše Krista ospravedlněn a také jsem v procesu posvěcování tím, že žiji ve spojení s Pánem.

„JE MI DÁNO ZASLÍBENÍ VÍTĚZSTVÍ, ALE MUSÍM TUTO PRAVDU VÍROU PŘIJMOUT.“

Bylo by chybou věřit, že pokud budu opravdovým následovníkem Ježíše Krista, nikdy už nezhřeším. Pavel zde říká, že nemusím nechat hřích nade mnou panovat. Ale nebýt pod mocí hříchu neznamená, že s ním už nebudu muset bojovat. Je mi dáno zaslíbení vítězství, ale musím tuto pravdu vírou přijmout.

OTOČIT SE ZÁDY

„Budeme pokračovat v hříchu, aby se rozmnožila milost?“ (v. 1) – to byla první otázka, kterou Pavel položil. Další otázkou je: „Nuže, budeme hřešit, když nejsme pod Zákonem, ale pod milostí?“ (v. 15). To je hlavní téma 6. kapitoly a odpovědí je opět jasné „Ne, v žádném případě!“.

Proč je tak těžké se k hříchu otočit zády? Bojím se, že něco ztratím? Co? Proč bych měl udělat tento krok víry? Augustin sepsal tři kroky procesu, jak opustit hřích. Jeho modlitba se zaměřuje na prosbu „Pane, učiň mě dobrým“. Ovšem již samotné rozhodnutí vydat se na tuto cestu je procesem. Pouze na jeho konci jsem připraven říct z celého srdce a bez jakýchkoli zábran: „Pane, učiň mě dobrým.“

Augustin popsal tyto fáze oprostění se od hříchu takto:

1. Pane, učiň mě dobrým, ale ještě ne.
2. Pane, učiň mě dobrým, ale ne úplně.
3. Pane, učiň mě dobrým.

Pavel popisuje hřích jako pána a krále, který nad námi vládne. Jsme jím zotročeni. A nakonec si hřích vybere svou daň (v. 23) – otroci hříchu neuniknou smrti. Proč bych se neměl otočit zády k otroctví hříchu ještě dnes?

KONTEXT SVOBODY

Svoboda neznamená nepřítomnost pravidel. Žiji ve svobodné zemi, ale nemohu přijít do vašeho domu bez pozvání a dělat si, co chci. I ve svobodné zemi platí zákony. Stát se stará o bezpečnost, o kvalitu života a nabízí mi nekonečné možnosti, ale neumožňuje „bezzákonost“. Svoboda nemůže existovat za nepřítomnosti zákona. A stejně to funguje i v životě s Bohem.

POKUD SI NEVYBEREŠ, PROHRAJEŠ

Záleží na hříchu? Určitě! Každý den čelím několika rozhodnutím. Některá rozhodnutí jsou méně podstatná, jiná mohou ovlivnit celý můj život. Eleanor Rooseveltová jednou prohlásila: „Životní filozofie člověka se těžko vyjadřuje slovy. Nejlépe se popisuje tím, jaká dělá rozhodnutí.“ Verše v 6. kapitole Římanům vyzývají k rozhodnutí.

Světznámý tenor Luciano Pavarotti se narodil do chudé, ale milující rodiny. Jeho otec byl pekař a matka dělnicí v továrně na doutníky. Sám otec byl talentovaným, ale stydlivým tenorem a svého syna nabádal, aby pilně pracoval na rozvíjení svého hlasu. Pavarotti jej poslechl, ale zároveň se přihlásil na vysokou školu pedagogickou. Na promócích se svého otce zeptal: „Tati, mám být učitelem, nebo se mám věnovat zpěvu?“ „Luciano,“ řekl mu tehdy jeho otec, „když se budeš snažit sedět na dvou židlích, propadneš mezi oběma. Musíš si vybrat jen jednu z nich.“

03 APLIKACE

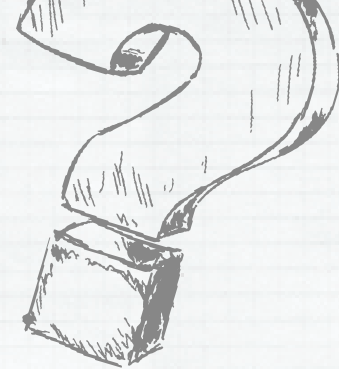
DOBŘÁ ZPRÁVA, ŽE JSEM DOBRÝ

Při čtení textu v Římanům 6. kapitole mě instinktivně napadnou dvě slovní spojení: síla vůle a přehlížení. Jsou významově naprosto opačná. Já bych sám sebe popsal jako ambiciózního, odhodlaného, pilného a úspěšného člověka. Proto kdybych byl na hřích sám, určitě bych si jako svou strategii vybral sílu vůle. Bojoval bych s ním, co by mi síly stačily, bojoval bych do vyčerpání. Někdo jiný by se možná raději rozhodl hřích přehlížet. Tak či tak, ani jedna ze strategií by nepřinesla řešení. Smrt je nevyhnutelná.

Pravdou však je, že na tento boj nikdy nejsme sami! „Jsme-li s ním ztotožněni ve smrti, jistě s ním budeme ztotožněni i v jeho vzkříšení“ (v. 5). Toto zaslíbení neplatí výhradně do budoucna, mohu se jej dožadovat i ve svém každodenním životě.

Myslím, že když o těchto verších z Římanům 6 přemýšlí Bůh, vyvstane mu na mysli jiné spojení: vítr do zad.

04 OTÁZKY

01 Zkuste doplnit tuto větu: Svoboda pro mě znamená

02 V jakých oblastech (vzdělání, kariéra, sport, pornografie, ...) mi hrozí nebezpečí, že se stanu jejich otrokem?

03 Toužím po obnově a změně? Jaké procesy ke změně by měl ve mně Bůh započít?

„ŘÍKÁME-LI, ŽE ŽÁDNÝ HŘÍCH NEMÁME, KLAMEME SAMI SEBE A NENÍ V NÁS PRAVDA. KDYŽ ALE SVÉ HŘÍCHY VYZNÁVÁME, BŮH JE VĚRNÝ A SPRAVEDLIVÝ – ODPUSTÍ NÁM NAŠE HŘÍCHY A OČISTÍ NÁS OD KAŽDÉ NEPRAVOSTI. ŘÍKÁME-LI, ŽE JSME NEHŘĚŠILI, DĚLÁME Z NĚJ LHÁŘE A JEHO SLOVO V NÁS NENÍ. TOTO VÁM PÍŠU, MOJI DRAZÍ, ABYSTE NEHŘĚŠILI. KDYBY NĚKDO ZHŘĚŠIL, MÁME U OTCE PŘÍMLUVCE, JEŽÍŠE KRISTA, TOHO SPRAVEDLIVÉHO.“

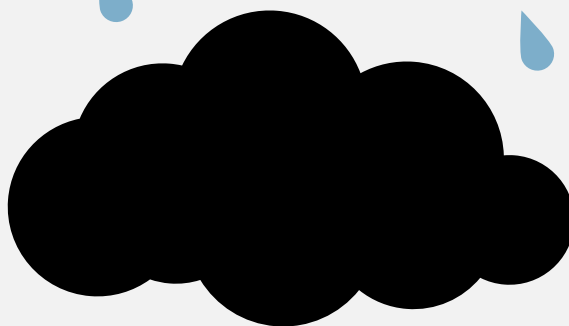
1J 1,8-2,1

Fabian Looser Grönroos

Vedoucí oddělení mládeže
v německé části Švýcarského sdružení

7 . K A P I T O L A

KŘEŠŤANSKÝ PARADOX

Život křesťana – cesta plná překvapení

01 SHRNUŤÍ KAPITOLY

Už se vám někdy stalo, že jste chtěli někomu pomoci, ale spíše jste tím dané osobě ublížili? Někdy jsme tak nešikovní, že děláme víc škody než užítka, a to i když chceme učinit něco dobrého. Jako věřící člověk jsem často vystaven frustraci, že i když se snažím dělat to, co je správné, žít podle Božích přikázání a jeho plánů pro můj život, přesto pořád dělám ty samé chyby. Už jste někdy byli zklamaní z toho, že chcete něco udělat, ale zjistili jste, že to prostě nedokážete?

Mám pro vás dobrou zprávu – nejsme v této situaci sami. Jeden člověk zažíval přesně tentýž pocit. A nebyl to jen tak někdo. Apoštol Pavel vysvětluje v 7. kapitole dopisu křesťanům v Římě, že si všiml ve svém životě něčeho podobného. Pojďme se na tuto kapitolu společně podrobněji podívat.

CO ŘÍKÁ TEXT?

Vidíme, že i když se Pavlův způsob psaní může zdát komplikovaný, to, co popisuje, je velmi blízké k tomu, co zažíváme i my. Zprvu hovoří o Zákoně jako o vyjádření toho, co od nás Bůh očekává. Je to shrnuto v deseti přikázáních (2MOJ 20) a ještě stručněji v Ježíšově vyjádření (cituje ze Starého zákona): „Miluj Hospodina, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí.“ To je první a největší přikázání. Druhé je mu podobné: „Miluj svého bližního jako sám sebe.“ ... V těchto dvou přikázáních spočívá celý Zákon i Proroci“ (MT 22,37–40).

Když tedy známe Zákon, má podle Pavla nad námi autoritu jen za našeho života. Aby to ilustroval, uvádí příklad ženy, která má

povinnosti ke svému muži, dokud ten muž žije. Po jeho smrti už manželství neexistuje. Když se jako křesťané rozhodneme pro Krista, nejsme již odsouzeni. Křesť je samozřejmě synonymem „smrti“ a „vzkříšení“ k novému životu. Můžeme tak Bohu lépe sloužit, protože jsme osvobozeni od břemene, které je pro nás příliš těžké. A neseme ovoce.

Jaký je tedy potom smysl Zákona? Pavel vysvětluje, že je to ochrana, že nám pomáhá rozlišit, co je dobré a co zlé. Je řešením pro pokušení, kterému byli vystaveni Adam a Eva. Had jim řekl: „Bůh ale ví, že jakmile pojdete z toho stromu, otevrou se vám oči a budete jako Bůh: budete znát dobro i zlo“ (1MOJ 3,5). Doslovně v tomto případě myslel: „vy sami si určíte, co je dobré a co zlé“, nebudete mít už žádné nařízení, ze kterého byste museli vycházet. Bůh už pro vás nebude měřítkem, budete se zodpovídat sami sobě. To je pokušení, kterému naši první rodiče podleli – pokušení stát se svými vlastními pány. Takže smyslem Zákona pro nás dnes je, abychom dokázali rozlišit, co je dobré a správné – a co je špatné. Když jsme totiž na to sami, ovlivnění světem okolo nás a naší hříšnou přirozeností, je někdy těžké poznat, jaký je mezi nimi rozdíl.

Pavel však upozorňuje také na to, že v nás Zákon může vyvolat i špatné myšlenky – protože jsme všichni jen lidé a občas zatoužíme dělat to, co je zakázané. Mnohdy je úsměvné pozorovat, jak děti dělají přesný opak toho, co jsme jim řekli. Přesto musíme uznat, že jsme v tom stejní jako ony. I když nám Zákon někdy může předat špatné představy, neznamená to, že je sám o sobě špatný. Ukazuje nám, jak nás může hřích ovlivnit.

Na závěr Pavel zmiňuje frustraci, o které jsme už dříve hovořili: „Nekonám totiž dobro, které chci, ale zlo, které nechci.“ Popisuje všechno pnutí, které je křesťanskému životu tak vlastní. Chceme žít tak, abychom okolo sebe šířili dobro, přirozeně však děláme zlo. Proto, jak se Pavel obává, bez Boží pomoci je možné chtít dobro, ale nemožné jej činit. Musíme proto přijmout, že nejsme schopni být sami ze sebe dokonalými. Potřebujeme Boží pomoc.

V roce 2006 byl mezi mladými adventisty proveden průzkum. Tisíce mladých lidí mezi 15 a 35 lety odpověděly na několik stovek otázek ohledně jejich víry a sborového společenství. Mezi těmito otázkami mě jedna konkrétní zasáhla. Když byli dotázáni, zda souhlasí s vyjádřením „Spasení je **odměna**, kterou nám Bůh dá, když jej budeme poslouchat“, 63 % odpovědělo, že ano, 19 % nevědělo a pouze 18 % z nich nesouhlasilo. Je neuvěřitelné, že až tři čtvrtiny naší mládeže nemá problém s konceptem, že spasení je odměna, a ne dar milosti.

Nemyslím si, že tento zmatek vznikl jen tak náhodou. Je pravda, že když čteme Biblii, skutečně můžeme nalézt napětí mezi bezpodmínečnou milostí a výzvou k dokonalosti.

Při setkání s tímto napětím, pozorujeme dva odlišné přístupy:

- Jedni říkají: „Bůh mě přijímá takového, jaký jsem... Takže nemusím nic konkrétního dělat. Stejně nedokážu činit to, co je dobré, tak jaký má smysl to zkoušet?“
- Druzí tvrdí: „Snažme se být dokonalí. V naší vlastní síle musíme být před Kristovým příchodem bezchybní.“

Pavel pochopil, že řešení není ani v jedné z těchto tendencí, nýbrž ve vyváženém přístupu: „Ne že bych už toho dosáhl anebo už byl dokonalý, ale ženu se vpřed, abych přece jen uchvátit to, k čemu jsem byl uchváten Kristem Ježíšem. Nemyslím si, bratři, že bych to už získal, ale jde mi jen o jedno: zapomínáje na to, co je za mnou, vztahuji se k tomu, co je přede mnou. Ženu se k cíli, k vítězné odměně Božího nebeského povolání v Kristu Ježíši ... Bratři, následujte společně můj příklad a všimněte si těch, kdo žijí podle našeho vzoru“ (FP 3,12–14.17).

Tady se nám ukazuje celý paradox křesťanského života. A nebojte se, je skutečně nevyhnutelný. Čím více rosteme ve víře, tím více žijeme s Bohem – a o to silnější máme dojem, že jsme nedokonalí a hříšní. Je to, jako když se přibližujete k zrcadlu. Z dálky to vypadá všechno krásně, když se ale přiblížíme... ouha, všechny vyrážky a pupínky, které bychom tak rádi skryli, jsou najednou jasně viditelné. Žel že pro některé z nás je další fází nízké sebevědomí. Jak můžeme tento problém vyřešit?

Určitě jste si všimli, že v žádném z textů, který jsme četli, Pavel netvrdí, že musíme stoprocentně uspět. Říká: „Namáhám se... Běžím...“ To, co od nás Ježíš žádá, vychází ze stejného uvažování: „milovat celým svým srdcem... duší... a myslí“. Síla této lásky se může na naší cestě životem lišit. Když prožívám těžké chvíle, zdá se mi obtížné jí dosáhnout. Ve skutečnosti však požadavkem

křesťanského života není výsledek, ale záměr. Vždy musíme dělat maximum a dívat se výš. S Bohem rosteme, ale ne proto, **abychom** byli spaseni, nýbrž proto, **že jsme** spaseni a že máme svobodu stát se muži a ženami, kterými nás chce Bůh mít – v tomto pořadí to funguje. A Pavel to potvrzuje – když se staneme svobodnými, je všechno možné!

Jedna z nejlepších knih Ellen Whiteové nese název Cesta ke Kristu (*STEPS TO CHRIST*). Není to náhoda, protože křesťanský život není jedním velkým skokem při křtu, kdy se staneme malými Ježíšky, kteří nehřeší. Stále děláme chyby a to nás deptá. Autorka to vyjadřuje takto: „Jsou takoví, kteří okusili odpouštějící lásku Kristovu a kteří by opravdu chtěli být dítkami Božími, avšak přitom si uvědomují, že mají nedokonalou povahu, že jejich život není bez nedostatků, a snadno pochybují, zda jsou jejich srdce obnovena Duchem svatým. Takovým bych chtěla říci: nepropadejte zoufalství, nezaokolísajte. Často budeme muset pro své nedostatky a omyly padnout v pláči k nohám Ježíšovým...“ (*STEPS TO CHRIST, STR. 64*).

I ona zažívala frustraci, jakou pocítujeme my a jakou znal i Pavel! Připadá vám to povědomé? Někdy se nám do naší cesty s Bohem vkrade pochybnost a my pak pochybujeme dokonce o všech našich duchovních zkušenostech. Přesně tuto léčku na nás satan strašně rád líčí. Povím vám o tom jeden příběh:

Jednoho dne se ďábel cítil unavený, a tak se rozhodl odejít do důchodu. Ale protože neměl z čeho žít, chtěl si zajistit peníze prodejem své sady nářadí. Na prodej bylo úplně všechno: odporčnost, závist, žárlivost, nenávisť, chamtivost, soběstačnost, pohrdání, cynismus... Jedno z nářadí však bylo trochu bokem od ostatních a vypadalo daleko opotřebovanější. Kolemjdoucí se jej se zaujetím zeptal: „Co je to za nářadí a proč je mnohem dražší než ostatní?“

Ďábel odpověděl: „To je pochybnost a sklíčenost.“

Ten člověk však chtěl vědět víc: „Proč prodáváš pochybnost a sklíčenost o tolik draž?“

**„...VE CHVÍLI, KDY DO NĚJ
VKLOUZNE POCHYBNOST
A SKLÍČENOST, JE JIŽ
MNOHEM SNAŽŠÍ DOSTAT
SE DO NĚJ JAKÝMKOLI
JINÝM NÁŘADÍM.“**

„To je prosté. Je to nástroj, kterým se nejlépe dostanu do srdce člověka. Ve chvíli, kdy do něj vklouzne pochybnost a sklíčenost, je již mnohem snazší dostat se do něj jakýmkoli jiným nářadím.“

Jaký je tedy ďáblův oblíbený postup? Způsobit pochybnost o autentičnosti naší zkušenosti s Bohem v minulosti, takže jsme sklíčení a někdy se dokonce ptáme: Jsem ještě křesťan? Pořád mě Bůh přijímá?

Podívejte se ale na Ježíšův život. Také měl někdy otázky. Po jeho křtu uslyšel hlas, který říkal: „Toto je můj milovaný Syn, kterého jsem si oblíbil.“ Naplněn jistotou a zapálením se vydal na poušť. Jaké bylo první slovo, které tam uslyšel? „Jsi-li...“ Satan se okamžitě pokoušel zasít pochybnost: „Jsi-li Boží Syn...“ (MT 4,3).

Pokud se cítíte sklíčení a unaveni na cestě s Bohem, vězte, že nejste sami. Prošel si tím Kristus, apoštol Pavel, Ellen Whiteová a vlastně to zakouší každý křesťan. Ale ti všichni nám říkají, že naší snahou nemá být neděláním dalších chyb, ale neustálé chození s Bohem. Všimli jste si, co se píše v knize Přísloví? „Spravedlivý vstane, i kdyby sedmkrát padl, jediné sklouznutí ale zničí ničemu“ (PŘ 24,16). Spravedliví lidé často padají, v tomto světě už to zkrátka jiné nebude. Avšak důležité je pokaždé vstát. A vždy vzhlížet k Bohu. Pak ovoce, které ponese, nebude vaše, ale Kristovo, protože v něm jste schopni konat velké věci. Nezapomínejte, co Pavel řekl: „Všechno mohu v Kristu, který mě posiluje“ (FP 4,13).

03 APLIKACE

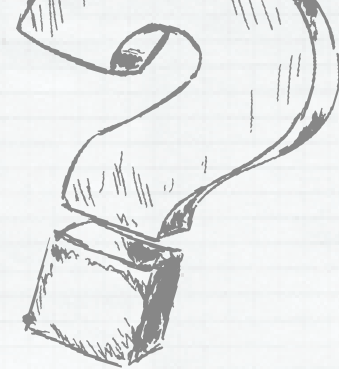

Michelangelo jednou řekl: „Největším nebezpečím pro většinu z nás není to, že máme příliš vysoký cíl, na který nedosáhneme, nýbrž to, že je příliš nízko a je pro nás až příliš snadno dosažitelný.“ Nikdy nepřestaňte chtít od života víc. Nikdy se nezastavujte na své cestě s Bohem a dejte si za cíl věčný život. Nevadí, že padáte, že děláte chyby a že někdy odbočíte na cesty, které vás vedou oklikou... Důležité je pohybovat se vpřed. Tím umožníte Bohu konat a přetvářet váš život.

„Sám Bůh pokoje kéž vás cele posvěti a zachová vašeho ducha, duši i tělo zcela bez úhony až do příchodu našeho Pána Ježíše Krista. Ten, který vás volá, je věrný; on to udělá“ (1TE 5,23.24).

I když dokonalosti nedosáhnete, s pomocí Krista a práce Ducha Svatého se stáváte dokonalými v Kristu.

04 OTÁZKY

01 Už jste si někdy řekli: „Dám se pokřtít, až přestanu dělat to či ono“ nebo „až budu dokonalý“? Co vás tato Pavlova kapitola naučila? Jaká rozhodnutí dnes můžete udělat?

02 Možná jste v situaci, kdy už se pod tíhou sklíčenosti a frustrace z chyb, které děláte, vzdáváte. Možná už nemáte motivaci pokračovat, vynakládat další úsilí. Co jste se dozvěděli z této kapitoly? Jaká rozhodnutí dnes můžete udělat?

03 Možná si myslíš, že jsi dokonalý. Nebo jsi přesvědčen/a, že můžeš dokonalosti dosáhnout ve vlastní síle. Jak k tobě tento text promlouvá? Jaká rozhodnutí můžeš dnes udělat?

„NEJVĚTŠÍM NEBEZPEČÍM PRO VĚTŠINU Z NÁS NENÍ TO, ŽE MÁME PŘÍLIŠ VYSOKÝ CÍL, NA KTERÝ NEDOSÁHNEME, NÝBRŽ TO, ŽE JE PŘÍLIŠ NÍZKO A JE PRO NÁS AŽ PŘÍLIŠ SNADNO DOSAŽITELNÝ.“

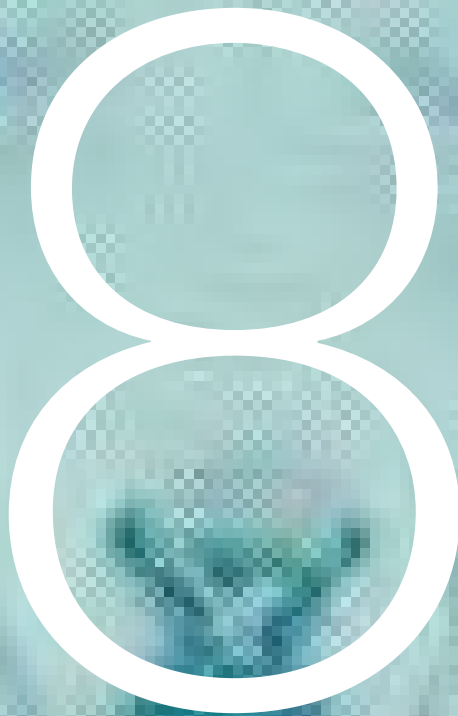
Michelangelo

Pierrick Avelin

Vedoucí oddělení mládeže ve francouzsko-italské části Švýcarského sdružení

8 . K A P I T O L A

RADIKÁLNÍ A BEZPODMÍNEČNÁ BOŽÍ LÁSKA

Jak Bůh nakládá se zlem

01 SHRNU TÍ KAPITOLY

Pavel byl obyčejným člověkem. I přes všechnu svoji snahu, vůli a motivaci nedokázal dokonale dodržovat Zákon (VIZ Ř 7,15–24). Hřích byl stále součástí jeho života. Co měl dělat, aby se zbavil zla?

To je otázka, se kterou jsme konfrontováni v 8. kapitole listu Římanům. A odpověď na sebe nenechává dlouho čekat: „A proto již není žádné odsouzení pro ty, kdo jsou v Kristu Ježíši“ (Ř 8,1; B21). Navzdory všem obviněním, chybám a hříchům, NEJSME odsouzeni. Jsme volní. Toto osvobození je možné jen skrze Ježíše Krista. Jeho život nás osvobozuje od zákonů hříchu, které končí smrtí. Nicméně jsou zde zmíněny dva termíny: „být v Kristu Ježíši“ a „přebývá-li ve vás Duch Boží“ (1. A 9. VERŠ).

ŽIVOT S BOŽÍM DUCHEM

Následně Pavel vysvětluje, co to znamená. Ve 14. verši objasňuje, jak můžeme zůstat v Ježíši a žít podle Ducha: „Všichni, kdo se dají vést Božím Duchem, jsou totiž Božími syny.“

Jinak vyjádřeno, žít podle Ducha znamená vědět, že jsme byli Bohem adoptováni. Přijali jsme nový vztah s Bohem – nejsme již otroci podrobení tyranii svého pána. Jsme syny a dcerami milujícího Otce, který je ochoten nám nabídnout své dědictví (v. 17).

BUDOUCÍ SLÁVA

Avšak toto dědictví jsme ještě nepřevzali. Sláva má teprve přijít (v. 18–24). Stále trpíme tak, jako trpěl Ježíš. Svět je nespravedlivý, zlo je všudypřítomné, smrt ničí naše životy. My však již víme, že tato situace je jen dočasná. Bůh nám již připravil to, co nám slíbil.

V očekávání na uskutečnění Božích zaslíbení nejsme zanecháni bez pomoci. „Právě tak nám také Duch pomáhá v naší slabosti. Když ani nevíme, za co a jak se správně modlit, sám Duch prosí s nevýslovným úpěním za nás“ (v. 26). Sám Duch Boží prosí za nás! Můžeme vůbec na vteřinu pochybovat, že by nás Bůh nevyslechl a neodpověděl nám, když za nás prosí jeho vlastní Duch?

A nejlepší na tom je, že Bůh má plán: rozhodl se rozdělit o svou slávu se všemi, kteří jej milují a odpoví na jeho volání.

Pavel tuto kapitolu uzavírá láskyplnou písní oslavující Boží lásku. Tato láska je neporazitelná a vítězná. Je úplná a převratná. Nikdy si nevíšimete těch, kdo si myslí, že láska je jen pro slabochy.

Jakmile jsme osvobozeni od strachu ze zavržení, máme společenství Božího Ducha přebývajících v nás, jsme povzbuzeni nadějí budoucí slávy a ujištění o absolutní Boží lásce k nám, můžeme pokračovat v naší cestě, ve sdílení víry a v přípravě na setkání s naším Spasitelem. —

NEJSME ZAVRŽENÍ

Pavel vždy jasně říkal, že Zákon je důležitý (viz Ř 2,18; 3,31; 7,12 atd.), dokonce nezbytný. Je to Zákon, který nám pomáhá vyvarovat se konání zla, ukazuje nám, co je správné, a dokáže nás přivést do Boží přítomnosti.

I když je přikázání „svaté, spravedlivé a dobré“ (Ř 7,12), nedokáže nás proměnit k Božimu obrazu ani odstranit zlo z našich životů. Jenže bez této vnitřní změny nedokážeme odrážet Boží charakter ani zastavit zlo, jež se dál množí v našich životech i ve světě kolem nás. Pavel však pochopil Boží plán na záchranu člověka a trpělivě vysvětluje: Nejsme ztraceni, protože nám Ježíš nabízí svobodu a proměnu.

V Matoušově evangeliu 9,9–13 Ježíš odhaluje své poslání – uzdravovat mnohé a odpouštět hříšníkům. V evangeliu podle Jana 3,14–18 znovu oznamuje svůj cíl – zachránit každého člověka, ne jej soudit a zatracovat. Toto spasení má však jednu podmínku: dívat se na Ježíše tak, jako se měli dívat Izraelci v poušti na bronzového hada (4MOJ 21,4–9). Touto podmínkou – důvěřovat Kristu – končí seznam úkonů, které musíme udělat, abychom byli spaseni. Jde prostě o dar Boží milosti.

Poté, co nás Ježíš začne uzdravovat, zachraňovat a osvobozovat, zanechá to v našem životě důsledky. Zaprvé jsme zbaveni vin. Břemena našich chyb a tíživá úzkost z toho, že nejsme dostatečně dobří, dokonalí nebo spravedliví, se z našich srdcí ztratí. Pocítíme však také svobodu od tlaku přesvědčení, že musíme „konat dobro a spravedlnost“, abychom byli „dobří a spravedliví“. A konečně jsme také osvobozeni od soudu – jak od soudu, kterým jsme souzeni, tak od soudů, které vykonáváme na druhých. Pokud mě Ježíš neodsuzuje, kdo jsem já, abych soudil druhé?

JSME DĚTI BOŽÍ

Pavel upřesňuje, že je zapotřebí splnit dvě podmínky, abychom získali a zažili toto osvobození: „být v Ježíši Kristu“ (V. 1) a „mít Božího Ducha přebývajícího v nás“ (V. 9). Zní to dobře, ale lépe se to poslouchá, než dělá! Co to ve skutečnosti znamená? Jak v nás může přebývat Duch Boží?

V Bibli nacházíme velmi konkrétní příklady o naplnění Duchem. V 2. knize Mojžíšově 31,1–5 byli Izraelci plni Ducha, který jim dával schopnosti a sílu postavit svatyni. Později Pavel vyjmenovává ovoce Ducha (GA 5,22), jež nám umožňuje jednat podle Boží vůle. Ve Filipským 4,6 Pavel dodává hodnoty a principy inspirované Duchem.

Ale až potud jsou to vnější projevy nebo činy. Pojďme nahlédnout do knihy proroka Jeremjáše. Zde nacházíme jinou odpověď: Bůh nám chce vepsat svůj Zákon do srdcí, aby v nás působil jako vnitřní síla (JR 31,33). Pavel nám ukazuje, jak nás mohou tyto „vnitřní“ zákony přivést dokonce ke spasení (VIZ Ř 2,14,15).

Hlavní otázka však zůstává nezodpovězena. Jak můžeme mít Boží zákon vepsán do srdcí a jak můžeme žít podle Ducha?

Odpověď přichází v Římanům 8,13–16: „Žijete-li podle těla, zemřete; umrtvujete-li skutky těla Duchem, budete žít. Všichni, kdo se dají vést Božím Duchem, jsou totiž Božími syny. Nepřijali jste přece ducha otroctví, abyste se znovu báli. Naopak, přijali jste Ducha synovství, v němž voláme: Abba, Otče! Sám Duch dosvědčuje našemu duchu, že jsme Boží děti.“

Tady je to tajemství: je jím změna postavení. Žít podle Ducha znamená vědět, že jsme byli Bohem adoptováni. Jsme teď jeho vlastní děti, ne služebníci nebo otroci. Ježíš to vyjádřil ještě jinak – neříká, že jsme „služebníci“, ale „přátelé“ (J 15,15). Jak poznáme přítele? Podle poslušnosti (J 15,14)? Podle poslušnosti vůči čemu? Když „bude milovat“ a „položí život za své přátele“ (J 15,13; VIZ TAKÉ J 13,34).

To je tedy ta velká pravda ze začátku 8. kapitoly: láskou k bližním ukazujeme, že jsme dětmi Božími a že v nás přebývá Duch Boží. A tento Duch nám umožňuje spasení místo zavržení!

BOŽÍ ODPOVĚĎ NA ZLO

Tato nádherná pravda o našem postavení – že jsme dětmi Božími – je trochu poskvřená tím, co čteme v textu dále. Pavel popisuje, jak zlo znečišťuje náš svět (V. 18–23). K tomu není potřeba žádné dlouhé vysvětlování nebo popisování. Je to něco, co velmi dobře známe. I Pavel věděl, o čem mluví (V. 2KO 11,23–28 ZMIŇUJE VŠECHNO UTRPENÍ, KTERÝM SI PROŠEL). Díky Bohu jen neopakoval, co už víme, ale ukázal nám, jak Bůh odpoví na všechna utrpení světa. Pavel poukazuje na čtyři aspekty Boží odpovědi:

- A) Na začátek nás Pavel v Římanům 8,23–25 vyzývá, abychom se dívali za svou aktuální situaci. Budoucnost v nás může často vyvolávat stres, úzkost nebo strach. Ale díky Ježíši se můžeme dívat dopředu. Pavel to ze své zkušenosti vyjádřil takto: „Nemyslím si, bratři, že bych to už získal, ale jde mi jen o jedno: zapomínaje na to, co je za mnou, vztahuji se k tomu, co je přede mnou. Ženu se k cíli, k vítězné odměně Božího nebeského povolání v Kristu Ježíši“ (FP 3,13,14).
- B) Druhým aspektem je připomenutí, že máme svá lidská omezení. Římanům 8,26,27 nám připomíná, že častokrát vlastně ani pořádně nevíme, co je pro nás dobré. Duch zná nejen nás, ale i naše nejnítěnější potřeby a přimlouvá se za nás. Modlitba je hlavně odevzdání se Duchu, oproštění se od našich potřeb, chyb i tužeb a žití v jistotě a přesvědčení, že Bůh nás dokonale zná a je

schopen udělat to, co je pro nás nejlepší. „Víme, že těm, kdo milují Boha, všechno napomáhá k dobrému“ (v. 28).

- C) Pasáž od 28. do 30. verše obsahuje třetí bod: Bůh má plán, záměr pro náš život. Tento známý verš – „víme, že těm, kdo milují Boha, všechno napomáhá k dobrému, totiž těm, které povolal podle svého záměru“ – nás může vést k nebezpečnému závěru, že se vždy všechno vydaří, že zlo je vlastně dobré, a pokud se skutečně něco nepodaří, je to naše chyba (protože Boha dostatečně nemilujeme).

Já ale věřím, že se nám zde Pavel snaží ukázat krásu Božího plánu. Bůh si velmi přeje, aby všechno špatné v našem životě bylo proměněno. Myslím teď na Josefa, který končí svůj příběh promluvou ke svým bratrům: „Zamýšleli jste proti mně zlé věci; Bůh to však zamýšlel k dobrému, aby se stalo, co dnes vidíte – aby byl zachráněn život mnoha lidí.“

Božím plánem je, abychom „přijali podobu jeho Syna“ (v. 29). Jak můžeme přijmout Ježíšovu podobu? Znáte tu otázku „Co by udělal Ježíš?“, kterou se lidé mají sami sebe ptát, když se o něčem rozhodují? Co by Ježíš dělal v mé situaci? To je jeden z mnoha praktických příkladů, jak přijmout Ježíšovu podobu.

Boží plán má strukturu. Ve 30. verši se dočítáme jeho přesnější podobu. Bůh má pro mě, pro nás a pro všechny záměr, cíl, projekt, úkol. Tím nejvyšším záměrem je zjevat jeho slávu, moc a majestát, tak jako to vidíme například při Ježíšově vzkříšení Lazara (VIZ JAN 11:4).

- D) A na závěr, Boží konečná odpověď na zlo v našem světě je popsána v části od 31. do 39. verše. To jediné, co není možné za žádných okolností porazit nebo zničit, je Boží láska. Bůh JE láska. Jeho podstatu, záměry, jeho potřebu, ideál i úkol je možné vyjádřit jedním tvrzením: Bůh chce dát svou lásku celému světu.

V 32. verši nám Pavel ukazuje, že středobodem Boží lásky je Ježíšův kříž. Je to okamžik, kdy je Boží láska vyjádřena nejintenzivněji a nejbolestivěji. Kříž je Boží **ODPOVĚDÍ** na všechno to utrpení, které snášíme.

Pokud někdy budete pochybovat o Bohu, jeho vůli, jeho plánu, jeho milosti, jeho moci nebo Jeho lásce – podívejte se na kříž! [—————](#)

03 APLIKACE

Jestliže Pavel nemohl změnit zlo ani se mu vyhnout, i když znal všechny zákony a přikázání, měl k tomu motivaci a tolik o to usiloval, jak to pak mohu zvládnout já? Kolikrát jsme už zápasili sami se sebou a říkali jsme si: „Už nikdy tohle slovo nenapišu špatně; Už nikdy si nezapomenu klíče; Už nikdy nepojedu tak rychle?“ Výsledek je ale nakonec pořád stejný – naše osobní selhání. Snažím se, co nejvíce to jde. Každým dnem se zlepšuji. Ale selhávám v eliminaci zla v sobě a okolo mě. Dobrou zprávou „od Pavla“ je, že pro nás už není soud ani zavržení. V podstatě úplný opak – jsme osvobozeni od našich chyb, od soudu a jsme pozváni, abychom se stali Božími dětmi.

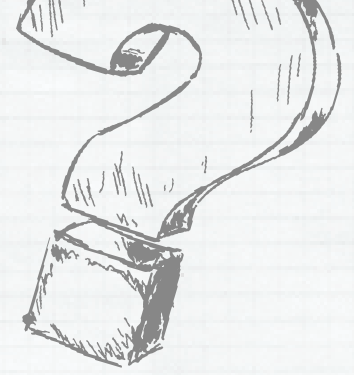
Stát se dítětem Božím je něco výjimečného. Je to pocta a zároveň velká zodpovědnost. Každý aspekt našeho život je proměněn. Už neuznáváme hodnoty jako egoismus, soupeření, pýcha, ale toužíme být jako náš vzor, náš Otec a Pán. Když pročítám svou Bibli, objevuji, jak Bůh v Ježíši žil podle určitých božských principů: štědrosti, bezpodmínečné lásky, trpělivosti... Je pro mě výzvou a závazkem vnášet tyto hodnoty s pomocí Ducha svatého do mého života.

Tento svět a můj život jsou pošípeny zlem. Není nikdo, kdo by se mu dokázal vyhnout. Abychom věděli, jak čelit životním problémům, Pavel vysvětluje, jak Bůh odpovídá na zlo: svou láskou a plánem pro nás. Vzpomínám si na plavkyni Florence Chadwickovou, která chtěla přeplavat vzdálenost 35 km mezi dvěma ostrovy. Při prvním pokusu to vzdala po 15 hodinách plavání, pouhý 1,5 kilometru od cíle. Ostrov byl zahalen mlhou, a ona nevěděla, že je cíl tak blízko. O dva měsíce později se o to pokusila znovu a dokázala to, protože viděla cílovou čáru.

Pavel nás povzbuzuje, abychom stále směřovali vpřed s vědomím, že Bůh má pro každého z nás jasně daný plán. Každý z nás má svůj cíl, i když jej možná pro mlhu nevidíme. Jistota v Boží zaslíbení vyplývá z jeho přirozenosti: Bůh JE láska. Jak bychom mohli pochybovat o někom, kdo miluje své nepřátele, kdo odpouští těm nejkrutějším zločincům a kdo dává svůj život za lidi, kteří jej odmítli?

Boží láska je absolutní, ničím neomezená a bezpodmínečná. Je to dar pro vás i dnes. [—————](#)

04 OTÁZKY

01 Jak vás může povzbudit Pavlův život a Pavlovo učení (Ř 7,15–25 a 8,1–17) v důvěřování Bohu navzdory všemu zlu kolem nás?

02 Jaká je tvá pozice a jaký je tvůj úkol v Božím plánu (v. 8–30)?

03 Jak funguje nekonečná a bezmezná Boží láska ve vašem životě? Jaký to má na vás dopad?

„KŘEŠŤAN SI NEMYSLÍ,
ŽE NÁS BŮH MILUJE
PROTO, ŽE JSME DOBŘÍ:
VÍ, ŽE NÁS CHCE UDĚLAT
DOBRÝMI, PROTOŽE NÁS
MILUJE.“

C.S. Lewis

Raphaël Grin

Vedoucí oddělení Pathfinder
ve francouzsko-italské části Švýcarského sdružení

9 . K A P I T O L A

BERT SEEFELDT

BOŽÍ LID

Kdo je jeho součástí?

01 SHRNU TÍ KAPITOLY

IZRAEL JE PAVLOVOU VÁŠNÍ (V. 1–3)

Pavel na začátku kapitoly jasně říká, že je na straně Izraele. Má o něj takovou starost, až jej z toho bolí srdce. Zraňuje ho, když vidí, že jeho lid nechce přijmout Boží nabídku záchranu, tu, kterou tak dobře popsal v posledních verších 8. kapitoly. Pavel je připraven obětovat dokonce i svou vlastní víru, svůj vztah s Bohem, pokud by tím mohl zachránit svůj lid. Jasněji se snad Boží muž se svým lidem identifikovat nemůže.

IZRAEL JE PRO BOHA VÝJIMEČNÝM LIDEM (V. 4.)

Pavel neprojevuje svou solidaritu s Izraelem jen proto, že je sám Židem. Celý Starý zákon ukazuje, že Bůh si izraelský národ vyvolil. Tento lid zažil úžasné Boží zázraky. Hospodin je provázel na cestě pouští. Uzavřel s nimi zvláštní dohody. Dal jim Desatero, pravidla, která byla vytvořena proto, aby tento lid mohl žít svobodně. V Božím příběhu lidstva hraje izraelský národ klíčovou úlohu.

Navíc i Ježíš, úhelný kámen, se narodil jako Žid. Izrael je pro Boha bezpochyby velmi významným lidem.

ALE NE KAŽDÝ ŽID PATŘÍ K TOMUTO VYVOLENÉMU LIDU (V. 6–13)

Pavel se drží toho, že zaslíbení, která Bůh dal svému lidu, jsou stále platná. Ne každý Žid ale patří k tomuto lidu. Tuto tezi Pavel dokládá dvěma příklady z raných židovských dějin.

Izák byl synem, kterého Bůh Abrahamovi zaslíbil. Protože však před naplněním Božího slibu uběhlo hodně času, Abraham a jeho žena si vytvořili záložní plán. Syna, dědice Abrahama, měla porodit služka. A tak se narodil Izmael. Izák i Izmael byli Abrahamovi synové. Linie izraelského národa však pokračuje pouze Izákem.

Izák měl později dvojčata, Jákoba a Ezaua. Vzhledem k tomu, že byl Ezau prvorozený, měl být Izákovým dědicem. Ale Bůh ještě před narozením chlapců určil, že to bude jinak – starší bude sloužit mladšímu. Starozákonní příběh pokračuje dále s Jákobem, ne Ezauem.

BŮH SE SMILOVÁVÁ, NAD KÝM CHCE (V. 14–29)

Pavel si ale uvědomuje výbušnost toho, co napsal. Nejedná Bůh ne-spravedlivě, když jednoho vybírá a druhého zavrhuje? Jako odpověď na tuto otázku Pavel vyzdvihuje Boží svrchovanost. Bůh se rozhoduje podle sebe, na nikom není závislý, nemusí se nikomu zpovídat. Bůh je hrnčičí, my jsme hlína. Tak jako se hrnčičí rozhoduje, jakou nádobu z hlíny vytvoří, má Bůh právo smilovat se nad „neizraelci“ stejně jako nad Izraelci.

KÁMEN ÚRAZU (V. 30–33)

Pavel uzavírá tuto kapitolu dvěma postřehy: 1. Muži a ženy jiných národů byli Bohem ospravedlněni, aniž by ospravedlnění hledali. 2. Židé, kteří toužili být ospravedlněni poslušností, toho nedosáhli. Pavlův závěr: Nemůžeme se sami ospravedlnit, to může udělat jediné Bůh. Mít víru znamená v tuto skutečnost důvěřovat, a zamítnout tak ospravedlnění z vlastních skutků. To je ale pro mnoho lidí těžce stravitelné poznání. —————

Zlatým hřebem kapitoly jsou nepochybně poslední verše. Nemůžeme si vysloužit ospravedlnění s Bohem, můžeme jej od Boha pouze přijmout. V této kapitole ale Pavel vyjadřuje další dvě myšlenky, které jsou dost šokující.

PAVLŮV POSTOJ

„Přál bych si sám být proklet a odloučen od Krista Ježíše za své bratry, za lid, z něhož pocházím.“ (V. 3; ČEP).

Je si to zkuste představit: Člověk, který byl před svým obráčením tak zapálený pro Boha, že chtěl zabít „kacíře“ (TY, CO NEVĚŘILI STEJNĚ JAKO ON – SK 8,1), muž, který byl připraven se nechat zajmout, zbít a ukamenovat (SK 14,19.20), aby ostatní mohli slyšet evangelium, člověk, který zapomněl na všechno okolo, aby si zachoval víru (1K 9,24), nyní píše, že by obětoval svůj vztah s Bohem, aby zachránil svůj lid. „Víš vůbec, co tady píšeš, Pavle? Skutečně bys dal všanc svůj věčný život, své vzkříšení a život v Božím království – protože tohle pro Pavla znamená být odloučen od Ježíše – pro záchranu vzpurných lidí, kteří se ke svému Mesiáši chovali tak opovržením hodným způsobem?“

Dvojitě zdůraznění výroku („ŘÍKÁM PRAVDU V KRISTU, NELŽU“; V. 1) naznačuje, jak vážně to Pavel myslel. Opravdu je připraven obětovat všechno, absolutně cokoli – dokonce i svou budoucnost tady na zemi a také na nové zemi – pokud to zachrání jeho lid. Jak silný projev soucitu a nesobeckosti! Udělalo to na mě dojem a zároveň mě to naléhavě přimělo k přemýšlení. V naší individualistické kultuře je často patrné, že v podstatě jde vždycky jen o MĚ, o to, čeho sám dosáhnu, co vlastním, co mě dělá šťastným, co si já představuji, že je dobré nebo špatné. Sám vím, jak těžké je tomuto postoji odolávat. Vidím to v rozhovorech, v reklamách, ve škole, v práci, a dokonce ve sborech. Není to všechno o mých problémech, mých věcech, mých známkách, mé kariéře a o mojí víře? Pavel je jiný. Prokazuje solidaritu. Je nesobecký. Je ochotný přinášet oběti. Jsem přesvědčen, že právě tímto postojem byl Pavel vzácným a nápomocným svému okolí. Souhlasíte s tím?

BOŽÍ SVRCHOVANOST

Dalším těžce stravitelným tématem je obraz hrnčáře a hlíny (V. 20–23), který dříve použil starozákonní prorok Jeremjáš (JR 18,1–6). Vysvětlení obrazu je jednoduché – Bůh je hrnčářem a my jsme tou hlínou v jeho rukách. Hrnčář si samozřejmě může z hlíny vytvořit nádobu, jakou chce, a hlína se tomu nemůže vzepřít. Ale to je pro mnohé z nás nepřijatelné! Zvláště v dnešní době, kdy sebeurčení a účast v rozhodovacím procesu jsou plně podporované hodnoty, vkládané do nás již od dětství. Proto se

mnozí z nás, stejně jako Pavel, občas potýkáme s otázkou, zda je Bůh spravedlivý (V. 14).

Musím uznat, že je pro mě těžké na tuto otázku jednoznačně odpovědět. Je vůbec možné v našem komplikovaném světě vynést spravedlivý rozsudek? Opravdu můžeme říci, že je spravedlivé, aby Bůh někomu daroval milost? Nezaslouží si tento někdo něco úplně jiného? Kolik svrchovanosti jsem Bohu ochoten přiznat? Kolik svrchovanosti Bohu zbývá, když „musí“ jednat spravedlivě? Neměli bychom být tedy schopni všechno vysvětlit? A neukazuje se naše důvěra v Boha nejméně, právě když nechápeme, co se děje?

Obraz hrnčáře a hlíny mi připomíná, že Bůh je svrchovaný, má svobodu cokoli rozhodovat. Proto nemohu očekávat, že v mém chápání bude vždy Bůh jednat spravedlivě. Mohu ale věřit, že jedná dobře. To je pro mě víra.

CESTA KE SPASENÍ

Nyní pojďme k hlavní myšlence této kapitoly (V. 30–33). Světová náboženství nabízejí v podstatě pouze tři cesty ke spasení:

„JISTÉ JE, ŽE PAVEL SE ZCELA ODEVZDAL DO BOŽÍ VŮLE, VZDÁVÁ SE KONTROLY, DISTANCUJE SE OD JAKÉHOKOLI NÁBOŽENSTVÍ ZALOŽENÉHO NA VLASTNÍM ÚSILÍ A PŘIJÍMÁ, ŽE SI SVÉ SPASENÍ NEMŮŽE ZASLOUŽIT, ALE POUZE JEJ PŘIJMOUT JAKO DAR OD BOHA.“

První cestu nejlépe představuje Justitia, římská bohyně spravedlnosti, která je vyobrazena jako žena se zavázanýma očima a vahami v ruce – dobré skutky se ukládají na jednu misku vah, špatné na druhou. Podle této cesty ke spasení je Bůh spokojen, když lidé konají co nejvíce dobrých skutků. Tato cesta je o vážení a skutky ovlivňují výsledek. V podstatě zde lidé mají spasení ve svých rukách.

Druhá cesta ke spasení může být zobrazena postavou, jejíž ruce jsou prázdné. Nespátřujeme zde žádný tlak na vlastní úsilí, protože daný člověk pochopil, že sám ze sebe pro spasení a nalezení pokoje s Bohem není schopen nic udělat. Proto tedy nemá nic v rukách. V tomto případě má spasení na starosti Bůh a člověku nezbyvá nic než mu věřit.

Třetí cesta je kombinací dvou výše zmíněných. Bůh má určité množství požadavků, ale neočekává, že je lidé zcela splní. Proto se jim přizpůsobí a zakryje jejich nedostatky, pokud se opravdově snaží jeho požadavky splnit.

Pro Pavla je jasnou volbou druhá cesta. Pouze Bůh může lidi ospravedlnit. Spasení můžeme získat jedině jako dar od Boha. Původ, kultura ani skutky to neovlivní. Jediné, co se počítá, je důvěřování Bohu.

I my se musíme rozhodnout, kterou cestou ke spasení půjdeme. Důvěřujeme Bohu, nebo sami sobě? Jisté je, že Pavel se zcela odevzdal do Boží vůle, vzdává se kontroly, distancuje se od jakéhokoli náboženství založeného na vlastním úsilí a přijímá, že si své spasení nemůže zasloužit, ale pouze jej přijmout jako dar od Boha. A přesto v sobě tak často cítíme, jak nás odevzdání problému našeho spasení do Božích rukou hněvá a jak se urážíme. _____

03 APLIKACE

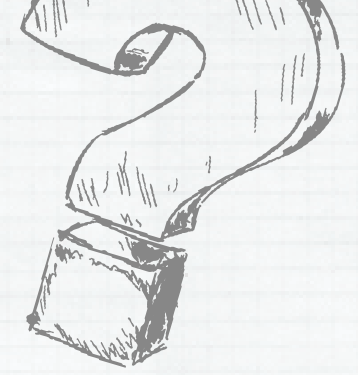
Římanům 9 je pro mě odmítnutím jakékoli formy nadřazeného myšlení. V žádném případě nejsem lepší než kdokoli jiný. Izrael je pro Boha bezpochyby výjimečným lidem, ale to neznamená, že i přes všechny obrovské zkušenosti s Bohem a jejich vyvolení za Boží lid bude jejich povolání a úkol, který dostali, navždy platné. Povolání tedy není nějaká vlastnost, kterou může skupina či jednotlivec získat jednou provždy. Povolání je spíše Boží pověření konkrétním úkolem, které trvá, dokud jím žijeme, a v opačném případě zaniká.

Římanům 9. kapitola mě také učí, že Bůh si povolává, kohokoli chce. A jeho volby mnohdy přesahují všechny mé představy a plány. Bůh si zkrátka povolává lidi, které bych se já povolal neopovážil – už třeba kvůli jejich vzdělání, kultuře, pohlaví, etice, dokonce i kvůli jejich náboženskému přesvědčení. Bůh to však udělat může. Proto chci být otevřený a schopný to ocenit.

Pro Pavla je spasení stoprocentním darem, ne něčím, čeho mohu dosáhnout. Mé skutky nic neovlivní. Jediné, co se počítá, je důvěra v Boha a jeho schopnost zachraňovat. Paradoxně tak mohu mít jistotu spasení, a to jen jako důsledek víry, že mé spasení nezávisí na mně, ale na Bohu.

A protože ode mě Bůh nevyžaduje víc, než abych mu věřil, jsem osvobozen od tlaku nějak vypadat a něco si dokazovat. Vše, co mohu dělat, je žít jako Boží dítě – sebejistě, důvěřující a zvidavě. _____

04 OTÁZKY

01 Jak se ti líbí obraz hrnčíře a hlíny (v. 20.21)?
Jak se ti líbí být hlinou v Božích rukách?

02 Pavel byl připraven obětovat sebe, a dokonce svou budoucnost, pokud by to zachránilo jeho lid (v. 3). Jak daleko byste byli ochotni zajít pro záchranu své rodiny, přátel a sousedů? Jaké oběti už teď přinášíte?

03 Se kterou z výše uvedených cest ke spasení se ztotožňuješ? Proč?

05 CITÁT

„TOUTO MILOSTÍ JSTE SKRZE VÍRU SPASENI. NENÍ TO Z VÁS – JE TO BOŽÍ DAR; NENÍ TO ZE SKUTKŮ, ABY SE NIKDO NECHLUBIL.“

Ef 2,8.9

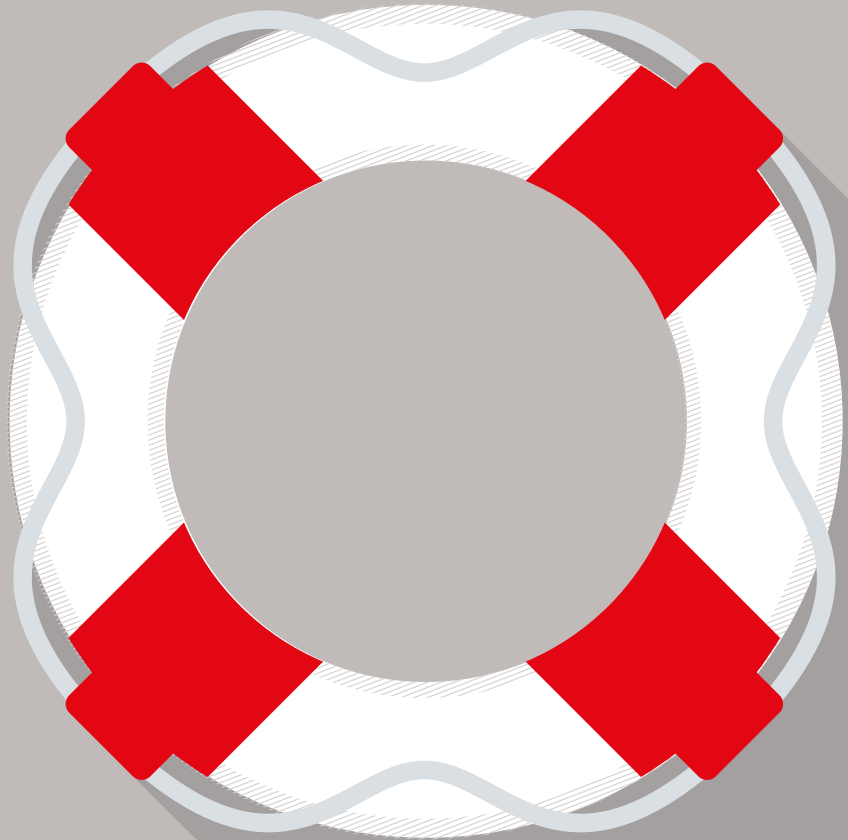
Bert Seefeldt

Vedoucí oddělení mládeže
v Severoněmecké unii

10 . K A P I T O L A

1

KRISTUS

Konečná stanice

01 SHRNU TÍ KAPITOLY

Není silnější a přesvědčivější argument než vlastní zkušenost – něco, co jsme viděli, cítili, prožili. Mohu mít tisíc dobrých důvodů pro tvrzení, že rasismus je špatný a nelogický, ale pokud mě nikdy nikdo neurazil kvůli barvě mé kůže, pokud mi nikdy nebyl zakázán vstup někam, kde můj národ nebo rasa nesmí, pokud jsem nikdy nebyl zbit za to, že se vymykám většině, pak i přes své skvělé argumenty nepochopím, co tento zruďný postoj znamená.

V 10. kapitole Pavel pokračuje v odhalování myšlenky, která nebyla jen logicky nebo intelektuálně dobře formulovaná. Síla tohoto poselství pramení v bolestivé osobní zkušenosti muže, pečlivého Žida, který byl vytržen ze své cesty náboženského násilí a postaven na úplně jinou cestu – na cestu nesobecké služby a předávání poselství lásky a záchrany v Kristu Ježíši.

Pavel neváhá jasně říct, že Židé (jeho pokrevní bratři) i přes své zapálení žili bez opravdového pochopení Boží vůle. Odkrývá do očí bijící protikladnost této náboženské praxe – že ač jsou Židé neústupní v dodržování zákonů a vyžadují spravedlnost, přesto nejsou schopni zahlédnout ani záblesk Boží opravdové spravedlnosti. Jejich náboženství bylo natolik zahaleno rouškou soběstačnosti a víry v dokonalé zachování Zákona, že nedokázali rozpoznat Původce Zákona v osobě z masa a kostí. Apoštol Pavel si tato vyjádření mohl dovolit, protože věděl (a sám na sobě zakusil), o čem mluví.

Izrael měl všechny výhody na své straně – požehnání z toho, že si je Bůh vybral jako vyvolený národ, společenství a privilegia s tím spojená, Zákon, chrám i zaslíbení věčné Boží přítomnosti. Navzdory tomu selhali. Jak se to mohlo stát, když byly všechny faktory tak příznivé?!

Tato témata jsou obsahem 10. kapitoly. Pavel v ní odpovídá na citlivé otázky týkající se Izraele, ale také hovoří o naději, kterou v Ježíši může najít člověk z jakéhokoli národa.

V této kapitole můžeme najít tři hlavní myšlenky:

- vs. 1-4 - „Spravedlnost“ Židů
- vs. 5-17 - Spasení pro ty, kteří věří
- vs. 18-21 - Rada pro Izrael

Obsah této kapitoly byl v Pavlově době velice důležitý. Měla věřícím pomoci pochopit, proč Izrael odmítl Ježíše. Kapitola si však uchovává svůj význam i v dnešní době. Nikdo z nás totiž není chráněn před opakováním historie, před přehlížením úžasného náboženství milosti a jeho nahrazením špatnou, a přitom tak přitažlivou samospravedlností. Pokud jste si už někdy pomysleli: „tohle zvládnou sám“, místo toho, abyste se spolehli, že to ve vás způsobí Kristus, pak je tato kapitola přímo pro vás! —————

Při čtení této kapitoly se mi vybaví spousta případů, kdy Ježíš vysvětloval podstatu svého vztahu s Bohem, svým Otcem.

Připomenu vám několik z nich: Když Ježíš učil učedníky, jak se mají modlit, zahrnul do této vzorové modlitby i tyto prosby: „Přijď tvé království. Staň se tvá vůle jako v nebi, tak i na zemi“ (MT 6,10.11; ČEP). Ti samí učedníci, kteří se strachovali o to, aby neměl hlad, jej slyšeli prohlásit: „Můj pokrm... je konat vůli Toho, který mě poslal, a dokončit jeho dílo“ (J 4,34).

Později zaskočil zástup lidí, který jej chtěl prohlásit za krále, tím, že řekl: „Sestoupil jsem z nebe, ne abych konal svou vůli, ale vůli Toho, který mě poslal“ (J 6,38).

I v tom nejtěžším, intenzivním a bolestném okamžiku měl dost odvahy a víry se modlit: „Otče, pokud chceš, odejmi ode mě tento kalich. Ať se však nestane má vůle, ale tvá!“ (L 22,42).

Zvnějšku to všechno vypadá tak jednoduše a jasně. Jenže tato podřízenost je opakem toho, co je pro nás přirozené. Ve vztahu k Bohu jsou podřízení a svrchovanost dvě odlišné strany jedné mince. Kristus přijímá svrchovanost svého Otce a žije v podřízenosti jemu. Nedělá to proto, že by byl k tomu donucen nebo by snad z toho očekával nějaký prospěch. Nedělá to ani proto, aby splnil nějaký požadavek nebo postup. Tento vztah je hlubší, větší a autentičtější. Je výrazem určité dynamiky mezi dvěma bytostmi, které se vzájemně milují. Je to základ vztahu, který kvete a nese ovoce, hodně ovoce.

Můžeme to nazvat poslušností, závazkem, podřízením, závislostí... nebo jakýmkoli jiným slovem, které vyjadřuje vědomou a záměrnou ochotu, vědomý závazek konat vůli někoho jiného. Přesně tak spolu Ježíš a Otec jednali a to byl také důvod, proč byl Ježíš víc než jen satanův přemožitel.

Právě v tomto kontextu můžeme lépe porozumět jedné z největších myšlenek listu Římanům: „Kristus je totiž završením Zákona...“ (v. 4). Ano, Kristus je smyslem Zákona, On je tím konečným cílem.

To je význam slova telos, překládaného jako „završení“. Tento výrok musíme číst s ohledem na cíl nebo smysl tohoto završení, protože v tom je skutečný význam tohoto verše v původním kontextu. Ježíš přišel, aby činil Boží vůli, tu samou vůli, kterou Otec vyjádřil, když dal lidu svůj Zákon. Ježíš ztělesnil to, co měl Zákon pomoci Izraelcům zakusit – nádhernou Boží vůli. Oni však žel nebyli schopni pochopit podstatu Zákona – tedy to, že měl sloužit k rozvinutí

„JEŽÍŠ PŘIŠEL, ABY ČINIL BOŽÍ VŮLI, TU SAMOU VŮLI, KTEROU OTEC VYJÁDŘIL, KDYŽ DAL LIDU SVŮJ ZÁKON. JEŽÍŠ ZTĚLESNIL TO, CO MĚL ZÁKON POMOCI IZRAELCŮM ZAKUSIT – NÁDHERNOU BOŽÍ VŮLI.“

vztahu důvěry a závislosti s jejich Stvořitelem. Místo toho jej použili k růstu samolibosti a nezávislosti, které byly v největším rozkvětu právě v době, ve které se objevil Ježíš.

Tím ale Pavel nekončí. Opakovaně (celkem 10x) používá slova, která byla napsána Izraeli jeho vlastními proroky, čímž dokládá, že tento vztahový princip tady byl vždy, jako základní kámen jejich identity, která však byla přehlížena a později zapomenuta.

Proto v 5. verši připomíná slova z Třetí knihy Mojžíšovy: „Zachovávejte má pravidla a mé zákony. Ten, kdo je plní, díky nim bude žít. Já jsem Hospodin“ (3MOJ 18,5). A proto také v 11. verši cituje část mesiášského poselství zjeveného prorokem Izajášem: „Hle, pokládám na Sionu kámen prubiřský, kámen ušlechtilý, úhelný, základ nepohnutelný; kdokoli se na něj spolehne, neukvapí se“ (IZ 28,16).

Jaké úžasné varování!

Kdyby ho tak tehdy aspoň někdo poslouchal!

Více než 700 let před příchodem Krista – „základního kamene“ – na tento svět v lidské podobě dostali Židé potvrzení, že ti, kdo v něj doufají, budou v bezpečí. Když však konečně přišel, bylo s ním zacházeno jako s nepřítelem.

Najednou objevujeme rovnici, která spojuje slova Mojžíšova, Izajášova, Ježíšova i Pavlova: Jestliže měl být Zákon naplněn, protože zjevoval Boží vůli, a jestliže Kristus zjevil Boha podřízením se jeho vůli, potom je Kristus dokonalým příkladem Zákona (jeho cílem, završením) a my v něj můžeme vložit celou svou důvěru.

A taková je ona radikální pravda, zjevená v evangeliu (která je pro Židy rouháním a pro nevěřící bláznovstvím, jak Pavel napsal v jiném dopise): Spasení je dostupné pro každého – skutečně pro každého – vírou v Ježíše! Opravdoví křesťané to nazývají **DOBROU ZPRÁVOU**. Toto evangelium má moc měnit životy, včetně toho mého a vašeho. Cesta je však pouze **JEDNA**, bez jakýchkoli tajemství nebo výmluv:

KRISTUS

Důvěřujte mu, spolehněte se na něj, podříďte se mu a jděte s ním.

Pokud se ale chytne myšlenky, že se tam dostaneme skrze Zákon, tedy obrovským úsilím dělat všechno správně, nikdy nezakusíme **DOBROU ZPRÁVU** (a mimochodem ani nebudeme dělat všechno správně). Pod maskou svatosti přijdeme o možnost žít pravdivý, odevzdaný život s Bohem.

Na druhou stranu, pokud žijeme v iluzi, že nemusíme podřídit svůj život Kristově svrchovanosti nebo že se vůbec nemusíme starat o to, co je Boží vůle, a dobrou zprávou nazveme všechno, co se tváří duchovně, připravíme se o moc této dobré zprávy a nedojdeme k pravému cíli, který nám jako jediný může dát vnitřní klid a naplnění.

Naštěstí nemusíme dospět k žádné z těchto krajností. Pavel to vysvětluje jednoduchým, ale inspirativním způsobem: „Víra v srdci vede ke spravedlnosti, vyznání ústy pak vede ke spáse“ (v. 10).

03 APLIKACE

Možná máte po přečtení této kapitoly dojem, že jde spíše o soubor argumentů pro Židy v prvním století než pro vás, ale objevení hloubky těchto slov v tomto případě velmi závisí na pohledu čtenáře. A já jsem přesvědčen o tom, že nám mají tolik co říct, ano i nám, kteří žijeme tak vzdáleni od doby, kdy byla zapsána. Jsou v ní totiž zachyceny pevné a nadčasové principy.

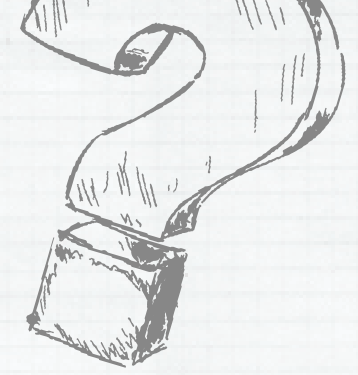
Spravedlnost, víra, důvěra, naděje, dobrá zpráva... – to nejsou jen nějaké definice, ale něco, co můžeme dennodenně zažívat, co patří k opravdovému vztahu s Bohem a co se konkrétně projevuje – například v tom, jak přemýšlíme a jak jednáme. Pak zde ale ještě zůstává výzva: být nositelem této **DOBŘÍ ZPRÁVY**, této velkolepé zkušenosti s Ježíšem.

Je mnoho lidí, kteří tuto zkušenost nemohou zažívat jednoduše proto, že o ní nic nevědí. Proto také Pavel pokládá řečnickou otázku: „Jak ale mohou vzývat Toho, v něhož neuvěřili? A jak mohou uvěřit v Toho, o němž neslyšeli? A jak uslyší bez kazatele?“ (v. 14). Pokud znáte radost z této cesty víry s Kristem, pokud víte, že vás nikdy nezklame, nestůjte na místě! Ať už slovy, nebo beze slov... ukazujte, projevujte, nechte, aby bylo vidět to, co s ním prožíváte.

A pokud teď máte odvahu říct, že jste tuto radost ještě nepoznali, nebo je to pro vás jenom nějaká myšlenka, abstraktní představa, kterou ještě nemáte ve svém srdci, potom mi dovoluďte použít Pavlova slova, která si půjčil od Izajáše, a zkuste si alespoň na vteřinu představit, jak vám váš Stvořitel říká: „Dal jsem se najít těm, kdo mě nehledali, ukázal jsem se těm, kdo o mě nestáli“ (v. 20). Bůh vás neustále hledá, jen mu musíte dovolit, aby vás našel.

Nezapomeňte, že „není silnější a přesvědčivější argument než zkušenost – něco, co jsme sami viděli, cítili, prožili“ (viz úvod dnešní úvahy). Jestliže jej budete ve svém životě vidět, cítit a žít s ním, pak budete moci s Pavlem říci: „Mezi Židem a Řekem tedy není rozdíl: všichni mají téhož Pána, štědrého ke všem, kdo ho vzývají“ (v. 12).

04 OTÁZKY

01 Můžete sami u sebe nebo ve zkušenostech jiných nalézt náboženské jednání, které je pokrytecké a plné pocitu vlastní spravedlnosti?

02 Zkuste vlastními slovy vysvětlit, co znamená vyjádření: „Kristus je završením (koncem) Zákona.“

03 Když přemýšlíš nad svým porozuměním Zákonu a nad svým vztahem k němu, jak se ti Kristus – jako nejvyšší cíl – zjevuje?

04 Jaké způsoby předávání zkušeností s prožíváním **dobré zprávy** se ti nejvíce zamlouvají?

„NENÍ JINÉ TÉMA, KTERÉMU BYCHOM SE MĚLI VÍCE VĚNOVAT, ČASTĚJI JE OPAKOVAT A UPEVNŇOVAT JE V MYSLÍCH VŠECH, NEŽ TO, ŽE PRO PADLÉHO ČLOVĚKA JE NEMOŽNÉ DOSÁHNOUT NĚJAKÝCH ZÁSLUH SVÝMI BYŤ NEJLEPŠÍMI ČINY. SPASENÍ ZÍSKÁVÁME JEDINĚ SKRZE VÍRU V JEŽÍŠE KRISTA.“

Ellen G. Whiteová, *Víra a skutky*, str. 16

Pedro Esteves

Vedoucí oddělení mládeže
v Portugalské unii

11. KAPITOLA

ODHALENÍ BOŽÍHO PLÁNU

Bůh nemá unoučata

01 SHRNUTÍ KAPITOLY

Tato kapitola představuje vyvrcholení argumentu, který Pavel rozvíjí v předchozích verších. Znovu se vrací k tématu skutečného Izraele (9,6), Boží spravedlnosti (9,14), zmiňuje prorocké naplnění celého Starého zákona v Kristu (10,4), zabývá se hlavní rolí víry v plánu spasení (10,9.13), rovností mezi Židy a Řeky (10,12) a ukazuje na vzpurný postoj izraelského lidu (10,21). Celý tento obraz vede Pavla k řešení otázky, která vyvstává v myslích čtenářů: Co teď bude s Židy? Jsou navždy ztraceni? Řečeno Pavlovými slovy: „Zavrhl Bůh svůj lid?“ (v. 1).

Pavel na tuto otázku odpovídá důrazným odmítnutím: „V žádném případě!“ Sám sebe pak uvádí za příklad Žida „z pokolení Benjamínova“, kterého Bůh nezavrhl. Konečným důkazem, že Bůh nezavřel dveře spasení neposlušnému Izraeli, je existence věrného zbytku („HRSTKY VYVOLENÝCH“ – v. 2–5).

A přece zde Pavel přichází s něčím novým. Na rozdíl od židovského chápání – totiž že člověk může být jeho součástí jen díky rodokmenu nebo zásluhám – je tato hrstka vyvolených vybrána „milostí“ (v. 5). Pavel se vzdává starého špatného konceptu a zdůrazňuje protikladnost přisuzování zásluh člověku: „Je to díky milosti, ne díky skutkům – jinak by milost už nebyla milost.“ Tento paradox naznačuje, že onen dávný izraelský národ, který strávil mnoho let snahou zasloužit si spasení, „stále nenašel to, co hledá“ (v. 7), což ve výsledku způsobilo zatvrzení jejich srdcí (v. 8–10).

Pavel však znovu opakuje, že klopýtnutí Izraele nemusí být konečné, ale že může být Bohem použito k rozšíření hranic jeho lidu přizváním všech národů (aby byli i oni součástí Izraele). I tím („VZBUZENÍM ŽÁRLIVOSTI“ – v. 14) mohou být Židé přitáhnuti k opravdovému spasení a obnově.

Apoštol Pavel se pak obrací k pohanům, kteří vstoupili do společenství víry. Snaží se napravit povýšenecký postoj, který se postupně vytvářel klopýtáním Židů. Pomocí metafory olivovníku Pavel upozorňuje na to, že tak jako byli pohané představováni planou olivovou větví naroubovaní na původní olivovník, o to jednodušeji budou vráceny do zachraňujícího společenství větve původní, ulomené kvůli nevěrnosti, pokud dodrží jednu podmínku: „nezůstanou-li v nevěře“ (v. 23).

Obraz olivovníku představuje Izrael jako společenství víry zahrnující všechny větve, které jsou na něj vírou naroubovány. Pavel v závěru kapitoly naznačuje, že až budou na strom naroubováni pohané („NAPLNĚN POČET POHANŮ“ – v. 25), bude „celý Izrael!“ – skutečný Izrael, Izrael tvořený kýmkoli, kdo věří, Izrael vybraný milostí, a ne skutky – spasen.

Boží povolání je určeno všem a je „neodvolatelné“ (v. 29; ČEP), takže dveře spasení jsou ještě stále otevřené pro Židy i pro momentálně nevěřící, aby „také došli slitování“ (v. 31; ČEP).

Pavel uznává, že součástí plánu jsou i „nevyzpytatelné“ cesty (v. 33). Tuto kapitolu končí oslavou Boží svrchovanosti (ČEP, 11:34–36).

Jak byste se cítili, kdyby někdo z vaší rodiny s vámi nesdílel stejnou víru v Boha a vy byste viděli, jak se ochuzuje o požehnání z přijetí Ježíše do svého života? Asi byste z toho byli smutní, že?

Možná zrovna prožíváte něco podobného. Zdá se vám, že někdo z vašich blízkých uzavřel své srdce před Bohem, a vy cítíte, že má teď menší šanci ke spasení. Přesně tuto starost měl i Pavel.

Jen o pár veršů dříve Pavel napsal, že nosil v srdci „hluboký zármutek a neustálou bolest“ za své bratry, své vlastní příbuzné (9,2.3). Nebylo pro něj jednoduché si uvědomit, že po tolika staletích čekání na Mesiáše jej většina z jeho lidu odmítla. Proto se Pavel, i když se rozhodl zasvětit svůj život kázání evangelia pohanům (v. 13), ze všech sil snažil získat „svou krev“, svou rodinu, své kamarády z dětství, aby byli i oni spaseni.

Motivací apoštola je jistota, že Bůh nezavírá dveře spasení nikomu, a to ani v případech, že je odmítnutí opakované. Dokonce i ty největší nezdarů života, jako nevíru celého lidu, může Bůh použít k rozšíření svého království.

„BŮH SE NIKDY NEVZDÁVÁ. DOKÁŽE POUŽÍT JAKÉKOLI SELHÁNÍ, JAKOUKOLI CHYBU, JAKÝKOLI PROBLÉM NEBO ZJEVNĚ BEZNADĚJNOU OKOLNOST K ROZŠÍŘENÍ DOBRA.“

Je úžasné pozorovat, jak Bůh na tuto tragickou situaci zareagoval. Jen si to zkuste představit! Lid, který si vyvolil, který vysvobodil z Egypta, který vedl a ochraňoval po staletí, kterému posílal své proroky, jej nejen odmítl, ale také zabil jeho vlastního Syna – dlouho očekávaného Mesiáše. Každý, a obzvláště Pavel, si byl vědom, jak závažný problém to představovalo v dějinách spásy.

A co v této situaci udělal Bůh? Všechny překvapil, jako vždy.

Nepotrestal navzdory celému národu ani jim neodepřel spasení, ale využil příležitosti a pozval pohany, aby se stali součástí plánu spasení a byli zahrnuti do společenství víry zvaného Izrael (olivovník). Tím se pokusil vzbudit zájem historického Izraele, i kdyby to mělo být jen z žárlivosti.

Bůh se nikdy nevzdává. Dokáže použít jakékoli selhání, jakoukoli chybu, jakýkoli problém nebo zjevně beznadějnou okolnost k rozšíření dobra.

Uprostřed této tragédie měl Izrael příležitost pochopit to, co se musí naučit každý, a sice že spasení si nemůžeme ničím zasloužit ani jej zdědit po svých předcích. Pokaždé, když se snažíme chovat se slušně, líbit se Bohu nebo dodržovat Zákon jenom kvůli spasení, dopouštíme se stejné chyby, jakou dělal po staletí Izrael. Není si co nalhávat. Možná že před ostatními budeme vypadat spravedlivě, ale ve skutečnosti takového cíle nikdy nedosáhneme. Spasení si nemůžeme zasloužit, vydobýt ani jej zdědit. Můžeme jej jen přijmout vírou.

A tak Pavel vyslovuje osvobozující myšlenku: „Když z milosti, tedy ne na základě skutků“ (v. 6; ČEP). Neexistuje žádná střední cesta. Spasení není z 50 % dar a z 50 % zásluha. Ani kdybyste poměr milosti a skutků změnili na 90 % ku 10 %, nebude to nic platné. Takový přístup by znamenal nepochopení milosti, znehodnocení Božího daru a Ježíšovy oběti za nás.

Protože spasení je Božím darem a Bůh jej nabízí všem bez rozdílu, každý jednotlivec má volbu přijmout tento dar a stát se součástí Božího plánu.

Z tohoto pohledu je pozoruhodná vyváženost, se kterou Pavel přistupuje k oběma stranám: vášnivě brání hodnoty milosti a navrhuje nevíru Židů, ale zároveň si všímá možné duchovní pýchy pohanů. Dopis naznačuje konflikt mezi nově příchodními pohany, kteří pohrdali Židy, a dokonce kvůli jejich momentálnímu odmítnutí Mesiáše zpochybňovali jejich možnost spasení. Pavel na to okamžitě reaguje, aby bylo jasné, že nikdo nemá právo odsuzovat, nebo dokonce znevažovat někoho, kdo je zrovna vzdálen od Boha. Přístup, který Pavel kritizuje, naznačuje nepochopení daru. Jestliže se někdo cítí být nadřazen nad ostatní, protože objevil spasení, znamená to, že jej nesprávně pochopil.

Apoštol Pavel tak pomocí metafory olivovníku hovoří o dvou základních omylech v římském sboru, které jsou aktuální i dnes.

„SPASENÍ NENÍ Z 50 % DAR A Z 50 % ZÁSLUHA. ANI KDYBYSTE POMĚR MILOSTI A SKUTKŮ ZMĚNILI NA 90 % KU 10 %, NEBUDE TO NIC PLATNÉ... SPASENÍ JE BOŽÍM DAREM.“

Jsou jimi víra, že můžeme dosáhnout spasení vlastními zásluhami, a neschopnost pochopit dar, protože si myslíme, že jsme dosáhli vyšší úrovně.

Na konci nás ještě čeká úžasné zjištění, že Boží plán nebude završen, dokud nepřijde *pleroma* (plný počet) pohanů. Je to jako oslava, která nemůže začít, dokud všichni nepřijdou. Bůh ještě stále čeká, a až dorazí všichni hosté, Boží lid bude kompletní a celý Izrael bude konečně zachráněn. —————

03 APLIKACE

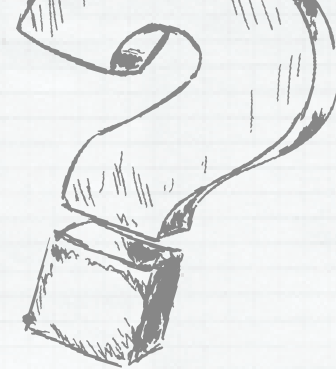
Tato kapitola nám má v dnešní době mnoho co říct, protože situace se od té doby moc nezměnila. Na jedné straně jsme ohroženi přesvědčením, že jednotlivci nebo celé rodiny si získali spasení, protože jsou v církvi již po generace. V našich životech je stále ještě zakotvena představa, že spasení může být zděděno díky tomu, že moji rodiče nebo prarodiče byli členové církve. Náležitost k Božím lidu však nikdy nebyla dána rodokmenem. Jedno moudré rčení říká: „Bůh nemá žádná vnoučata, jen děti.“

Na straně druhé, bez ohledu na aktuální stav vztahu s Bohem, každá lidská bytost si zaslouží respekt. Nikdo z nás nemá právo cítit se nadřazené kvůli tomu, že jsme objevili dar spasení. Pouze Bůh zná lidská srdce. Jen On může soudit. Jediným způsobem, jak společně postupovat kupředu, je pochopit, že jsme všichni povoláni Bohem a jeho milostí a že milost je tím, co nás drží v Božím plánu.

Je nezbytné pochopit **milost** jako Boží iniciativu a **skutky** jako odpověď na proměněný život. Obě části hrají svou roli, ale nesmí se zaměňovat ani promíchávat. Jinak by ztratily svůj význam a „milost by již nebyla milostí“.

V neposlední řadě je osvobozující zjistit, že i když se budeme snažit sebevíc, existují skutečnosti o Bohu, které nikdy nepochopíme, protože jeho cesty jsou nevyzpytatelné (V. 33). Je tu však něco, co dělat můžeme – oslavovat jej navěky (V. 36). —————

04 OTÁZKY

01 Proč máme problém s tím, že spasení si nemůžeme zasloužit, ale že jej můžeme přijmout pouze jako dar?

02 Co z této kapitoly můžete předat kamarádovi nebo příbuznému, který zatím nepřijal Ježíše?

03 Myslíte si, že situace ve sboru v Římě byla odlišná od té naší dnes? Proč?

05 CITÁT

„ANI SPOLEČENSKÉ POSTAVENÍ, PŮVOD, NÁRODNOST NEBO NÁBOŽENSKÁ PŘÍSLUŠNOST NEDOKAZUJÍ, ŽE JSME ČLENY BOŽÍ RODINY. O TOM SVĚDČÍ JEN LÁSKA, KTERÁ Zahrnuje všechny lidi.“

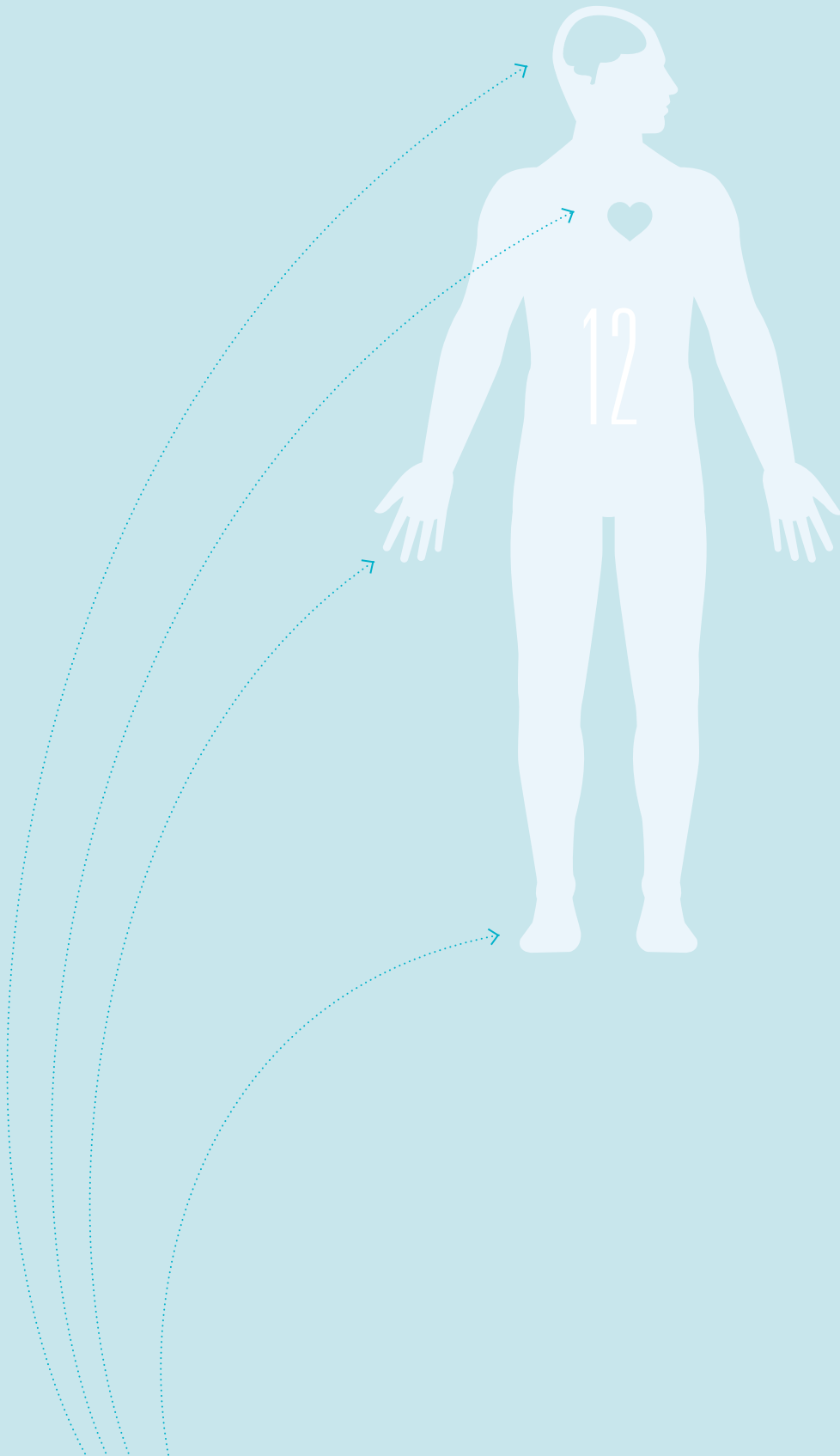
Ellen G. Whiteová, *Myšlenky z hory blahoslavenství*

Daniel Bosqued

Vedoucí oddělení mládeže
ve Španělské unii

12 . K A P I T O L A

BOŽSKÁ ZMĚNA

Každodenní učednictví

01 SHRNUTÍ KAPITOLY

Celoživotní služba v praxi

Otázka spasení již byla hluboce teologicky prošetřena. Nyní Pavel obrací čtenářovu pozornost k praktickým důsledkům následování Krista v každodenním životě.

RADIKÁLNÍ ODEVZDÁNÍ (V. 1)

Oběti měly vždy svou danou úlohu. Byly součástí symbolického obřadu za odpuštění hříchů (3MOJ 1,4), určitou formou platby nebo kompenzací. Přinést oběť znamená vzdát se něčeho nebo něco dát. Bylo to znamení odevzdání se Bohu, uznání, že existuje jen jedna cesta ke spasení – skrze krev Beránkovu (ZJ 12,11). Za právoplatnou oběť se považovalo jen to, co splňovalo Bohem stanovené podmínky. Pavel dělá naprosto jasno v tom, že způsob a obsah učednictví neurčuje člověk, ale Bůh. Je moudré se ptát, co je Boží vůlí. V bohoslužbách a chválách je jeho vůle, ne lidská, i kdyby byly naše pohnutky sebevznešenější. Pavel nás vyzývá, abychom se dali Bohu jako svatou oběť – abychom nelpěli na svém životě (egu) a abychom se mu zasvětili. Díky posvěcenému životu se pak stáváme pro ostatní dopisem (2K 3,3), který obsahuje poselství: „Smiřte se s Bohem!“ (2K 5,20).

PROMĚNA MYŠLENÍ (V. 2–3)

Pavel dále vysvětluje, že bychom se nikdy neměli přizpůsobovat ideálům a nauce tohoto světa a neměli bychom se ani podvolit vnějšímu tlaku. Máme se zaměřovat na nové způsoby myšlení – takové, které jsou utvářeny Duchem Božím.

PROČ JE TO TAK DŮLEŽITÉ?

- 1) Abychom dokázali posoudit, co je Boží vůle.
- 2) Abychom věděli, co je správné a co se líbí Bohu.

Rozumné a upřímné přemýšlení nad sebou samým vytváří nezbytnou základnu pro zdravé a duchovní dospívání. Naše hodnota nevychází z našich osobních úspěchů, ale je zjevena skrze Ježíšovu dobrovolnou smrt na kříži. Pavel nás povzbuzuje, abychom spolupracovali s Duchem svatým na kultivaci sebehodnocení, což nás nutí myslet sebekriticky. Lidé v našem okolí budou toto objektivní, sebekritické myšlení vnímat jako autentické, skutečné, příjemné a působivé.

SLUŽTE BOHU DUCHOVNÍMI DARY (V. 4–20)

Pavel teď přechází do čistě praktické roviny. Používá několik příkladů, aby ilustroval, jak vypadá život svaté oběti usilující o poznání Boží vůle ve spojení se zdravým a rozumným sebekritickým myšlením. Rád používá obraz lidského těla, který je dostatečně intuitivní. Církev je víc než jen ruka, noha nebo oko. Každá část těla má svou funkci, hodnotu a konkrétní úkol, který nemůže vykonat jiná část. Tělo je zcela zdravé jen tehdy, pokud je vše v rovnováze a harmonii a pokud každá část těla plní svůj úkol. Kristova církev je jako toto tělo. Pavel nás vyzývá, abychom přirozeně využili především naše Bohem dané talenty k hodnotné službě sboru, církvi a lidem okolo nás. Nejde přitom jen o konkrétní čin nebo pomoc. Pavel zdůrazňuje, jak důležité je mít při jednání s druhými správný postoj. Být křesťanem znamená upřímně sloužit druhým, a ne se nechat obsluhovat (MT 20,28). To nás přivádí zpět na začátek kapitoly, která má čtenáře vést k radikálnímu závazku: být živou a svatou obětí a sloužit celým svým životem druhým.

SOUSTŘEĎTE SE (V. 21)

Všechno se odvíjí především od našeho úhlu pohledu. Pavel se nezaměřuje na „vyhnutí se hříchu“, ale na „dosažení dobrého“ – a to je prokázáný recept k úspěchu.

02 ZAMYŠLENÍ

CHTÍT VÍC

Když jsem byl dítětem, MUSEL jsem se při bohoslužbě účastnit kázání. Zatímco jsem si kreslil nějaké obrázky, pokaždé jsem čekal na osvobozující „Amen“. Jednu sobotu se to z ničeho nic změnilo. Nepamatuji si už obsah kázání, ale na ten okamžik si živě vzpomínám. Bylo to něco úplně nového – promluvil ke mně Duch svatý! Po bohoslužbě jsem si chtěl o tom s někým promluvit, ale zdálo se, že lidé, které jsem potkával, byli příliš zaneprázdnění obyčejnými tématy. Marně jsem hledal někoho, s kým bych mohl hovořit o svých myšlenkách. Chtěl jsem toho pochopit více. Poprvé v životě jsem se sám sebe ptal: *Co znamená učednictví?* Něco uvnitř mi říkalo, že to musí být něco víc, než co jsem zažíval každou sobotu v místním sboru.

Tento okamžik byl pro můj život s Ježíšem převratný.

DOBŘE MYŠLENO, ALE ŠPATNĚ PROVEDENO

V následujících letech jsem jako Ježíšův učedník začal dělat první krůčky na své duchovní cestě. V první fázi mně pomohlo osobní studium Bible a čtení spisů Ellen Whiteové. Obojí mě vedlo k hlubšímu porozumění Ježíšovy oběti. Když jsem porovnával můj a Ježíšův charakter, zajímalo mě, jak mě vůbec může Bůh přijmout.

Všechno jsem chtěl dělat správně. Z celého srdce jsem si přál být poslušným, zbavit se svých hříchů a připravit se na Ježíšův druhý příchod. Výsledkem byla má separace od všeho, co podle mého chápání nebylo duchovní nebo svaté – od lidí, oslav, společenských událostí apod. Přešel jsem na čistě rostlinnou stravu, poslouchal jsem jen tu „správnou“ hudbu a obecně jsem radši neměl nic

„MÝM CÍLEM JE BÝT PROMĚŇOVÁN ROZJÍMÁNÍM NAD JEHO ŽIVOTEM – A PŘEKONÁVAT ZLÉ DOBRÝM.“

společného s hříchem a hříšníky, protože jsem se bál, že by mě to mohlo stáhnout zpátky k hříchu.

Život se mi stal břemenem. I pro ostatní byl život v mé blízkosti despotický a únavný. Protože jsem cítil určitou zodpovědnost za své okolí, využil jsem každé příležitosti, abych podpořil lidi mimo církev i uvnitř ní v procesu „přeměny“ – a to ve vhodných i nevhodných chvílích. Porovnáváním se s ostatními jsem se stal duchovně namyšlený a začal jsem si dokonce myslet, že dokážu být ve své vlastní síle spravedlivý. Stejně jako bohatý mládenec byl jsem i já velmi soběstačný a považoval jsem se v porovnání s ostatními za lepšího. Sestra mi proto dala přezdívku „kazatel“. Moc se jí nezamlouvalo mé chování, i když věděla, že obsahově jsem měl pravdu. Avšak způsob, jakým jsem jednal, nebyl přitažlivý, natož usvědčující. Mou hlavní motivací byl strach ze ztráty věčného života. Jedním z citátů Ellen Whiteové, které jsem si v té době opakovaně četl, byl tento:

„Chceš-li být svatým v nebesích, musíš být svatým na zemi. Trpěné povahové rysy se ani vzkříšením nezmění. Z hrobu vstaneš se stejnými sklony, jaké jsi projevoval ve své rodině a ve společnosti. Ježíš svým příchodem nezmění povahu člověka. Náš denní život rozhoduje o naší budoucnosti.“ (THE ADVENTIST HOME, STR. 16).

Hodně jsem kvůli tomu obětoval. Abych zůstal věrný, byl jsem na sebe i na druhé přísný – dělo se to ale z mé vlastní síly. Mé pohnutky a záměry byly dobré a správné. Nicméně, i když to bylo dobře myšleno, bylo to špatně provedeno.

Má Pavel na mysli takový život, když hovoří o živé oběti? Nevaruje nás náhodou: „Říkám každému z vás, ať si o sobě nemyslí více, než by měl“ (V. 3)?

Tuto fázi sebetrestání vystřídal další fáze. Cítil jsem, že mé osobní snahy mě nespasí. Bůh není tak omezený, aby s tím byl spokojen. Musí existovat jiný způsob. Ježíš nás miluje a jeho láska přikrývá naše hříchy. Jsme ospravedlněni z víry, a ne ze skutků. Pořád jsem ale pravidelně četl v Písmu verše, které byly velmi odlišné: Živá a svatá bohulibá oběť, nebo dokonce dokonalá oběť? Dokonalé zachování Boží vůle? Myslí to Bůh doslova a vážně? Ano, myslí. Není spokojený s něčím polovičatým.

JE PSÁNO

Mýlil se Pavel? Byl příliš radikální? Přeháněla snad Ellen Whiteová? Ne, v žádném případě. Skrze své služebníky – proroky – nám Bůh vždy sděloval, co je pro něj důležité (AM 3,7). Sám Ježíš zdůrazňoval své činy slovy „je psáno“. Ježíš neupravoval a neohýbal Písmo tak, aby bylo kulturně přijatelné. Nezměnil jediný detail (MT 5,17). Ježíš žil v tomto světě jako živá, dokonalá oběť a příklad opravdového učednictví (ŽD 4,15).

„Přišel snášet všechny útrapy života, které musíme snášet i my, aby nám byl příkladem víry a poslušnosti. Za celý svůj pozemský život nevykonal jediný zázrak, kterým by si byl nějak pomohl.

Všechno dělal pro dobro druhých.“ (ELLEN G. WHITEOVÁ, *TOUHA VĚKŮ*, STR. 72).

V dopise sedmi církvím (ZJ 3,18) jim Ježíš radí, aby nakoupily bílá roucha. Jsou to ta samá roucha jako roucha spravedlnosti a představují proměněnou mysl, která je základem našeho charakteru a která se projevuje v našem každodenním přemýšlení, v komunikaci i v činech (STÁVÁ SE VIDITELNOU; ZJ 19,8).

SPOLEČNĚ TOHO DOSÁHNEME VÍCE

Atleti trénují kvůli soutěži. Chtějí vyhrát a cílem jejich celého života – jídelníčku, fázi tréninku a odpočinku, společenské a mentální vyváženosti – je dosáhnout tohoto cíle. V tomto procesu jim pomáhají jejich trenéři. Fungují jako tým.

T = Společně (Together)

E = My (we)

A = Dosáhneme (Achieve)

M = Více (More)

Těmito všemi těžkostmi procházejí jen proto, aby získali kus vzácného kovu, skleněnou mísu nebo pohár.

ON VÁS UVEDE DO VEŠKERÉ PRAVDY

Duch svatý (J 16,13) se stal mým trenérem. Musel jsem se s ním naučit spolupracovat, a proto jsem požádal o pomoc Ježíše, který kdysi řekl: „Proste a bude vám dáno“ (MT 7,7). Ježíš (PODLE FILIPSKÝM 1,6) už ve mně tento proces přeměny započal, a až jej dokončí, zapečetí to v Knize života. To mě upokojilo.

V knize Ezechiel 36,25–27 jsem se dočetl, jak to Bůh provede:

- 1) Očistí mě.
- 2) Dá mi nové citění (názory).
- 3) Změní mé smýšlení..

PROMĚNĚN ROZJÍMÁNÍM

Trénování mého charakteru – změna mých myšlenek a činů – je to, co mě motivuje dnes. Naučil jsem se s Duchem spolupracovat, jako bychom byli v jednom týmu. Každodenním díváním se na Ježíše sleduji jeho charakter. Mým cílem je být proměňován rozjímáním nad jeho životem – a překonávat zlé dobrým (Ř 12,21; 2K 3,18). ▬

03 APLIKACE

PROTOŽE BŮH JE TAK MILOSRDNÝ

Vědecké studie potvrdily, že vnitřní motivace je tím základním, co vede k vytrvalé ochotě učit se a nechat se měnit. Jiné systémy pozitivního podmiňování neukazují ani trochu podobné výsledky.

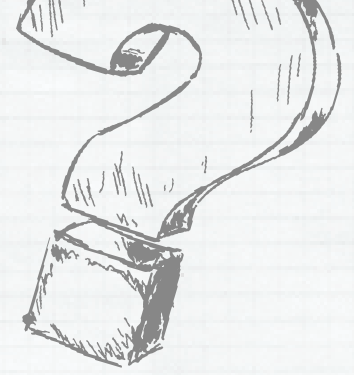
Bezpodmínečné učednictví je založeno na stejném principu. Pouze ti, kteří pochopí dar milosti – který nám dal Ježíš skrze působení Ducha svatého – budou vykazovat připravenost a touhu odevzdat celý svůj život Bohu jako živou oběť. Jejich cílem i touhou je být jako Ježíš. Už se více nezaměřují na neděláním chyb, ale na konání dobra. Tato změna pochází z proměněné mysli, která se stane viditelnou díky proměně skutků.

Neurologické testy potvrzují, že nemluvnata se při učení chůze více soustředí na myšlenku „Zůstaň stát!“ než na „Hlavně nespádl!“ . Pavel tyto věci znal už mnohem dřív. Ve 21. verši radí: pokud chcete přemoci to zlé, soustředte se na to dobré.

Tato kapitola stojí na dvou klíčových myšlenkách:

- 1) Správný postoj vychází z porozumění Boží milosti.
- 2) Zlo je možné přemoci pouze dobrem – jsem proměněn rozjímáním. ▬

04 OTÁZKY

01 Jaké jsou vaše myšlenky a reakce na Pavlův standard odevzdání celého svého života Bohu jako živou, svatou, bohubíbou obět?

02 Jaké důsledky ve tvém osobním životě i v praktickém prožívání víry by mělo to, kdyby ses začal „přizpůsobovat světu ideály a naukami“?

03 Na jaký duchovní cíl se zaměřuješ? Jak přemáháš zlo?

05 CITÁT

„MY VŠICHNI S ODKRYTOU TVÁŘÍ JAKO
V ZRCADLE ODRÁŽÍME PÁNOVU SLÁVU
A TEHDY JSME PÁNOVÝM DUCHEM
PROMĚŇOVÁNI K JEHO OBRAZU, OD SLÁVY
K SLÁVĚ.“

2K 3,18

Reinhard Schwab

Vedoucí oddělení mládeže
v Rakouské unii

1 3 . K A P I T O L A

3

NEJVYŠŠÍ SOUD

Mezi lidskou a Boží mocí

01 SHRNU TÍ KAPITOLY

RŮZNÉ KULTURY – RŮZNÉ PŘEDMĚTY ZÁJMU

Pavel byl velmi vzdělaný člověk, s neobyčejným vhledem do sociální oblasti tehdejší společnosti. Velice dobře znal židovskou kulturu, byl ale také odborníkem na tu řeckou a římskou – sám byl totiž římským občanem. Uvědomoval si, že témata, která mohl probírat s Židy, byla jiná než ta, která mohl otevírat s Řeky. A to, co zajímalo Řeky, zase vůbec nezajímalo Římany. Židé byli nadšenci do náboženských zákonů, zatímco Římané se zajímali o zákon obecně a hlavně o zákony občanské. Pro křesťana, který se narodil římským rodičům, byla moc nejvyšším zájmem. Apoštol Pavel věděl, jak je těžké stanovit si priority, a byl si vědom i toho, že by křesťané mohli být v pokušení přehnaně rázně odmítnout lidskou vládní moc. Římanům 13. kapitola proto hlavně objasňuje, jak by měl vypadat vztah křesťana k místní vládě.

Pavel začal potvrzením: „Každý ať se podřizuje vládnoucí moci.“ Následně argumentuje: „Veškerá moc je totiž od Boha.“ S tím by křesťané měli souhlasit.

Vládnoucí moc je jedním z prostředků, které Bůh používá v zájmu lidí. Lidská podřízenost by jinak byla velmi těžko plošně ustanovitelná.

LIDSKÁ MOC VYCHÁZÍ Z BOŽÍ MOCI

Pavel vyjmenovává moci podle jejich důležitosti: Boží moc je nade vším, potom přichází na řadu vládnoucí moc, protože ta pochází

z té Boží: „Kdo odmítá vládu, bouří se tedy proti Božímu zřízení“ (v. 2). Strach je potlačen logickými argumenty: „Vládcové přece nejsou postrachem pro ty, kdo konají dobro, ale zlo. Chceš se nebát vlády? Konej dobro, a vláda tě pochválí“ (v. 3). Pavel pozvedl důležitost vlády tím, že popsal vládce jako „Božího služebníka“ (v. 4).

LÁSKA JE NAPLNĚNÍM ZÁKONA

Ve druhé části 13. kapitoly Pavel spojuje Zákon s láskou. Opět volá po logickém myšlení, když představuje požadavky Zákona a ukazuje, že hlavním smyslem každého nařízení je ve skutečnosti projev lásky. Všechna nařízení proto ústí v jedinou výzvu: „Miluj“ (v. 9), vždyt „Láska bližnímu nikdy neublíží – proto je naplněním Zákona láska“.

Ve svém listu Pavel navrhl něco, co Římané nikdy neudělali a co by ve výsledku bylo velice dobré: propojit Zákon s láskou. Rozdíl mezi obyčejným pohanským Římanem a Římanem-křesťanem byl právě v tomto propojení Zákona a lásky.

DŮLEŽITÁ VĚC: ČISTOTA

Poslední verše této kapitoly prezentují důležitost čistoty a způsob jakým si tuto vlastnost udržet: bdělost (v. 11–14). Nacházíme zde poetický argument, zajímavou metaforu: „Noc pokročila a den je blízko. Odložme proto skutky tmy a oblečme zbroj světla!“ Očividně je to narážka na ducha společnosti, na svět, který nezná Boha, a na zlé skutky lidí v tehdejší i současné době.

Naše mysl vždy potřebuje nějaký rámec, ke kterému se odkazuje. Hluboko v nás je něco, co tam vložil Bůh a co se projevuje jako sídlo moci: naše svědomí. Svědomí, pokud není opotřebené a zničené, je v určitém smyslu v lidském srdci „Božím hlasem“. Špatné na našem svědomí je to, že je možné je zčásti potlačováním nebo konáním činů, které jdou proti němu. Tak jako většina lidských funkcí, i svědomí má do určité míry schopnost přizpůsobit se situacím. Pokud však přehlédneme napomínání a impulzy našeho svědomí, donutíme jej přijmout negativní chování a rozhodnutí jako standard. Je to, jako bychom změnili nastavení našeho nitra, které nám říká, že některé věci za určitých podmínek byly špatné, což způsobilo, že jsme se cítili provinile – ale teď se změnilo na pozitivní a my je najednou prohlásíme za přijatelné.

Kromě našeho nitra, jež je v základním nastavení (daném stvořením a narozením) orientováno pozitivně, potřebujeme také nějaké vnější měřítko či pravidlo, které nám pomůže situaci vyhodnotit, když něco posuzujeme nebo se nějak rozhodujeme. Tím nejlepším nástrojem je Boží zákon. Dokud budeme mít tuto autoritu za kritérium pro rozhodování, nemůžeme udělat chybu. Přestože se tento Zákon nemění, my si jej často vykládáme neobjektivně a tendenčně, abychom si ospravedlnili činy a myšlenky, které jsou proti Boží vůli.

Problém je v tom, že neexistují zákony, které by byly tak podrobné, že bychom se na ně mohli odkazovat v každém detailu našeho života. Situace, do kterých se dostáváme, jsou tak odlišné. Boží zákon však obsahuje základní principy pro naše rozhodování. Zjednodušeně může být shrnut do slovesa „milovat“. Cokoli, co se pod toto vyjádření neschová, je v rozporu se Zákonem.

Aby byla láska čistá a skutečná, měla by mít pravidla. Vládní moc, soudnictví a zavedené normativy mají z tohoto pohledu zajistit přítomnost lásky a spravedlnosti.

PRINCIP JE JEDNODUCHÝ: LÁSKA JE SÍTEM NAŠICH SKUTKŮ

Neměli bychom dělat nic, co zraňuje jinou lidskou bytost jakýmkoli způsobem. Neměli bychom dělat nic, co neukazuje na mou lásku k bližnímu nebo Bohu. Pokud tyto dva principy vezmeme za své, bude mnohem jednodušší Zákon pochopit a podle něj žít. A to je to, co Pavel jako dobrý teolog v této kapitole vysvětluje.

Toto porozumění Božího zákona vedlo reformátory v celé historii k pochopení Boha a jeho charakteru. To, že dali Boží zákon do vztahu s jeho láskou, změnilo chápání křesťanského života v my-

šlení věrných lidí (a to i v době temna). Když zjistili, že Bůh je láska, porozuměli jeho odpuštění a milosti. Uvědomili si své pochybení v otázce očištění a pekla. Satan není ani trochu rád, když lidé vidí a chápou Boží lásku. Přál by si, abychom zůstali co nejdále od Boží lásky, abychom ztráceli odvahu prosit o odpuštění a abychom nenahlíželi na vztah se svým nebeským Otcem s radostí.

NEJVĚŠÍ VÝZVA

„Žijme poctivě... ne zhýrale.“ (v. 13)

Seznam špatných skutků by byl dlouhý, ale seznam ušlechtilých gest by byl ještě delší. Ušlechtilý životní styl je různorodější než život omezený přestoupením Zákona, nemorálností a zvráceností. Člověk žijící principem lásky objeví nekonečné možnosti v každé oblasti svého života. Nejen samotné činy, ale také slova a myšlenky se stanou ušlechtilé. Když je člověk veden Zákonem lásky, nebude mít důvod se v životě bát, něčeho litovat nebo se za něco stydět.

**„ABY BYLA LÁSKA ČISTÁ
A SKUTEČNÁ, MĚLA BY
MÍT PRAVIDLA. VLÁDNÍ
MOC, SOUDNICTVÍ
A ZAVEDENÉ NORMATIVY
MAJÍ Z TOHOTO
POHLEDU ZAJISTIT
PŘÍTOMNOST LÁSKY
A SPRAVEDLNOSTI.“**

03 APLIKACE

Při hledání pevného bodu, na kterém bych mohl ukotvit svůj život, se nevyhnutelně musím dostat k Boží moci a jeho Zákonu. Je důležité si vždy ujasnit, jestli chci, nebo nechci přijmout Boží vůli do svého života. Další základní věcí je sám pro sebe se rozhodnout, bez ohledu na situaci a podmínky, že Boží autorita bude pro mě tou nejdůležitější. Na druhé straně jsou autority jako společnost a vliv přátel a rodiny.

Není jednoduché podřídit se Boží vůli, když společnost a přátelé ode mě očekávají něco zcela jiného, dokonce něco, co jde proti Božím požadavkům.

To, co nám ale pomůže v procesu rozhodování a v tom, abychom mohli žít poctivý, ušlechtilý život, je síla lásky. Žádná vládní moc, přátelé, rodinné vztahy, zákony nebo pokušení se nikdy nemohou dostat nad láskou Boží a nad jeho zákony, jejichž základem je láska.

Zhýralost je jako oděv, „skutky tmy“. Nejsou viditelné v morální pochmurnosti, pouze v Boží přítomnosti a září jeho Slova.

MORÁLNÍ ČISTOTA, VZÁCNÝ CÍL

Abych si dokázal zachovat morální čistotu, potřebuji zůstat pod vlivem Ducha Božího. Ale pokud jsem si již oblékl skutky tmy, budu potřebovat víc než jen prosté rozhodnutí – budu muset požádat o pomoc Vykupitele. Odložení skutků tmy je opravdový zápas. Je to ale boj, který nebojujeme sami – naším úkolem v něm je podvolit se Boží moci. Bylo by to všechno jednoduché, kdybychom svou podepsanou vůli jenom předali u okénka Božího úřadu a tím by bylo všechno vyřízeno. Jenže satan se nerad vzdává toho, co se zdálo být jeho. Jestliže Bůh upřednostňuje světlo, jeho nepřítel si volí tmu a chce nás přemoci tím, že nás demotivuje, abychom se nemodlili, nečetli Bibli a nehledali příležitosti k přemítání nad Boží láskou. Moc dobře ví, že člověk, který se nemodlí, je bezbranný vůči pokušením, a také ví, že pokud mě bude schopen přesvědčit, abych nestudoval Písmo, může mě svést.

**„NENÍ JEDNODUCHÉ
PODŘÍDIT SE
BOŽÍ VŮLI, KDYŽ
SPOLEČNOST
A PŘÁTELÉ ODE MĚ
OČEKÁVAJÍ NĚCO
ZCELA JINÉHO,
DOKONCE NĚCO, CO
JDE PROTI BOŽÍM
POŽADAVKŮM.“**

Takže mou jedinou únikovou cestou z této zlé pasti je požádat Boha, aby mi byl nablízku. Bůh takovou modlitbu rád vyslyší, dokonce na to čeká – abych mu dovolil mi pomoci.

04 OTÁZKY

01 Je pro mě těžké přijmout ve svém životě autoritu někoho jiného?
Je mi to nepříjemné? Jsem vzpurný?

02 Vzpomínáte si na situaci, kdy jste věděli, co Bůh chtěl,
ale rozhodli jste se hledat výmluvy a jednat jinak?

03 Čemu je jednodušší se podřít – vládní moci, nebo Božímu zákonu?

„DUCHOVNÍ AUTORITA
JE SVĚTLEM V LIDSKÉM
SRDCI, KTERÉ ČLOVĚKA
NUTÍ KONAT TO, CO
JE SPRÁVNÉ, I KDYŽ JE
ZHASNUTO A POLICIE
NENÍ NABLÍZKU.“

Rick Joyner

Daniel Chirileanu

Vedoucí oddělení mládeže
v Rumunské unii

1 4 . K A P I T O L A

RŮZNORODOST NÁZORŮ A PRAKTIK V CÍRKVI

Učme se přijímat jedni druhé

01 SHRNU TÍ KAPITOLY

Jak bychom měli řešit rozdíly v názorech a praktikách v církevním společenství – konkrétně ve věcech, které nejsou z hlediska naší víry důležité, ale spíše patří do oblasti osobních preferencí? Jedné takové situaci se Pavel věnuje ve 14. kapitole listu Římanům. Šlo o otázku jídla – konkrétně čistého a nečistého jídla – které se v římském sboru stalo rozdělujícím prvkem. Někteří, které Pavel nazývá „silnými“, zastávají názor, že mohou jíst „všechno“, jiní, kteří jsou popsáni jako „slabí“, si myslí, že mohou jíst pouze zeleninu.

Není to jen římské církevní společenství, se kterým tuto otázku Pavel řeší. Stejný problém hýbal i sborem v Korintu. Rychlé nahlédnutí do 1. Korintským 8 vrhá trochu více světla na tento specifický problém. Zdá se, že odlišnost mezi čistým a nečistým jídlem není v kontextu Pavlových dopisů založena až tak na zákonu o jídle v 3. knize Mojžíšově, 11. kapitole, ale na tom, zda bylo, či nebylo obětováno modlám. Silní věřící, ke kterým se řadil i Pavel, věděli, že modla je zobrazení „boha“, který ve skutečnosti neexistuje – nemá žádnou moc ani vliv než ten, který mu připisují lidé. Existuje jen jeden Bůh. Těmto silným věřícím bylo jedno, jestli jídlo prodávané na trhu bylo obětováno modlám, nebo ne. U některých to ale vedlo k pýše na své poznání a k pohrdání slabšími věřícími.

Slabí věřící v daném společenství víry obvykle pocházeli z pohanského prostředí, kde byly modly velmi „skutečné“. Po jejich obrácení ke křesťanství jim svědomí nedovolovalo konzumovat jídlo, které bylo nějak spjato s uctíváním model. A když viděli silné věřící, jak jedí jídlo, o kterém věděli, že bylo obětováno modlám, zavrhovali je, protože si mysleli, že se zapojují do pohanského uctívání.

Takže silní pohrdali slabými a dívali se na ně jako na lidi nevědomé a ti slabí zavrhovali ty silné, protože zapírali víru a zaprodávali se pohanství.

CO PAVEL NAVRHUJE?

Pavel v prvé řadě tento problém zařazuje mezi „názory“, jak to sám nazývá – tedy mezi otázky, které nejsou nezbytné pro naše spasení a ve kterých můžeme dělat svá osobní, zodpovědná rozhodnutí.

V otázce jídla Pavel potvrzuje, že „v Božím království přece nejde o jídlo a pití, ale o spravedlnost, pokoj a radost v Duchu svatém“ (v. 17).

PRO VŠECHNY VĚŘÍCÍ PLATÍ:

(1) V názorech má každý právo mít svůj vlastní pohled, ale tyto názory musí být vedeny a řízeny vírou a láskou (v. 23). (2) Jestliže tvůj názor může nahnávat jiného věřícího, uchovej ho jen mezi sebou a Bohem; nenech se ovládat pýchou a nevstupuj do veřejného sporu, protože to ohrozí jednotu společenství víry (v. 22). Nade všechno, nežijeme si sami pro sebe, ale žijeme pro Ježíše, který za nás žil i zemřel a povolává nás k jednotě. (3) Neměli bychom druhého soudit a pohrdat jím. Musíme uznávat, že všichni žijeme podle toho, čemu věříme, že je správné, i když je to často vyjádřeno rozdílně a někdy se zdá, že si to protiče (v. 6). (4) Nakonec, všichni jsme podřízeni Bohu a jednou se mu budeme muset zodpovídat za naše názory a jednání (v. 10,12).

PRO SILNÉ PLATÍ:

(1) Jedněte v lásce a co nejvíce se snažte usilovat o okolí, co vede k pokoji a vzájemnému poučení (v. 19). (2) Jestliže je váš bratr upřímně zarmoucený tím, co jíte, asi nejednáte s láskou (v. 15). I slabší věřící patří Bohu, nekažte tedy Boží dílo jen kvůli jídlu (v. 20). (3) Je lepší ustoupit z některých vašich výhod, než aby vaši bratři a sestry ztratili víru.

PRO SLABÉ PLATÍ:

Bůh přijal vaše silnější bratry a sestry, není tedy na vás, abyste je soudili (v. 3, 4).

02 ZAMYŠLENÍ

Jsem teď se svou ženou na dobrodružné cestě, kterou můžete zažít jenom jednou za život. Jedeme autem necelých 5 000 km přes téměř všechny státy USA z východu na západ. Teď jsme ve Washingtonu, D.C., a zatím jsme si užívali krásu pláží Severní Karoliny, majestátné Skalisté hory v Tennessee, domov country hudby v Nashvillu, ikonická místa hnutí za občanská práva v Birminghamu a Selmě (Alabama), francouzské dědictví v New Orleans a teď čerstvě jsme byli dojeti v Dallasu, v Sixth Floor muzeu, kde byl zavražděn oblíbený prezident John F. Kennedy.

I když to zní jako úžasné dobrodružství, je plné potenciálních konfliktů, které mohou snadno změnit sen v noční můru. S mojí ženou máme některé společné osobnostní rysy, ale na druhou stranu jsme také hodně odlišní. Spousta těchto rozdílností vychází při takové cestě na povrch, třeba když se rozhodujeme, co chceme vidět, kolik bychom měli utratit peněz, kolik si sebou potřebujeme vzít věcí, jaká je nejkratší cesta do daného cíle apod.

Všechny tyto podrobnosti se zdají být nepodstatné a nestojí za to se kvůli nim hádat – jsou to všechno věci naší preference a určitě to nejsou otázky života a smrti nebo něco, co by mělo ohrozit náš vztah. Jsou to, jak by Pavel řekl, „názory“, o kterých se dá ve své podstatě jednat. Ale my oba můžeme dosvědčit z vlastní zkušenosti, že i tyto „názory“ zbytečně zkazily některé z našich nejlepších dovolených.

Když se zpětně ohlédnu na svou cestu s Ježíšem a s církví, uvědomuji si, že jedny z mých nejkomplicovanějších a nejvleklejších sporů vznikly kvůli „názorům“, které jsme vnímali jako důležité otázky víry. Ve své křesťanské zkušenosti jsem se to naučil poměrně brzy.

Pocházím z dobrého domova adventistů sedmého dne, kde se obzvláště moje maminka zasazovala o věrné dodržování církevního učení. Součástí našeho denního plánu byla rodinná pobožnost, také jsme chodili každou středu na modlitební chvílky a samozřejmě v sobotu do sboru. Jako mládežník jsem se však od těchto hodnot, ve kterých jsem byl vychováván, odklonil. Můj velký zájem o hudbu způsobil, že jsem se ponořil do světské moderní hudby tehdejší doby a do klubového prostředí. Stal jsem se baskytaristou v soul-rockové kapele. O pár let později mě ale Duch svatý vedl skrze pochopení mých hlubších potřeb k proměně a přijetí Ježíše. Má niterná vděčnost se pak projevila v radikálním následování a mou největší touhou bylo líbit se Bohu a sloužit mu, jak nejlépe dovedu.

Chvilí po mém setkání s Ježíšem jsem byl pozván na jednu evangelizační akci, která byla organizována skupinou *Young for Jesus*

(Mladí pro Krista). Když jsem vešel dovnitř, zarazil jsem se. Nemohl jsem uvěřit tomu, co vidím. Kapela, která při bohoslužbě hrála, používala bubny, basovou kytaru a všechny nástroje, které by měla světská kapela. Byl jsem tak rozhořčen, že jsem na konci programu šel přímo za vedoucím kapely a napomenul ho, že ničí Boží dílo a vede mladé lidi na scestí. Stejně byl ovšem zaražen i on a ptal se mě, v čem je konkrétně problém. Řekl jsem mu, že jsem hrával ve světské kapele, kde jsem všechny tyto nástroje používal ve velice světském prostředí, že jsem toho ale zanechal a teď jdu novým životem s Ježíšem a že jsem přesvědčen, že tyto nástroje nemají v bohoslužbě své místo.

Vedoucí kapely mě svou odpovědí překvapil: řekl mi, že nikdy nepoužili tyto nástroje v jiném prostředí než při bohoslužbě k vyjádření oddanosti Bohu a k přivedení mladých lidí k víře v Ježíše. Pověděl mi, že můj problém je v asociaci – zavrhoval jsem použití těchto nástrojů, protože jsem si je spojoval s mým předchozím způsobem života, který nebyl v souladu s Ježíšem. On toto spojení neměl. Problémem tedy nebyly nástroje, ale to, co jsem si s nimi spojoval.

Mé setkání a rozhovor s tímto mužem mě vedly k reflexi, která mě nakonec dovedla k pochopení, že můj pohled na hudební nástroje byl stejný jako pohled slabých věřících ve sboru v Římě. Slabí

„SLABÍ ODSUZOVALI TY SILNÉ A SILNÍ POHRDALI SLABÝMI. PAVEL ZAVRHUJE OBĚ SKUPINY I JEJICH POSTOJE. VŠECHNY JE NAPOMÍNÁ, ABY PROJEVOVALI VZÁJEMNOU TOLERANCI A ZVOLILI SI JEŽÍŠOVU CESTU – CESTU VZÁJEMNÉHO PŘIJÍMÁNÍ, LÁSKY A NESOBECTVÍ SE ZÁMĚREM DRUHÉHO POZVEDNOUT.“

věřící jedli pouze zeleninu, protože maso, které bylo prodáváno na trhu, pravděpodobně pocházelo ze zvířat obětovaných modlám. Konzumace takového masa by se pak rovnala účasti na pohanské bohoslužbě, kterou zanechali, aby následovali Ježíše. V tomtéž společenství ale bylo mnoho dalších věřících – silných, kteří tuto asociaci neměli, a proto ani neměli problém jíst maso z trhu. Slabí odsuzovali ty silné a silní pohrdali slabými. Pavel zahrnuje obě skupiny i jejich postoje. Všechny je napomíná, aby projevovali vzájemnou toleranci a zvolili si Ježíšovu cestu – cestu vzájemného přijímání, lásky a nesobectví se záměrem druhého pozvednout.

Pavel si stýská nad tím, že se věřící vzájemně „ničící“ spory ohledně otázek, jež mají ve své podstatě málo co do činění s Božím královstvím. „V Božím království přece nejde o jídlo a pití...“ Hned poté Pavel prohlašuje, o co v Božím království opravdu jde: „o spravedlnost, pokoj a radost v Duchu svatém“. Zajímalo by mě, jestli by Pavel přidal do seznamu „názorů“ i hudební nástroje, kdyby psal dnes nám. Věřím, že ano. Ale o jedné věci jsem přesvědčen – a sice že Bůh touží, abychom se zaměřovali na to, co je pro jeho království stěžejní – spravedlnost, pokoj a radost v Duchu svatém.

Jak je to ale zařídit, aby se věřící v křesťanském společenství přestali hádat a vzájemně duchovně ničit kvůli „názorům“ a začali budovat své osobní životy i své společenství na základě spravedlnosti, pokoje a radosti? Existuje jen jedna cesta – cesta Ježíše Krista skrze přetvářející moc Ducha svatého neboli, jak to vyjadřuje Pavel, „v Duchu svatém“.

Ve svém sboru jsem jako mládežník zažil dost rozepří. Jednoho večera jsem v zoufalství volal k Bohu, aby mi ukázal lepší cestu. Byl jsem veden, abych si přečetl Skutky 2,42–47. Viděl jsem tam obraz rané křesťanské církve, která byla čerstvě zrozena z Ducha. Ježíš po svém vzkříšení poslal učedníky hlásat evangelium a pak jim k upodivu řekl, aby nikam nešli. Měli čekat na dar, který jim Otec slíbil: „Přijmete ale moc Ducha svatého přicházejícího na vás a budete mými svědky v Jeruzalémě, v celém Judsku, v Samaří a až na konec světa“ (Sk 1,8). Raná křesťanská církev, o které ve Skutcích 2,42–47 čteme, byla přímým důsledkem přetvářejícího díla, způsobeného vyhlášením Ducha svatého. To je dnes naší největší potřebou. ———

03 APLIKACE

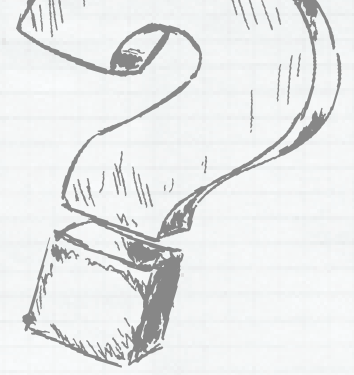

John F. Kennedy je znám i tím, že vyzval mladé lidi: „Neptejte se, co pro vás vaše země může udělat, ale co pro ni můžete udělat vy.“ Avšak v otázce zbytečného rozdělení církevního společenství kvůli „názorům“ jsem přesvědčen, že musíme jít za naše lidské možnosti, za to, co můžeme udělat pro svou církev, a úpěnlivě volat k Bohu, aby nám daroval nadpřirozenou pomoc, kterou nám zaslíbil.

Všechna církevní společenství zažívají odliv mladých lidí. Je tomu skutečně tak a je to alarmující. Kdyby byl tento církevní exodus mladých lidí připisován tomu, že přestali věřit učení církve nebo že začali pochybovat o Boží existenci, do určité míry bychom to chápali, protože tak se to dělo i v minulosti. Ale výzkum jasně ukazuje, že klíčovým důvodem, proč naše mládež odchází, není věrouka, ale vztahy. Odcházejí v podstatě kvůli mezilidským konfliktům ohledně „názorů“. I já zastávám názor, že potřebujeme usilovat o „spravedlnost, pokoj a radost **v Duchu svatém**“.

Chci vás vyzvat, abyste si přečetli první dvě kapitoly knihy Skutky a všimli si, co Bůh vykonal pro prvokřesťanskou církev. Totéž totiž udělal i pro mě a udělá to i pro vás. Staňte se hybnou silou ke změně pro Boží království. ———

04 OTÁZKY

01 Pavel říká, že křesťané nežijí sami pro sebe, ale že žijí pro Ježíše.
Jak se s tím ztotožňuješ?

02 Jak tvé sborové společenství řeší otázku „názorů“?

03 Pavel se jednou věřících zeptal: „Obdrželi jste Ducha svatého, když jste uvěřili?“
Jak byste na tuto otázku odpověděli?

05 CITÁT

„VYLITÍ DUCHA SVATÉHO NA CÍRKEV CHÁPEME JAKO NĚCO, CO SE MÁ STÁT V BUDOUCNU, ALE VÝSADOU CÍRKVE JE MOŽNOST ZAŽÍT JE PRÁVĚ TEĎ. USILUJTE O TO, MODLETE SE ZA TO, VĚŘTE TOMU. VELMI TO POTŘEBUJEME A NEBE JEN ČEKÁ, AŽ NÁM TO BUDE MOCI DÁT.“

Ellen G. Whiteová, *Evangelism*, p. 701.

Gilbert Gangy

Vedoucí oddělení mládeže při Generální konferenci
Církve Adventistů sedmého dne

15 . K A P I T O L A

15

V CÍRKVI JE PROSTOR PRO ROZDÍLNOST

Zodpovědnost silných

01 SHRNU TÍ KAPITOLY

Pavel touto kapitolou navazuje na 14. kapitolu, kde se zabývá spory v Římě. Již na začátku této kapitoly se obrací na „silné“, mezi které se řadí i on sám. „Všude se najdou silní a slabí ... a vždy jsou voláni k odpovědnosti zvláště silní“ (E. Käsemann). Každému je přece jasné, že silní mají pomáhat při nesení břemen slabším.

Ve verších 1–6 se Pavel zabývá otázkou, jak má křesťan jednat s lidmi, kteří jsou jiného smýšlení. Vybízí křesťany, aby následovali příkladu Ježíše Krista a snažili se přiblížit i k těm, kteří jsou odlišní, a aktivně jim pomáhali.

V pasáži 7–13 vypráví o Hospodinu, který ke spáse nepovolal pouze Izrael, ale ve své milosti nabídl spasení i pohanům. To vše bylo předpovězeno v mnoha textech Starého zákona.

Od verše 14 do konce kapitoly Pavel hovoří o svém apoštolském poslání. Popisuje svůj úkol a cíl Božího povolání – přinést evangelium těm, kteří o Bohu ještě neslyšeli. Vysvětluje, co skrze něj Bůh v obrácení pohanů vykonal, jak dílo pokračuje, a popisuje své další misijní plány směřující do Jeruzaléma, Říma a Španělska.

Tuto část dopisu Římanům pak uzavírá přáním přítomnosti Boha pokoje. V následující 16. kapitole se pak věnuje osobním pozdravům.

**„VŠUDE SE NAJDOU
SILNÍ A SLABÍ ...
A VŽDY JSOU VOLÁNI
K ODPOVĚDNOSTI
ZVLÁŠTĚ SILNÍ‘
(E. KÄSEMANN).
KAŽDĚMU JE PŘECE
JASNÉ, ŽE SILNÍ MAJÍ
POMÁHAT PŘI NESENÍ
BŘEMEN SLABŠÍM.“**

Kdo jsou ti silní a slabí? Čím se vyznačovali? Tomuto tématu se Pavel věnuje již v předchozí kapitole. Základním problémem bylo vegetariánství. Někteří jedli jen rostlinnou stravu, jiní i masitou. Proto mezi nimi vznikaly rozepře. Pozadí tohoto sporu však nevycházelo ze zásadovosti či přínosu pro naše zdraví, jako je tomu dnes, ale z kontextu pohanských rituálů.

„Když někdo tebe, který máš poznání, uvidí za stolem v pohanském chrámě, zda tím nepřivedeš svědomí toho slabého bratra k tomu, aby také jedl maso obětované modlám?“ (1K 8,10; B21).

V Římanům šlo o otázku masa obětovaného modlám. Nejednalo se o nečisté pokrmy. Pavel zde uvádí, že když jde někdo do řeznictví a koupí si maso obětované modlám, aniž by věděl, že bylo předtím použito jako oběť, a pak je sní, je bez viny (tehdy se běžně po obětování dávalo maso k prodeji). Ty, kteří odmítali jíst maso v obavě, aby tak nesnědli maso obětované modlám, Pavel nazývá „slabé ve víře“. Kdyby někdo jedl maso a měl by u toho pocit, že se tím účastní pohanského obřadu, dopouští se hříchu. Avšak ten, kdo původ masa neřeší, se hříchu nedopouští. Co není z víry, je hřích. V tomto případě hraje roli svědomí.

Podobně někteří dodržovali předobrazné svátky, které však již neměly význam (NAPŘ. ŽIDOVSKÝ SVÁTEK STÁNKŮ – Ř 14,5.6). Svátky

„PAVEL NABÁDÁ VĚŘÍCÍ V ŘÍMĚ, ABY PO VZORU JEŽÍŠE KRISTA USILOVALI O JEDNOTU, KTEROU NEMOHOU DOSÁHNOUT VLASTNÍMI SILAMI, NÝBRŽ JEN TÍM, ŽE JI PŘIJMOU JAKO BOŽÍ DAR.“

symbolizovaly spásu a byly předobrazem Krista. Ale sobota byla ustanovena ještě před hříchem.

PŘIJÍMÁNÍ DRUHÉHO V JEHO ODLIŠNOSTI

Pavel vyzývá silné, aby nesli slabosti slabých. Co tím měl vlastně na mysli? Poukazuje na to, že křesťan se má zbavit vlastní mar-nivosti: jeho snahou nemá být „líbit se sám sobě“. Tím nejspíš naráží na svá slova z 14,7–9, kde rozebírá myšlenku, že nikdo z nás nepatří sám sobě. To, že již nepatříme sami sobě, uschopňuje podle Pavla věřící k tomu, aby zapomněli na sebe a líbili se bližním (v. 2). Kdo je tím bližním? Nejen lidé stejného smýšlení, ale i ti, kteří mají jiný názor. Jsou to lidé, jejichž slabosti je třeba nést a tak prokázat, že jsme si osvojili zákon lásky. Motto celé kapitoly by mohlo znít: Přijímejte druhého v jeho jinakosti. To je pointa přikázání lásky.

STARÁ SLOVA JSOU ŽIVÁ I DNES

Ve 3. verši Pavel vztahuje Žalm 69,10 na život Ježíše Krista. Dále potom dodává, že vše, co čteme v Bibli, je napsáno k našemu poučení a povzbuzení. Bible sice vznikala před mnoha staletími. Byla ovšem napsána tak, aby se Boží slovo stále aktualizovalo a promlouvalo k srdci svých posluchačů. Bible je v každé době živým a mocným slovem. Je proto důležité, abychom při čtení, slyšení a přemýšlení rozpoznali, že nás tato kniha oslovuje, dotýká se našeho všedního života a hovoří k nám skrze Ducha svatého jemným tichým hlasem.

Bible je zde proto, abychom se živě setkali s Bohem. Jak se to děje? Je dobré si biblické pasáže pročítat i několikrát za sebou a hledat myšlenky, které nás osloví. Může posloužit i opakování některých textů nahlas. Židé se učili a opakovali si texty Písma zpaměti, a tak je mohlo Písmo provázet při všech aktivitách během dne. Měli biblický text zapsaný v mysli. Zkus si proto některé myšlenky textu, který jsi přečetl, opakovat nahlas několikrát za sebou. Má to zvláštní účinek. Cestou hlubokého poznávání Písma se vydali také Židé a přineslo jim to záchranu. Jak píše David Ben-Gurion: „Uchovali jsme tuto knihu, a ona uchovala nás“ (JOSEPH L. BARON (1965). A Treasury of Jewish Quotations).

JEDNOMYSLNOST

Pavel nabádá věřící v Římě, aby po vzoru Ježíše Krista usilovali o jednotu, kterou nemohou dosáhnout vlastními silami, nýbrž jen tím, že ji přijmou jako Boží dar. I dnes se jednota dosahuje přiblížením se a nesením břemen jeden druhého: „Berte na sebe břemena jedni druhých, tak naplníte zákon Kristův“ (GA 6,2).

VĚRNÝ A MILOSTIVÝ BŮH

Pavel ve verších 7–13 oslavuje Boha za to, že je nejen věrný tomu, co zaslíbil Izraelcům, ale také milostivý k těm, kteří si to vůbec nezasloužili – k pohanům. Stejně jako si před mnoha staletími vyvolil izraelský národ, i když si to nijak nezasloužil, nyní se jeho milost rozšířila na celou zemi. Láska a milost našeho Boha nás vede k chvále a radosti. On chce zachránit pro věčný život každého bez ohledu na to, jestli si to zaslouží, či nikoli.

„VNÍMÁTE BOŽÍ VEDENÍ A POVOLÁNÍ PRO OBLAST, KTEROU VÁM BŮH SVĚŘIL?“

ČÍM SE MÁME CHLUBIT?

V 17. verši se Pavel nechlubí svými činy, ale tím, co Bůh jeho prostřednictvím vykonal. Chlubit se a být hrdý na Boží dílo není hřích. Pokud si nejsi jistý, zda je tvá hrdost svatá, polož si otázku: „Jsem stejně hrdý na to, co dělá Bůh prostřednictvím druhých lidí, nebo jen na to, co dělá prostřednictvím mě?“

JAKÝ JE BOŽÍ ÚKOL PRO MĚ?

Pavel si uvědomoval, jaký má úkol v Božím plánu spasení. Byl horlivým zastáncem pravdy a svou práci odváděl na 100 %. Věděl, co je Boží vůlí pro jeho život – být apoštolem pohanům. Vnímáte Boží vedení a povolání pro oblast, kterou vám Bůh svěřil? Vždyť slova Bible platí i pro nás: „Jsme přece jeho dílo, v Kristu Ježíši stvoření k tomu, abychom konali dobré skutky, které nám Bůh připravil“ (EF 2,10; B21).

ZÁVĚR

Z veršů 22–33 je patrné, že Pavel chápe svoji práci, kterou mu Bůh uložil pro oblast Malé Asie, jako dokončenou. Těší se, že přinese evangelium také do Španělska a bude moci osobně povzbudit věřící v Římě. Je si vědom nepřátelství mnoha nevěřících v Judsku i moci ďáblových nástrah, proto pokorně prosí o to, aby se za něj věřící v Římě modlili. Když taková duchovní osobnost, jakou byl Pavel, prosí o modlitby, oč víc bychom měli my prosit druhé o přímluvné modlitby za nás! Pavel si je dobře vědom síly takovéto modlitby. —

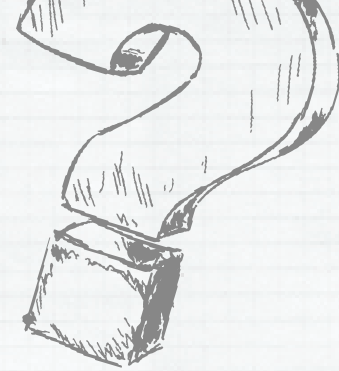
03 APLIKACE

Jako vzor toho, jak jednat s jinak smýšlejícími bližními, si Pavel zvolil příklad Ježíše Krista, který na vlastní kůži poznal lidskou nevůli, a dokonce utrpení a smrt. Jak často jsou naše malicherné problémy a nedorozumění s druhými ve sboru začátkem stavění barikád a nepřátelství. Pavel v některých svých listech dokáže silně kritizovat špatnou teologii, popřípadě ty, kteří ztěžují ostatním život víry a spasení mnoha židovskými předpisy a nařízeními. Zároveň jsou ovšem v životě církve a sboru problémy tzv. šedé zóny, na které věřící pohlížejí rozdílně. Pavel je vybízí k toleranci, ke spolupráci, k obětavosti, k přijímání různosti druhého. Tato šedá témata v Pavlově době představovala maso obětované modlám, vegetariánství nebo uplatňování některých židovských svátků v křesťanství. Byly to často věci spojené s kulturní tradicí, ve které křesťané vyrůstali.

Je na posouzení každého, jaká šedá témata se vyskytují v dnešním křesťanském světě 21. století. **Jisté ovšem je, že po vzoru Ježíše Krista máme uplatnit chování, v němž silný se má přidružit ke slabému a potřebnému.** —

04 OTÁZKY

01 Jaká jsou šedá témata naší církve 21. století?
V čem se máme tolerovat?

02 Co ti pomáhá, aby k tobě Bible promlouvala jasněji a Písmo tě doprovázelo
v každodenním životě?

03 Víš, k čemu tě Bůh povolává? Máš od Boha nějaký úkol?

05 CITÁT

„NEPROSÍM ALE JEN ZA NĚ. PROSÍM I ZA TY, KTERÍ VE MNĚ UVĚŘÍ SKRZE JEJICH SLOVO. AŤ JSOU VŠICHNI JEDNO, JAKO TY, OTČE, VE MNĚ A JÁ V TOBĚ; AŤ JSOU I ONI JEDNO V NÁS, ABY SVĚT VĚŘIL, ŽE JSI MĚ POSLAL.“

Jan 17,20.21; B21

Daniel Kašík

Vedoucí oddělení mládeže
v Československé unii

1 6 . K A P I T O L A

TWEET PRO NAŠE PŘÁTELE!

Nezapomínejme na ně...

01 SHRNU TÍ KAPITOLY

Poslední kapitola začíná seznamem Pavlových přátel, které si mají křesťané v Římě zapamatovat. Je patrné, že jde o velkou rodinu přátel, kteří se vzájemně podporují a myslí na sebe. Setkáváme se zde s několika jmény, která mají různý původ. Křesťané přišli do Říma z různých oblastí. Proto zde nacházíme židovská, římská i řecká jména.

Pavel chválí obzvláště Fébé, která žila v Řecku a přijímala do svého domova kohokoli, kdo trpěl nouzí. Také zmiňuje Priscillu a Akvilu, kteří riskovali své životy, aby pomohli potřebným lidem, jako třeba Pavlovi. Poté hovoří o několika lidech, kteří jsou pro něj důležití, protože prožívali stejnou křesťanskou zkušenost a také pracovali v rodící se církvi.

Pavel však ví, že na světě neexistují jen dobří lidé. Varuje nás před těmi, kteří usilují o rozdělení, kladou překážky víře a rozkládají sbor zevnitř. Tito lidé myslí jenom na sebe a na svůj prospěch. Když však budou Římané poslušní a znalí Písma a uchovají si svoji víru, nic a nikdo je nemůže ohrozit. Moudrost získaná od Boha jim pomůže rozlišovat mezi dobrým a špatným.

Na závěr Pavel předává Římanům pozdravy od svých spolupracovníků a bratří v Kristu a odevzdává tento sbor a jeho věřící do rukou Bohu. Přeje si, aby je Bůh posílil ve víře a dal jim odvahu ke kázání evangelia, jež bylo ukázáno již prorokům, ale nyní se odkrylo světu v celé své síle a nádheře. Bohu buď za to sláva až navěky.

„TITO LIDÉ MYSLÍ JENOM NA SEBE A NA SVŮJ PROSPĚCH. KDYŽ VŠAK BUDOU ŘÍMANÉ POSLUŠNÍ A ZNALÍ PÍSM A UCHOVAJÍ SI SVOJI VÍRU, NIC A NIKDO JE NEMŮŽE OHROZIT.“

02 ZAMYŠLENÍ

Určitě znáte sociální sítě jako Facebook, Twitter nebo Instagram. Používáte je ke komunikaci s přáteli, ke sdílení vašich aktivit a zážitků. Také vám umožňují nahlédnout do profilu vašich kamarádů a prožít spolu s nimi i kousek jejich životů. I když máte kamarády po celém světě, pořád můžete vidět hodinu po hodině, co se v jejich životě odehrává. Můžete být závislí na psaní příspěvků na svou zeď nebo na zeď někoho jiného. Tak závislí, že první věc, kterou uděláte, když přijдете domů, je, že se připojíte na wifi. Když jdete do obchodu nebo do restaurace, okamžitě si aktualizujete příspěvky a čtete... A tak časem znáte přesnou polohu každého dobrého zdroje wifi v okolí!

Když se pak ocitnete v oblasti, kde je špatný signál nebo chybí pokrytí, zdá se, že pro vás nastal konec světa! Váš život se zastaví, nemáte kamarády, jste sami.

A teď se zkuste vcítit do Pavla v době, kdy přátelé byli nedostatkovým zbožím. Někdy trvalo i měsíce, než dopis konečně našel svého

„MOŽNÁ SI ŘEKNETE, ŽE VAŠE SPOLEČENSTVÍ VŮBEC NENÍ MÍSTEM RADOSTI NEBO MILOSTI. ALE ANI PAVEL NEZAŽÍVAL VE SVÝCH SPOLEČENSTVÍCH VŽDY JEN ÚŽASNÉ CHVÍLE. JAKO BYLO DŮLEŽITÉ, ABY SI TOUTO ZKUŠENOSTÍ PROŠEL, JE TO DŮLEŽITÉ I PRO NÁS.“

příjemce. Neexistovala žádná pošta, pouze oficiální dopisy byly doručovány jezdcem na koni. Ti, kdo chtěli být v kontaktu se svými přáteli, museli najít někoho důvěryhodného, kdo by dopis doručil na jedné ze svých dlouhých cest.

Teď už chápete, proč Pavel používá dopis Římanům, aby každého pozdravil. Zajímá se o lidi, které zná. Vidíme, že Pavel je milý člověk, přátelský a bratrský. Opravdu se snaží vzpomenout na každou osobu, se kterou měl v minulosti nějaký kontakt.

A co vy? Už jste zažívali a sdíleli zkušenosti se svými bratry a sestrami ve sboru?

Pavel si prošel silnou zkušeností. Na cestě do Damašku objevil cestu spasení v Kristu. V listu Římanům nám připomíná, že spasení je darem Boží milosti a že celý jeho život byl veden touto úžasnou Ježíšovou obětí. Nemůže jinak než se o to dělit s lidmi, kteří mu přirostli k srdci.

Seznam lidí a pár slov, které je charakterizují, jsou krásným příkladem milosti, kterou Pavel zažíval už tolik let. Apoštol tím dosvědčuje, jakou změnu způsobila Ježíšova milost v každém z nich.

Vraťme se ale zpět k sociálním sítím, které používáte. Museli jste si už všimnout, že tam jsou i lidé, kteří rozšiřují falešné zprávy a lžou. Neváhají někoho urazit, nebo dokonce šířit nepravdivé informace pod rouškou sladkých vět, aby se tomu dalo věřit. Výsledkem je, že nedokážeme na první pohled rozoznat, co je pravda a co lež.

Někdy používají věty, které přímo urážejí a ponižují mladé lidi, kteří pak mají nízké sebevědomí. Možná jste to sami zažili nebo jste to slyšeli od kamaráda, který v této situaci byl či je.

Takoví lidé žijí jenom pro své touhy a pocity. Mají jediný cíl: zranit někoho, protože ho nemohou vystát. Je to přesný opak pokorné služby a ochoty naslouchat. Pavel nám připomíná, že je naší zodpovědností vybírat si své přátele a volit správná slova. Jestliže zakouším Boží lásku, skrze porozumění Ježíšovy oběti jsem osvobozen od všeho zlého! O svůj nový život s Kristem se pak budu chtít dělit s ostatními. A tak se vytváří společenství. Rádi se setkáváme, abychom spolu prožívali Boží lásku a milost. Zažíváme společné chvíle služby a podpory.

Možná si řeknete, že vaše společenství vůbec není místem radosti nebo milosti. Ale ani Pavel nezažíval ve svých společenstvích vždy jen úžasné chvíle. Jako bylo důležité, aby si touto zkušeností prošel, je to důležité i pro nás. Bůh má moc nás skrze své evangelium posílit. Souhlasíte s touto poslední částí? Pokud ne, musíte to zažít! A i když máte pocit, že váš současný sbor je v „troskách“ místo toho, aby byl viditelným „Kristovým tělem“, nemůžete to používat jako výmluvu k nezakoušení tajemství milosti. Naopak, musíme se na to zaměřit! Poselství milosti je platné pro všechny kultury a všechny lidi kdekoli na světě.

„POKUD BUDETE OCHOTNI POMÁHAT OSTATNÍM, I VÁM BŮH DÁ SKRZE DUCHA SVATÉHO SCHOPNOST ŠÍŘIT RADOST A LÁSKU VE SVÉM OKOLÍ. JE TO ÚKOL, KTERÝ NÁM NABÍZÍ: ŠÍŘIT JEHO MILOST V CELÉM NAŠEM OKOLÍ.“

Potřeba být pevným a odolným společenstvím nebyla nikdy tak výrazná jako teď. Jedině Bůh nás může posilnit skrze evangelium a své projevy milosti. Nabízí nám svou pomoc a podporu. Jen On je schopen vytvořit pouto víry a milosti mezi lidmi dobré vůle.

Pokud budete ochotni pomáhat ostatním, i vám Bůh dá skrze Ducha svatého schopnost šířit radost a lásku ve svém okolí. Je to úkol, který nám nabízí: šířit jeho milost v celém našem okolí. V každém milém slově uznání a podpory, ať už vyřčeném, napsaném na Twitteru nebo na papíře, budete předávat kousek Boží milosti. _____

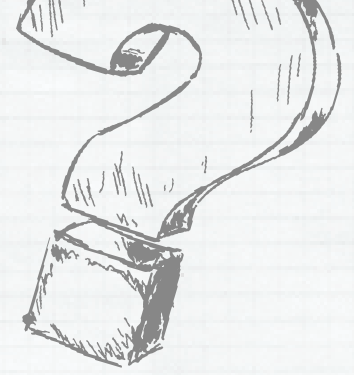
03 APLIKACE

Začněte si více všímat svých přátel a pošlete jim občas nějakou zprávu. Dejte jim vědět, jak jste vděční za to, že patří do vašeho života!

Je ve vašem životě někdo, koho si Bůh použil, aby vás v životě nasměroval a pomohl vám růst ve víře? Myslete na ně. Pošlete jim slova uznání a vyjádřete jim svou vděčnost. _____

04 OTÁZKY

01 Uvědomujete si opravdovou hodnotu Ježíšova daru – jeho milosti?
Co pro vás znamená?

02 Přemýšlejte o lidech, kteří měli výrazný vliv na vaši duchovní cestu nebo kteří vám pomohli budovat víru. Co byste mohli udělat pro to, aby cítili vaši vděčnost?

03 Co byste mohli změnit, aby vaši přátelé mohli skrze vás objevit Ježíšovu milost?

„PŘÍTEL MILUJE
ZA VŠECH OKOLNOSTÍ,
BRATR SE RODÍ PRO
CHVÍLE TRÁPENÍ.“

Př 17,17

Pascal Rodet

Vedoucí oddělení mládeže
ve Frankobelgické unii

STUDIJÍ PŘÍRUČKA

EPIŠTOLA ŘÍMANŮM

*Jedinému moudrému Bohu buď skrze
Ježíše Krista sláva na věky věků.—*

AMEN.